

-13 DNI DO ZAKLJUČKA
ABONMAJSKE KAMPANJE
POHITITE, PRIČAKUJEMO VAS!!!

Senatorka Tamara Blažina o razmerah v Rimu in slovenski manjšini ter o svoji politični prihodnosti

3

V novih slovenskih jasliah v Gorici uspešno steklo uvajanje otrok

14

MIRO GAVRAN
ŠOFERJI ZA VSE ČASE
PREJED, PROMERBA IN REJLA
BORIS KOBAL
4. novembra premiera nove predstave BORISA KOBALA!

Primorski dnevnik

SOBOTA, 22. OKTOBRA 2011

št. 250 (20.265) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
 Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI **1,00 €**

Logiko nasilja je težko pretrgati

MARTIN BRECELJ

Televizijski in računalniški ekrani po vsem svetu prikazujejo zadnje trenutke življenja Moamerja Gadafiga. Sodobna tehnologija tako vsem »globalnim sovaščanom« omogoča, da virtualno prisostvujemo dogodku, ki se je v zgodovini nič kolikokrat pripetil: strmoglavljenju tirana. V njem prihaja do izraza nagonsko nasilje, s kakršnim trop zveri usmrti svoj plen. Da gre za človeka, razodeva skrunjenje trupla, ki je v živalskem vedenju brez smisla, medtem ko ga pri človeku ima, saj pomeni popolno ponižanje nasprotnika.

Logiko nasilja je težko ustaviti. Če so premise nasilne, je tudi sklep praviloma nasilen. Linčanje v rojstni Sirti je logičen epilog življenja človeka, ki se je 42 let obdržal na oblasti tudi s krvavo represijo in s terorjem. Ko so se pred nekaj meseci v vetru arabske pomladi pojavili uporniki, jim je v skladu z naravo svoje oblasti zagrozil, da jih bo pokončal »kakor podgane in hrošče«. In to bi zagotovo tudi storil, ko ne bi upornikom priskočila na pomoč zveza Nato.

Zdaj je važno, da se ta logika nasilja pretrže. Za vzpostavitev premis »mehkejših«, če že ne demokratične oblasti v Libiji, bi bilo seveda velikega pomena, ko bi tirana ohranili pri življenju in mu sodili. Očitno pa so današnje libijske razmere daleč od tega, saj se ni na ruševinah starega režima še niti povsem uveljavila nova zakonita oblast. S samim Gadafigem ni obračunal Nacionalni prehodni svet, ampak ga je samovoljno pokončala skupina upornikov. Pot do nove in nenasilne Libije bo še dolga.

ITALIJA - V vladi še ni soglasja o vsebini odloka za gospodarski razvoj

Evropski komisar Rehn poziva Italijo, naj ukrepa

Radikalci na večerji z Berlusconijem: se dogovarjajo?

KRAS - Deželna uprava ne popušča

Naravoslovnemu centru v Bazovici so žal šteti dnevi

TRST - Naravoslovno-didaktičnemu centru v Bazovici so žal šteti dnevi. Struktura (foto KROMA) bo sicer formalno še naprej obstajala, a z drugačnimi nameni in brez gozdnih čuvajev, ki bodo že prvega novembra premeščeni v lokalne postaje gozdne

straže. To je precej klavrn epilog zgodbe, ki je nerazumljiva, saj ni jasno, zakaj se deželno odborništvo za kmetijstvo in gozdarstvo sploh hoče znebiti tega splošno cenjenega in priznanega centra.

V tržaški desni sredini so pre-

pričani, da hoče pristojni odbornik Claudio Violino bazovsko strukturo enostavno preseliti v Videm, kjer je doma. V pomanjkanju jasnih odbor-nikovih utemeljitev je tudi ta dom-neva lahko resnična.

Na 6. strani

RIM - Evropski komisar za gospodarstvo Olli Rehn je včeraj pozval italijansko vlado, naj pohiti s sprejemanjem razvojnih ukrepov. Rehn meni, da je bila šibka rast v zadnjih letih Ahilova peta države. Zato pričakuje od Italije, da izde-la program krepkih razvojnih ukrepov in da sočasno določi točen rokovnik za njihovo uresničevanje.

V vladni večini pa še ni soglasja o vsebini odloka. Vladna seja je včeraj odpadla. Berlusconi je sodeloval na kongresu somišljenikov Domenica Scilipottija, precej hrupa pa je glede njegovega dogovarjanja z radikalci na večerji v palači Grazioli.

Na 5. strani

Izredna rast pretovora kontejnerjev v Kopru

Na 4. strani

V Celovcu proslavili 90-letnico Zveze Bank

Na 4. strani

V deželi FJK naj bi privatizirali vodo

Na 6. strani

Sodelovanje zavodov Fabiani in Zois

Na 7. strani

Umrli je Tone Pavček

Na 12. strani

V Brdih pričakujejo rast števila merjascev

Na 14. strani

Na Goriškem več občinstva za SSG

Na 16. strani

WOOLRICH
PARAJUMPERS
NORTH SAILS
CANADIAN
PATAGONIA
313
BARBOUR
MOORER
PIRELLI
MERRELL
NEW BALANCE
BLUNDSTONE

ODPRTO TUDI OB NEDELJAH

Sail Sistiana
 SPORT E TEMPOLIBERO

S.S.14 Sesljan 59, Ts. 040.291074
 nedelja 15.30- 19.30
www.sailsistiana.it

MARINIGH
confezioni

GANT
 G.N.H.

CANADIENS

WOOLRICH
 JOHN RICH & BROS.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
 pred cono namenjeno pešcem,
 tik ob večnadstropnemu
 parkirišču

ZTT - Mermolja
Knjižna novost

TRST - V Tržaški knjigarni so včeraj predstavili zbirko kolumn Ace-ta Mermolje V izpostavljeni legi.

Na 10. strani

SMRT GADAFIJA
Nato bo poseg v Libiji končal 31. oktobra

BRUSELJ, TRIPOLI - Nato bo operacijo v Libiji končal 31. oktobra, je sinoči po sestanku veleposlanikov zavezništva v Bruslju sporočil generalni sekretar Nata Anders Fogh Rasmussen. Kot je pojasnil, odločitev še ni dokončna, uradno odločitev pa bo zavezništvo sprejelo prihodnji teden.

Visoka komisarka ZN za človekove pravice Navi Pillay pa se je včeraj zavzela za preiskavo okoliščin smrti nekdanjega libijskega voditelja Moamerja Gadafiga, saj naj ne bi bilo povsem jasno, kako je umrl.

Na 13. strani

NEW YORK - Volitve petih novih nestalnih članic Varnostnega sveta ZN

Slovenija in Azerbajdžan sta se zapletla v dolg dvoboj

V šestem krogu je Slovenija prejela 95 glasov, Azerbajdžan pa 96

NEW YORK - Slovenija in Azerbajdžan sta se zapletla v dolg dvoboj za nestalno članstvo v Varnostnem svetu ZN iz vzhodnoevropske skupine v letih 2012 in 2013. Ko zapiramo redakcijo, je Slovenija v šestem krogu volitev prejela 95 glasov, tri manj kot v prejšnjih krogih, Azerbajdžan pa tri več - 96. En glas je prejela tudi Estonija, ki sicer sploh ne kandidira. Zmagovalka dvoboja bo v Varnostnem svetu zamenjala Bosno in Hercegovino, temu najpomembnejšemu organu ZN pa bo predsedovala že januarja.

Ne Sloveniji ne Azerbajdžanu v prvih petih krogih ni uspelo zbrati potrebne dvotretjinske večine za izvolitev v Varnostni svet Združenih narodov v letih 2012 in 2013. Za mesto se je skupaj s Slovenijo in Azerbajdžanom prvotno potegovala tudi Madžarska, ki pa je izpadla že po prvem krogu glasovanja, ko je Azerbajdžan dobil 74, Slovenija 67, Madžarska pa 52 glasov.

V drugem krogu se je položaj zasukal, saj je Slovenija pridobila 30 gla-

sov, Azerbajdžan pa le 16, vendar je bilo 97 glasov precej manj od 125 glasov, kolikor jih je bilo potrebnih za izvolitev.

V tretjem krogu je glasovalo 193 članic Generalne skupščine ZN. Več javnih je bilo 192 glasovnic, ena država pa se je ponovno vzdržala. Za izvolitev bi bilo v tem krogu potrebnih 128 glasov. Tokrat je Slovenija prejela 99 glasov, Azerbajdžan pa 93. V četrtem in petem krogu je Slovenija prejela 98 glasov, Azerbajdžan pa 93.

Je pa v tretjem krogu iz afriške skupine dovolj glasov v dvoboju z Mavretanijo zbral Togo, ki je prejel 131 glasov. Pred tem je bil v prvem krogu iz te skupine že izvoljen Maroko s 151 glasovi.

Volitve so se končale že v prvem krogu za azijsko skupino, kjer je slavil Pakistan proti Kirgiziji s 129 glasovi proti 55 glasovom. En glas je bolj za šalo kot zares dobil Fidži. Brez težav so se volitve končale za edino kandidatko skupine Latinska Amerika in Karibi, Gvatemalo, ki je pobrala 191 glasov.

Skupščina ZN med volitvami petih novih nestalnih članic VS

ANSA

SLOVENIJA - Predsednik Türk razpustil DZ Gregor Virant ustanovil svojo stranko

Danes ustanovni kongres Jankovičeve stranke

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Danilo Türk je včeraj takoj po polnoči podpisal akt o razpustitvi državnega zbora in razpisu predčasnih volitev v državni zbor. Prve predčasne volitve v zgodovini samostojne države bodo 4. decembra, roki za izvedbo volilnih opravil so začeli teči včeraj, volilna kampanja pa se bo uradno začela 4. novembra. Predsednik republike je razpustitev parlamenta in razpis volitev napovedal potem, ko vlada premiera Boruta Pahorja 20. septembra ni prestala glasovanja o zaupnici, s čimer ji je prenehal mandat, predloga za imenovanje novega mandatarja pa ni bilo. Türk je s podpisom akta o razpustitvi DZ in razpisu volitev počakal do preteka ustavno določenega 30-dnevnega roka.

Sicer pa je Slovenija včeraj dobila še eno politično stranko, kateri na bližnjih volitvah ankete napovedujejo dober volilni rezultat. Gregor Virant in njegovi podporniki so namreč v

Ljubljani danes ustanovili stranko Državljanska lista Gregorja Viranta. Za predsednika stranke so na ustanovitvenem kongresu pričakovano izvolili Gregorja Viranta. Virant je uvodoma pojasnil, da se je ideja za akcijo rodila v glavah štiričlanske skupine, torej njega, Rada Pezdirja, Marka Pavlihe in Janeza Šušteršiča. Toda potreba za akcijo je bila po njegovih besedah v zraku dolgo časa, saj stotisoči državljani nimajo prave izbire na volitvah. Vnovič je poudaril, da jim je dovolj delitve na leve in desne, teorij zarot in drugih negativnosti, ampak bi radi dosegli profesionalno in učinkovito vodenje države ter politiki vrnilo ugled.

Danes pa bo svojo stranko ustanovil še ljubljanski župan Zoran Janković. Stranka se bo imenovala Pozitivna Slovenija, Janković pa je poudaril, da ne bodo stranka, ki bi imela omejitve, temveč so dobrodošli vsi, ki hočejo delati in ki hočejo dobro Sloveniji.

MANJŠINA - Igor Gabrovec s Tondom Za sprostitev manjkajočih 2,5 milijona evrov je potrebna izrecna postavka v zakonu o finančni stabilnosti

TRST - Zamuda pri izplačevanju salda finančne dotacije za slovensko manjšino v tekočem letu je vezana na vključitev izrecnega popravka v zakon o finančni stabilnosti, ki ga je ravnokar objavila italijanska vlada. Dodatek 2,5 milijona evrov, ki se je decembra lani zadnji hip pridružil osnovni postavki 2,8 milijona, je še vedno blokiran v blagajnah finančnega ministrstva v Rimu. To se je zgodilo zato, ker je bil dodatek predviden v obliki ločene postavke, ki pa je bila glede namembnosti zapisana preveč nedorečeno. Od tu »tehnična« zapreka, ki denar zaustavlja v Rimu že celih deset mesecev in narekuje potrebo, da se prenos zaostalega pol tretjega milijona evrov zapiše v novi finančni zakon, piše v tiskovnem sporočilu deželni svetnik SSK Igor Gabrovec, ki je tak odgovor poslal na pogovoru z najvišjimi funkcionarji predsedstva Dežele in pristojnega odborništva za finance. »Najbolj neverjetna pa je ugotovitev, da se je problem pojavil že mnenja, ko so funkcionarji tako v Rimu kakor v Trstu izrazili potrebo po zakonski ureditvi zapleta, poudarja Gabrovec, ki se je včeraj po-

poldne v zvezi s tem sestel s predsednikom FJK Renzom Tondom in mu izpostavil težave, ki jo organizacije in ustanove doživljajo zaradi nastale zamude, da o možnosti izgube manjkajočih sredstev niti ne govorimo. Kot piše v tiskovnem sporočilu deželnega svetnika SSK, mu je Tondo zagotovil, da je deželna vlada ministru Tremontiju pravočasno iznesla potrebo, da se popravek (ki za Rim ne predvideva nobenega novega izdatka, saj predstavlja le prepis zneska iz ene postavke v drugo) vključi že v prvi osnutek zakona o finančni stabilnosti, kar pa se ni zgodilo. »Predsednik Tondo mi tega ni znal razložiti, je pa zagotovil, da je znova interveniral v Rimu in da bo v tem smislu pozval tudi vse deželne parlamentarce. Nujno je, da je popravek vključen v sklop amandmajev, ki jih bo v pristojnih parlamentarnih komisijah oblikoval vlada,« je še zapisal v tiskovnem sporočilu Gabrovec, medtem ko ostaja finančna dotacija za prihodnje leto (pravzaprav za triletnje 2012-2015) še popolna neznanica, saj je zaenkrat potrjena okleščena postavka v višini 2,8 milijona evrov.

Pahor bi bil še premier, SD pa bi prepustil mlajšemu

LJUBLJANA - Če bodo volivci SD zaupali mandat tudi v prihodnje, je predsednik SD Borut Pahor pripravljen funkcijo predsednika vlade opravljati še naprej, čeprav je po njegovih besedah težka. Kot je dodal, pa se je odločil, da mora stranko po poldrugem desetletju njegovega vodstva prevzeti "nova oseba, ki bo stranki vdahnila novo paradigmo, nov zagon". Pahor je v izjavi za javnost po današnji seji predsedstva SD sicer napovedal, da bodo ljudje njihovo stranko na prihajajočih volitvah ocenjevali po dosežkih, pa tudi po programu. Kot glavno "komparativno prednost" SD pred ostalimi strankami pa je izpostavil sposobnost presojanja priorit.

Na STV RAI nocoj TV kocka

TRST - Ob 20.25 bo na Slovenski televiziji RAI drevi zaživela TV kocka. Televizijska ekipa slovenskega programskega oddelka se je 11. oktobra podala na Padriče, kjer je bilo 6. deželno tekmovanje v orientacijskem teku za učence in dijakem vseh slovenskih šol v Furlaniji-Juljski krajini. Na zabavnem športnem dnevu, ki ga je organiziralo Slovensko planinsko društvo Trst pod pokroviteljstvom Deželnega šolskega urada in Združenja slovenskih športnih društev v Italiji se je zbralo okrog 500 otrok in najstnikov, ki so preizkusili svoje orientacijske sposobnosti. Orientering je resen šport, je pa tudi priložnost za druženje s sošolci in prijatelji. S tem soglašajo nekateri mali udeleženci, ki so v mikrofon avtorice prispevka Mairim Cheber zaupali svoje občutke in navdušeno pozdravili posebno športno doživetje.

Začel se je festival belega tartufa

KOPER - V istrski vasi Gradin, ki leži tik ob meji s Hrvaško, se je začel drugi festival belega tartufa, ki bo trajal še danes in jutri. Festival prireja Društvo tartufarjev slovenske Istre, najbolj pestro pa bo danes in jutri, napovedujejo v Mestni občini Koper. Tako bodo danes ob 13. uri pripravili kosilo na osnovi belega tartufa, nadaljevali pa bodo z demonstracijo iskanja tartufov s psi in ogledom gradinskih kleti. Ob 20. uri bo sledila zabava, na kateri bo Vladimir Kočiš-Zec, pevec legendarne skupine Novi Fosili, odpel tudi nekaj največjih hitov te priljubljene hrvaške glasbene skupine. Jutri bodo poleg kosila na bazi belega tartufa in demonstracije iskanja tartufov občinstvo zabavali člani kulturnega društva Šavrini in anka Šavrinke iz Gračišča, ob 17. uri pa bo za prijetno vzdušje poskrbela še klapa Kumpanji.

ČEDAD - Zasedanje izvršnega odbora korovne organizacije SSO

Na občnem zboru obeležitev 35-letnice

Pod geslom »Iz zdravih korenin v nove čase« se bodo zbrali 25. novembra v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici - Govor tudi o vseh aktualnih vprašanjih

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij, ki je v sredo zasedal v Čedadu, je glavni del zasedanja posvetil rednemu občnemu zboru, ki bo 25. novembra v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Poleg volitev v vodstvene organe, bo pomembna tema letošnjega občnega zbora 35-letnica ustanovitve SSO (16. decembra 1976).

Tri in pol desetletja delovanja krovne organizacije predstavlja pravo priložnost za izbiro najboljših smernic za prihodnja leta. Na tem sloni tudi geslo občnega zbora SSO: »Iz zdravih korenin v nove čase«. Danes se nam novi časi ne kažejo v najlepši luči. Veliko je težav, ki ne prizanašajo niti slovenski narodni skupnosti v Italiji. Še posebno pereč je problem dela in gospodarskega razvoja. Veliko negotovosti pa zadeva tudi vzgojno, kulturno, športno in prosvetno delovanje. Spomniti pa se moramo, da je bilo pred 35 leti tudi težko. Kljub temu je SSO nastal, se organiziral in je danes suverena organizacija, ki skupaj s SKGZ predstavlja Slovence v odnosu do Slovenije, Italije, Evrope in Furlanije-Juljske krajine. Vse to je bilo mogoče, ker je delo v SSO slonelo na vrednotah slovenstva, krščanstva in demokracije, piše v tiskovnem sporočilu SSO. Te vrednote so izhodišče tudi za nove čase.

V poročilu je predsednik Drago Štoka najprej seznanil člane odbora s pismoma, ki sta ju na SSO na-

slovila zunanji minister RS Samuel Žbogar in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš. Obe zadevata krčenje letošnjih sredstev, ki sta prizadeli SSO in SKGZ. Zunanji minister Žbogar obžaluje nastalo stanje in izreka krovni organizaciji zahvalo za vse delo v korist slovenske narodne skupnosti. Minister Žekš v svojem pismu potrjuje izbiro za krčenja sredstev in obnavlja pričakovanje na rezultate dela skupne komisije SSO-SKGZ.

V nadaljevanju je Štoka poročal o raznih sestankih enotnega predstavništva, na katerih je veliko dela za pripravo na prvo zasedanje vladnega omizja. Za to srečanje vlada veliko pričakovanje. Zaznati pa je, da ima velik vpliv politično-finančna kriza, ki zadeva Italijo in prihaža že do večmesečne zamude. Izvršni odbor SSO upa, da bo do zasedanja omizja prišlo takoj po srečanju med premierjema Silviom Berlusconiem in Borutom Pahorjem v prihodnjih dneh v Bruslju. Pred tem srečanjem pa se mora rešiti še odprto vprašanje manjkajočih sredstev s strani italijanske vlade za slovenske organizacije (2.500.000 €), ki so baje zadržani na finančnem ministrstvu. Predsednik Štoka je po navodilih skupnega predstavništva s tem v zvezi v stiku z vladnim komisarjem in tržaškim prefektom dr. Alessandrom Giacchetti.

Posebno pozornost je Štoka posvetil tudi vprašanju vertikalizacije šol. Današnje družbene spre-

membe imajo velik vpliv na šolo. Še posebno kritična je v Italiji racionalizacija šolske mreže, ki se dotika tudi slovenskih šol. SSO se zaveda, da je šolstvo področje, ki ni izvzeto iz splošnega krčenja sredstev. Posledice tega se kažejo v uvajanju vertikalizacije oziroma združevanju ravnateljstev. Pri tem se pojavljajo različne ocene takih odločitev. Med Slovenci pa ni enotnega mnenja. Upati je, da bo sestanek, ki ga je sklical Sindikat slovenske šole za ponedeljek, prispeval k večji usklajenosti.

SSO ocenjuje, da je pri združevanju ravnateljstev potrebna velika previdnost. Ne gre pozabiti na nekatere načelne predpostavke. Naša šola oziroma šolska mreža je v službi slovenske narodne skupnosti in je zaščitena po mednarodnih pogodbah. Ti dve načeli sta temelj, na katerem mora sloneti vsaka bolj ali manj poglobljena razprava glede prihodnosti slovenske šole na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji. Med drugim je pomembnost spoštovanja mednarodnih dogovorov potrdil tudi slovenski šolski minister Igor Lukšič.

Jelka Cvelbar, predsednica komisije SSO za šolstvo, je poudarila, da se pri razpravi o slovenski šoli ne moremo ozirati na številke. Upoštevati je treba, da gre za šolo slovenske narodne skupnosti oziroma za manjšinsko šolo, ki predstavlja temelj za narodni obstoj in razvoj. Kriteriji bi zato morali biti drugačni.

Giorgio Banchig pa je poudaril razveseljivo vest, da se v Reziji resno razmišlja o zahtevi za poučevanje slovensčine na krajinski šoli. Spomnil je tudi, da je bila mednarodna zaščitna manjšinskih šol v Italiji in Sloveniji poudarjena na seminarju, ki se je odvijal prejšnji konec tedna v Špetru. To je zagovarjal predavatelj Odorico Serena, bivši šolski inšpektor in sedanjí član Paritetnega odbora.

Igor Švab je v svojem poročilu poročal o obisku na tržaškem občinskem odborništvu za kulturo. Skupaj z njim sta se sestanka udeležila tudi Marij Maver, predsednik Slovenske prosvete in Nadia Ronceli za založbo Mladika. Vse tri je sprejel pristojni odbornik Andrea Mariani. Z njim so se pogovarjali o kulturnem delovanju in sodelovanju v sklopu kulturnega programa, ki ga izvaja občina Trst.

Walter Bandelj je poročal o razvoju dejavnosti pri Mladinskem domu v Gorici, kjer imajo letos večje število vpisov. Ta podatek je razveseljiv, ker kaže, da je vzgojno-izobraževalna ponudba kvalitetna in privlačna. V tem smislu se išče novih sodelovanj s tistimi ustanovami in društvi, ki delujejo na mladinskem področju.

Ob koncu seje sta bila Giorgio Banchig in Marij Maver imenovani v komisijo SSO-SKGZ za pravo skupne Prešernove proslave, ki bo februarja v Čedadu, še piše v tiskovnem sporočilu SSO.

PRIMORSKI DNEVNIK - Obisk senatorke Tamare Blažina

»V manjšini bi morali razmišljati bolj pozitivno, ker zamere ne vodijo nikamor«

Žal ji je zaradi polemik o šolskem zakonu - V Rimu nima zadoščenj - »V primeru volitev 2013 bi brez težav mesto prepustila drugemu«

TRST - Senatorka Tamara Blažina med svojim delom v Rimu opaža vse večji razkorak med politiko in realnim življenjem, tudi ko se vrača domov pa trenutno žal nima najboljših občutkov. Politično vzdušje v manjšini namreč ni ravno najboljše, čeprav bi splošna situacija, začenši z vse hujšo gospodarsko krizo, zahtevala enotno in premišljeno politično držo. O tem in še o marsičem drugim je tekla beseda na včerajšnjem srečanju med slovensko parlamentarko in novinarji Primorskega dnevnika. Na srečanju je Blažina rekla, da ne bi imela nič proti, če bi na morebitnih rednih volitvah 2013 v Rimu prepustila mesto mlajšemu nasledniku ali naslednici.

Senatorica, ki jo je spremljal sodelavec Livio Semolič, je imela več osebnih zadoščenj, ko je bila županja v Zgoniku in deželna svetnica v času Illyjeve uprave. V Rimu se sicer po najboljših močeh trudi, da bi naredila kaj koristnega, kar je v sedanjih političnih razmerah zelo težko. V parlamentu praktično ni normalnega soočenja med večino in opozicijo, Berlusconijska vlada gre naprej z zaupnicami (predčasne volitve 2012 so precej realne), politika - čeprav ne vsa - pa je postala neke vrste gluha loza. Desna sredina životari, opozicija pa s težavo išče skupno pot, »čeprav bi bila kakršna koli alternativna vlada boljše od sedanjec«.

Parlamentarka Demokratske stranke je imela občutek, da se med Slovenci v Italiji po programski konferenci SKGZ-SSO stvari spreminjajo na boljše. To se je res nekaj časa dogajalo, danes pa opaža nazadovanje. Vtis ima, da se nerazumevanja na ravni civilne družbe negativno odražajo na splošno politično življenje

Srečanje med novinarskim kolektivom Primorskega dnevnika in senatorko Tamaro Blažino

KROMA

v manjšini. Na razmere pri nas negativno vplivajo bližnje volitve v Sloveniji, pa tudi bližajoče se volitve v Italiji. Vseeno pa mora skupnost najti energijo, moč in voljo, da se zedini okrog svojih življenjskih vprašanj. Izrecno je omenila skupno skrb za dostojno državno financiranje manjšinskih kulturnih ustanov, ki je znova zelo ogrožena.

V bistvu bi morala po mnenju senatorke prihodnost prevladati nad preteklostjo, kar se danes ne dogaja oziroma se dogaja z velikimi težavami. V manjšini bi morali vsi priznati politično-strankarsko danost, ki je takšna, kakršna je in se ne bo spremenila. Nekateri pač volijo Slo-

vensko skupnost, preostali pa druge stranke, niso pa zaradi tega manj Slovenci kot drugi. Če se bomo še naprej ukvarjali s takšnimi vprašanji, kot tudi s preteklostjo, ne bomo prišli nikamor. Prioritete v manjšini so druge: skrb za jezik, kulturo in šolstvo. Da ne govorimo o mladih, med katerimi naraščata brezposelnost in pomanjkanje perspektiv za prihodnost. Tudi na tem področju manjšina ni noben otok, a je še kako sestavni spreminjajočega se okolja.

Senatorica je veliko vložila v svoj zakonski osnutek o slovenski šoli, ki je sad njenega sodelovanja tudi z ravnatelji, deželnim šolskim uradom (izrecno je omenila prof. Tomaža Simčiča)

in deželno komisijo za slovenske šole. »Slovenska skupnost napoveduje svoj zakonski predlog o šolstvu. To je seveda njena legitimna izbira, ki pa jo obžalujem,« je poudarila Blažina. Na pomislek, da slovenski parlamentarci iz vrst levece pred volitvami obljublajo delo v korist vseh Slovencev, potem pa se teh obvez ne držijo, je Blažina odgovorila, da se v Rimu in pri nas trudi za združevanje in ne za ločevanje. Sicer ni res, da vlada med Slovenci »predvolilna idila«, je naglasila senatorica, ki je izpostavila polemično kampanjo nekaterih manjšinskih krogov leta 2006 proti kandidaturi Miloša Budina.

Primorski dnevnik igra tudi v nelahkih časih, ki jih doživljamo, pomembno vlogo. Časopis se senatorki zdi uravnotežen in pluralističen, včasih pa je tudi on, kot vsa občila (kritika velja tudi politikom) površen in površinski. Površnost in površinskost sta žal značilnosti sedanjega časa, ki se jima ni lahko upirati. Treba pa se je potruditi, politika in politiki pa morajo dati zgled, svojo vlogo pa morajo odigrati tudi novinarji.

»Vsakodnevna delovna izkušnja v Rimu zame pomeni veliko obogatitev, če bomo šli na redne volitve leta 2013 pa bi svoje mesto rade volje prepustila drugim. Mislim, da sem v aktivni politiki že dovolj časa in da sem dejansko naredila svoje,« je izjavila senatorica. To je sicer njena osebna želja, njena ponovna morebitna kandidatura pa bo nenazadnje odvisna tudi od izbire v Demokratski stranki in v deželni levi sredini. Blažina očitno noče biti političarka za vse čase, umik iz aktivne politike - zagotavlja - bi zanjo pomenil neko naravno danost.

S.T.

PLANET TUŠ FEST>>>>

Planet nori do polnoči!

PROGRAM:

Ob 11. uri
WINXICA BLOOM V PLESNEM MESTU

Ob 16. uri
MODNA REVIJA ZA OTROKE IN ŠPORTNA MODA

Ob 15. uri
Ustvarjalna delavnica WINX KRILA

Ob 16. uri
**Ogled filma Winx klub:
ČAROBNA PUSTOLOVŠČINA**

Ob 17.30 uri
**Afterparty s skupino FOXY TEENS –
Winx glasbena zabava**

Ob 19. uri
VEČERNA MODNA REVIJA

Ob 21. uri
**Koncert TINKARE KOVAČ IN
SAMUELA LUKASA**

Po 24. uri
**Afterparty na Disco Planetu Tuš:
NEDA UKRADEN**

SOB 22. OKTOBER

ODPRTO DO POLNOČI | KOPER

kjer so zvezde doma

MEDIJSKA SPONZORJA:

SPONZORJI:

Več na www.planet-tus.si

BANČNIŠTVO - Zveza Bank v Celovcu praznuje častitljivo 90-letnico obstoja

Močan gospodarski steber skupnosti koroških Slovencev

Jubilej so proslavili v družbi predstavnikov gospodarstva iz celotnega prostora Alpe-Jadran

CELOVEČ - Zveza Bank, krovna banka slovenskih združenih bank (posojilnic) na Koroškem, praznuje letos 90. obletnico obstoja. Jubilej je proslavila v četrtek zvečer s slovesnostjo v veliki dvorani Casineuma v Vrbi ob Vrbskem jezeru, prireditve pa so se udeležili številni predstavniki gospodarstva iz celotnega prostora Alpe-Jadran. Udeležence jubilejne prireditve je nagovoril predsednik upravnega odbora banke Feliks Wieser, banki pa so mdr. čestitali predsednik avstrijske Raiffeisenove zveze iz Salzburga Sebastian Schoenbuchner, predsednik Združene zveze Slovenije Peter Vrisk, upravni direktor Raiffeisenove centralne banke Johannes Schuster, podpredsednica koroške gospodarske zveze Sylvia Wostal, viceguverner Banke Slovenije Janez Fabijan in slovenski državni sekretar za Slovence po svetu in v zamejstvu Boris Jesih.

Čeprav je glavna naloga Zveze Bank pospeševanje, razvoj in krepitev gospodarske moči in samostojnosti njenih članov, predvsem slovenske manjšine na Koroškem, je banka obenem že od vsega začetka spodbujala tudi gospodarsko sodelovanje med državami v alpsko-jadranski regiji. S tem je prispevala h gospodarskemu razvoju v celotni regiji, predvsem pa na svojih glavnih trgih, ki so Avstrija, Slovenija in Hrvaška. S svojo dolgoletno navzočnostjo na trgih držav nekdanje Jugoslavije banka ne le pozna kulturo in običaje te razširjene regije, ampak pozorno spremljala predvsem njen gospodarski razvoj.

Leta 2005 je Zveza Bank odprla podružnico v Ljubljani in tako prenesla del poslovanja - svetovanje slovenskim strankam - v nove prostore na Bravničarjevi 13 v Ljubljani. Od leta 2008 naprej pa stranke v Sloveniji zaupajo prvi spletni direktorji banki v tej državi z imenom Diba, ki svojo produktno paletu širi z varčevanja z dnevno razpoložljivim denarjem na depozite za fizične osebe, in to po ugodnih obrestnih merah.

V matični ustanovi v Celovcu Zveza Bank svojim strankam ponuja vrsto produktov, tako za fizične kot pravne osebe. Pri slednjih se osredotoča predvsem na financiranje majhnih in srednjevelikih podjetij. Varčevalcem so na voljo hranilne in vezane vloge z različnimi dobami vezave, tistim, ki želijo alternativne oblike varčevanja, pa banka omogoča nakup zlatih kovin. Na področju trgovanja z vrednostnimi papirji ima Zveza Bank dobre kontakte tako z borzami na Balkanu, kot z borzami drugih držav EU, tako da ji uspeva zadostiti pričakovanjem in potrebam vlagateljev. Zveza Bank je vedno iskala tržne ni-

Direktorja
Zveze Bank
Rudolf Urban
in Jakob Blaschitz

ARHIV

še, da je lahko strankam ponudila produkte »po meri«. Tržna niša je tudi financiranje sektorja obnovljivih virov energije.

Z vključevanjem novih držav nekdanje Jugoslavije v EU, uvedbo skupne valute, padcem ovir za prost pretok kapitala in delovne sile se bodo poslovni odnosi na razširjenih trgih Zveze Bank še dodatno krepili, banka pa bo tudi v prihodnje igrala pomembno vlogo pri krepitevi in razvoju nacionalnih gospodarstev in s tem vlogu generatorja pozitivnih družbenih sprememb, sta prepričana direktorja Zveze Bank Jakob Blaschitz in Rudolf Urban.

Omeniti gre tudi družbeno odgovornost banke, ki že od svojega nastanka nastopa kot podpora ustanova slovenske narodne skupnosti na Koroškem. S sponzorstvu podpira pobude in projekte s področja športa, umetnosti, kulture in izobraževanja.

Kot poslovna banka je vključena v avstrijsko Raiffeisnovo zvezo, ki pod svojim okriljem združuje več kot 4 milijone strank, približno 2,1 milijona članov in približno 57.000 sodelavcev. Pod okriljem nadzora avstrijske revizije pa Zveza Bank vodi predvsem konservativno poslovno politiko, ki temelji na znižanju tveganja in zagotavlja večjo varnost in stabilnost banke, kar posebej cenijo stranke v Sloveniji in Hrvaški, je bilo mdr. izpostavljeno na jubilejni prireditvi, ki jo je obogatil tudi privlačen in kakovosten kulturni program.

Ivan Lukan

PRISTANIŠČA - Deželni odbor o osnutku V postopek predlog novega deželnega zakona za pristanišči v Tržiču in Porto Nogaru

TRST - Deželni odbornik za infrastrukturo Riccardo Riccardi je včeraj kolegom v deželnem odboru orisal predlog zakona o pristaniščih v deželni pristojnosti. Gre za normativ, ki disciplinira organizacijo in delovanje pristanišč v Tržiču in Porto Nogaru, in to »v optiki pospeševanja realizacije infrastruktur in izvajanja služb v funkciji organizacije deželne logistične platforme«. Ta platforma se nanaša na že obstoječa pristanišča v FJK, na zaledna pristanišča in intermodalna območja, in to tudi v povezavi z evropskimi prometnimi koridorji.

Osnutek zakona, ki sicer ne zadeva tržaškega pristanišča - ki ni v deželni, ampak državni pristojnosti in je pristanišče evropskega pomena -, razločuje med pristojnostmi strateškega pomena in tistimi, ki imajo upravljalni in regulacijski značaj. Predviden ni noben nov organ, saj bo za promocijo razvoja pristaniškega sistema Furlanije-Julijske krajine skrbela neposredno Dežela oziroma njena uprava. V njeni pristojnosti bo tudi usmerjanje upravljanja območij pristaniškega intere-

sa, načrtovanje infrastrukturo in koordinacija finančnih vlaganj, razvoj oblik sodelovanja severnojadranskih pristanišč za okrepitev njihove ponudbe, določanje usmeritev za izdelavo pristaniškega prostorskega načrta in triletnega operativnega načrta. Poleg deželne uprave bodo imele pomembno vlogo tudi občine, ki se bodo opredeljevale do prostorskih načrtov in sodelovale v novi specifični posvetovalni komisiji. Predlog zakona namreč predvideva omizje za formalna posvetovanja, ki jih bo vodil pristojni deželni odbornik, sodelovale pa bodo lokalne uprave (občine in pokrajine), pristaniški operaterji in sindikalne organizacije. Na sedenja omizja bodo vabljeni pomorske oblasti, ki bodo imele glasovalno pravico.

Nov normativ opredeljuje tudi pristaniško območje, in sicer kot okoliš funkcionalnih prostorov za pristaniške dejavnosti, katerih razsežnosti določa prostorski načrt. Določeni so tudi postopki za oblikovanje in odobritev prostorskega načrta, prav tako kot osnutek zakona uvaja usklajevanje z občinskimi urbanističnimi instrumenti in predvideva poseben postopek (ki ga vodi dežela) za uskladitev teh instrumentov v primerih nasprotij.

Za pripravo prostorskega načrta je predvidena poenostavljena procedura, ki mnenje višjega sveta za javna dela nadomešča z »državnim monokratskim organom«. Ta se mora izraziti v določenem roku, in če tega ne naredi pravočasno, se namesto njega izreče deželna uprava.

Pristaniški prostorski načrt se izvaja na podlagi triletnega operativnega načrta, ki vsako leto doživi osvežitev. Posebna pozornost je v zakonskem besedilu posvečena izdajanju koncesij za uporabo površin javnega dobra. Te se morajo izdajati po javnem postopku, ki ga razpiše Dežela in katerega cilj je izbrati najboljšega operaterja na osnovi njegovega poslovnega načrta.

Specifična in inovativna norma glede na aktualno zakonodajo za pristaniški sektor zadeva t.i. projektno financiranje. Predlog deželnega zakona ga uvaja s ciljem pospeševanja vlaganj zasebnih subjektov (ki niso nujno pristaniški operaterji), in to s pomočjo uvedbe takega dohodkovnega mehanizma, ki omogoča povrnitev vloženih naložb. Normativ predvideva, da bodo projekti za pristaniške infrastrukture podvrženi deželni zakonodaji za javna dela, in določa, da njihova odobritev v primeru potrebe postane dopolnitev oziroma sprememba pristaniškega prostorskega načrta. S tem določilom se bodo znatno skrajšali birokratski roki za odobritev spremembe oz. dopolnila prostorskega načrta.

PRISTANIŠČA - Obračun Luke Koper za prvo devetmesečje

V koprskem pristanišču beležijo izredno rast pretovora kontejnerjev

KOPER - Luka Koper je v prvih devetih mesecih po nerevidiranih podatkih beležila 99,1 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je 16 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Ladijski pretovor se je povečal za 14 odstotkov na 12,6 milijona ton, je objavila družba.

»Kljub stavki v začetku avgusta smo najvišjo stopnjo rasti ponovno zabeležili pri kontejnerskem prometu, kar dokazuje pomembnost te blagovne skupine, ki smo jo tudi v petletnem strateškem načrtu, nadzorni svet ga je potrdil avgusta, izpostavili kot eno od ključnih za razvoj pristanišča,« je zapisal predsednik uprave Gregor Veselko. V upravi družbe so z devetmesečnimi rezultati zadovoljni.

Pri kontejnerjih je pretovor znašal dobre štiri milijone ton, kar je 28 odstotkov več kot v lanskih prvih devetih mesecih, poslovni prihodki na področju kontejnerjev pa so se povečali za 42 odstotkov na 24,3 milijona evrov. V pri-

stanišču so pretovorili 441.393 kontejnerskih enot (TEU), kar je 28 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju.

»S tako rastjo števila kontejnerjev se bomo konec letošnjega leta približali rekordni številki 600.000 TEU in postavljamo se vprašanje, kako se naprej učinkovito in dolgoročno upravljati ta terminal,« pravi Veselko. Letos sprejeti državni prostorski načrt jim omogoča nove investicije v infrastrukturo in širitev pristanišča, kako se bodo teh naložb lotili, pa jim bo pokazala pred kratkim naročena študija. Ta bo preučila vse logistične, ekonomske, tehnične in okoljske vidike pretovarjanja kontejnerjev na obstoječih in novih lokacijah v pristanišču in bo osnova za odločitve o graditvi nove infrastrukture, je zapisal predsednik uprave.

Če se bo dosedanj trend poslovanja nadaljeval tudi v prihodnje, o čemer uprava ne dvomi, bodo do konca leta izpolnili načrt pretovora in presegli količine izpred kriznega leta 2008, še

pravi Veselko.

Pretovor sipkih in rzsutih tovorov se je povečal za 9 odstotkov na 4,8 milijona ton (prihodki na 19 odstotkov na 24,9 milijona evrov), pretovor tekočih tovorov pa za 11 odstotkov na 2,2 milijona ton (prihodki za 18 odstotkov na 5,3 milijona evrov). V Kopru so v devetmesečju pretovorili 324.325 vozil, kar je 18 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, prihodek iz poslovanja na tem področju pa se je povečal za 12 odstotkov na 10,1 milijona evrov.

Znižal se je pretovor generalnih tovorov, in sicer za 7 odstotkov na nekaj več kot milijon ton, so se pa prihodki na tem področju zvišali za štiri odstotke na 23,4 milijona evrov. Generalni tovari po Veselkovih besedah na prihodkovni strani rastejo tudi zaradi donosnih projektov tovorov - gre za tovore izrednih dimenzij, kot so generatorji, vagoni in lokomotive, različna gradbena mehanizacija, pri katerih družba v zadnjih letih beleži znatno rast. (STA)

EVRO

1,3798 \$

-0,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
21. oktobra 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	20.10.	20.10.
ameriški dolar	1,3798	1,3807	
japonski jen	105,82	106,07	
kitajski juan	8,8120	8,8147	
ruski rubel	43,0250	43,1730	
indijska rupija	69,0240	68,7690	
danska krona	7,4456	7,4450	
britanski funt	0,86775	0,87500	
švedska krona	9,1031	9,0978	
norveška krona	7,7060	7,7085	
češka krona	24,993	24,903	
švicarski frank	1,2307	1,2362	
madžarski forint	298,46	296,24	
poljski zlot	4,3935	4,3515	
kanadski dolar	1,3957	1,4015	
avstralski dolar	1,3401	1,3449	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,3304	4,3331	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7053	0,7053	
braziljski real	2,4638	2,4417	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,5513	2,5696	
hrvaška kuna	7,4775	7,4738	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
21. oktobra 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,24472	0,41167	0,60028	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,02000	0,04167	0,08667	-
EURIBOR (EUR)	1,368	1,582	1,783	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

37.992,09 €

+424,32

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

21. oktobra 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	5,49	-0,02
INTEREUROPA	1,04	+1,76
KRIKA	53,00	-0,75
LUKA KOPER	8,51	-1,05
MERCATOR	165,00	+0,00
PETROL	164,50	-0,30
TELEKOM SLOVENIJE	63,15	+0,72

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	14,75	-1,99
AERODROM LJUBLJANA	11,34	-3,08
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	47,01	-21,65
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,01	-
ISTRABENZ	2,00	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	4,31	-0,92
MLINOTEST	3,30	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	12,66	+0,08
POZAVAROVALNICA SAVA	5,25	-1,87
PROBANKA	10,24	-
SALUS, LUUBLJANA	261,20	-5,02
SAVA	22,50	+0,00
TERME ČATEŽ	179,00	-
ZITO	74,60	+0,13
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,20	-3,40

MILANSKI BORZNI TRG
21. oktobra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,00	+1,98
ALLIANZ	76,9	+2,40
ATLANTIA	11,74	+3,44
BANCO POPOLARE	1,19	+4,81
BCA MPS	0,36	+3,70
BCA POP MILANO	1,70	-0,35
EDISON	0,94	+0,48
ENEL	3,41	+0,71
ENI	16,08	+1,64
FIAT	4,81	+4,97
FINMECCANICA	4,89	-0,12
GENERALI	12,65	+1,44
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,28	+6,40
LOTTOMATICA	13,2	+1,15
LUXOTTICA	21,4	+3,78
MEDIASET	2,59	+5,03
MEDIOBANCA	6,025	+0,50
PARMALAT	1,57	-0,25
PIRELLI e C	6,42	+3,47
PRYSMIAN	10,91	+4,80
SAIPEM	31,47	+3,79
SNAM RETE GAS	3,78	+2,16
STMICROELECTRONICS	5,275	+3,43
TELECOM ITALIA	0,878	+2,15
TENARIS	10,69	+4,50
TERNA	2,87	+2,21
TISCALI	0,05	+0,39
UBI BANCA	2,96	+1,72
UNICREDIT	0,90	+6,62

SOD NAFTE

(159 litrov)

85,98 \$

+0,12

IZBRANI BORZNI INDEKSI

21. oktobra 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	630,40	-0,27

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.802,66	-0,70
BIRS	913,56	-0,52
FIRS, Banjaluka	1.926,20	+0,70
Belex 15, Beograd	548,48	-0,70
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.245,96	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.147,26	-0,04

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.773,19	+2,00
Nasdaq 100	2.331,51	+1,09
S&P 500, New York	1.234,85	+1,60
MSCI World, New York	1.166,92	-0,69
DAX 30, Frankfurt	5.970,96	+3,55
FTSE 100, London	5.488,65	+1,93
CAC 40, Pariz	3.171,34	+2,83
ATX, Dunaj	1.956,70	+3,04
PX, Praga	931,3	+1,68
EUROSTOX 50	2.337,51	+2,89
Nikkei, Tokio	8.678,89	-0,04
STI, Singapur	2.712,41	+0,68
Hang Seng, Hongkong	18.025,72	+0,24
Composite, Šanghaj	2.317,28	-0,60
Sensex, Mubaj	16.785,64	-0,89

RAZVOJNI ODLOK - Potem ko je vlada odložila včerajšnjo sejo

Evropski komisar Rehn pozval vlado, naj ukrepa

Radikalci na večerji pri Berlusconiju: se pripravljajo na preskok?

RIM - Italijanski vladi, ki je včeraj odložila redno petkovo zasedanje, ker še ni dogovora o odloku za spodbujanje gospodarske rasti, je evropski komisar za gospodarstvo Olli Rehn naslovil poziv, naj pohiti s sprejemanjem razvojnih ukrepov. Rehn meni, da morajo poleti sprejetemu varčevalnemu paketu nujno slediti tudi ukrepi za gospodarsko rast, ker je prav šibka rast bila Ahilova peta države v zadnjih letih. Rehn pričakuje od Italije, da izdela program krepkih razvojnih ukrepov in da sočasno določi točen rokovnik za njihovo uresničevanje. Le tako in s kvalitativnim izboljšanjem javnih izdatkov bo država lahko preseгла svoje strukturalne šibkosti, je podčrtal evropski komisar.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj v pozdravnem sporočilu mladim podjetnikom Confindustrie, ki so se zbrali na otoku Capri, pozval k preseganju malodušja in k večjemu čutu odgovornosti v uresničevanju skupnega dobrega. Kot prvi izziv je navedel potrebo, da se mladim zagotovi stalna zaposlitev. Predsednik mladih podjetnikov Jacopo Morelli pa je na posvetu, na katerega sploh niso povabili politikov, ocenil, da je danes politika inertna in je zato potrebno novo vodstvo, ki naj bo sposobno sprejemati odločitve v interesu generacije mladih.

V vrstah vladne večine pa je razprava o razvojnem odloku še v polnem teku. 171 poslancev desne sredine je podpisalo poziv ministru Tremontiju, naj prekliče napovedano krčenje stroškov za javno varnost, ker gre za občutljivo tematiko, ki je ne gre obravnavati zgolj v računovodski logiki. Številni vidni predstavniki Ljudstva svobode, med njimi Cicchitto, Lupi, Frattini, Gasparri, Quagliariello, Brunetta in Mara Carfagna so medtem pristopili k pozivu urednika časnika Il foglio Giuliana Ferrare, naj vlada nujno sprejme pogumne odločitve za gospodarsko rast. »Bolje tvegati kot izumreti,« trdi Ferrara in se zavzema za obsežen plan liberalizacij javnih storitev, investicij v infrastrukturo in podpor izvozu. Finančna sredstva naj bi po mnenju podpisnikov poziva črpali iz množičnega davčnega dogovarja-

nja. Davkoplačevalci, ki imajo odprte postopke z davčno upravo, in tisti, ki želijo preprečiti bodoča preverjanja, naj bi imeli možnost olajšav pri poravnavi. Ob koncu leta 2010 je bilo še odprtih kar 715 tisoč postopkov v skupni vrednosti okrog 15 milijard evrov. Podpisniki menijo, da bi država na tak način unovčila vsaj del tega denarja.

Predsednik Berlusconi pa je včeraj sodeloval na kongresu gibanja Domenica Scilipotija in somišljenikov. Zahvalil se jim je, ker so prestopili na njegovo stran in s tem rešili vlado. Premier se je potožil zaradi agresij sodnikov, medijev in opozicije, pohvalil se je, da je z vstopom v politiko rešil Italijo pred komunisti, in napovedal, da bo vztrajal do konca mandata. Spremeniti želi ustavo, da

bi okreplil moč vlade in njenega predsednika, z reformo sodstva pa želi preprečiti sodnikom zlorabo funkcije v politične namene.

Veliko hrupa je včeraj povzročila vest o večerji Pannelle in skupine radikalnih poslancev z Berlusconijem, Alfánom in Giannijem Letto v palači Grazioli. Marsikdo sumi, da se radikalci, ki se prejšnji teden ob glasovanju o zaupnici niso pridružili bojkotu opozicije v parlamentu, pogajajo za podporo vladi v zameno za denar za njihov radio. Pannella tega ni zanikal in pristavil, da jih Berlusconi bolj posluša kot Bersani. Na spletu pa se je nanj in na radikalce usul plaz kritik in psovk, ker da »se prodajajo Berlusconiju« potem ko so izkoristili liste DS, da so prišli v parlament.

RIM - Na Trg del Popolo so prišli v povsem mirnem sprevedu skozi park

Množičen shod kovinarjev Fiom

Tajnik Landini proti vladi in ekstremizmu podjetnikov, a tudi s konkretnimi predlogi za izhod iz gospodarske krize

RIM - Po sobotnih izgredih je bila v Rimu včeraj množična, a povsem mirna demonstracija sindikata kovinarjev Fiom. Zaradi prepovedi sprevedov, ki jo je odredil župan Alemanno, je kvestura dovolila le zborovanje na Trgu del Popolo, ki so ga delavci do kraja napolnili. Velika večina pa jih je kljub vsemu prišla tja v sprevedu skozi park Villa Borghese. »Kaj smo hoteli? Nismo mogli leteti,« je hudomušno dejal tajnik Fiom Maurizio Landini. Ob policiji je tudi varnostne službe sindikata poskrbela, da je vse potekalo v najlepšem redu. Množično so bili prisotni delavci obratov, kot so Fiat, Fincantieri, Magneti-Marelli, Alfa Romeo, Irisbus pa tudi delavci Ferrarija, ki so povabili pilota Fernanda Alonsa, naj se jim pridruži, ko je že v prejšnjih dneh podprl boj španskih »indignadosov«.

Landini je bil v nagovoru zelo kritičen do vladne politike kot tudi do ekstremnih stališč podjetnikov z Marchionejem na čelu. Poudaril je, da ima Fiom ob

razlogih za protest tudi predloge za izhod iz krize. Izpostavil je zlasti trajnostno mobilnost. Fincantieri je v krizi, ker gradi le križarske in vojaške ladje, po drugi strani pa ostajajo neizkoriščene ti. »pomorske avtoceste«: z investicijo v trajekte in tovarne ladje bi zagotovili delo, zmanjšali prevozne stroške in obremenitev okolja. Podobno je z avtobusi: Italiji preti globa EU zaradi starih in onesnažujočih avtobusov, podjetje Irisbus, ki bi lahko proizvajalo nove, pa hira. Landini je tudi napadel podjetnike, ki so izžemali državo s črpanjem javnih prispevkov, sedaj pa bežijo. Napovedal je odločen boj proti členu 8 varčevalnega paketa vlade, če potrebno tudi z referendumom.

Shod je sklenila tajnica Cgil Susanna Camusso, ki ji je del udeležencev žvižgal. Ob robu shoda je možakar ozmerjal in porinil stran liderja Sel Nichija Vendola, ker je sobotne razgrajče označil za barbare. Vendola je kljub osamljenemu kontestatorju potrdil svoje mnenje.

Ustavno sodišče je razsodilo, da sta funkciji župana in parlamentarca nezdružljivi

RIM - Na priziv nekega občana iz Catanie je Ustavno sodišče razsodilo, da je zakon 60 iz leta 1953 protustaven v kolikor ne predvideva nezdružljivosti funkcije parlamentarca in župana v mestih z več kot 20 tisoč prebivalci. Priziv je bil proti senatorju Ljudstva svobode Raffaeleju Stancanelliju, ki je bil leta 2008, ko je že bil senator, izvoljen tudi za župana Catanie. Sedaj bo moral izbirati med funkcijama, tako kot vsi kolegi. Demokratska stranka je že javila, da bodo njeni župani-parlamentarci - med temi je tudi turinski župan Piero Fassino - morali odstopiti iz parlamenta.

Upokojeni oficir ustrelil režiserja

MILAN - Upokojeni kapetan vojske je včeraj v Milanu ubil 39-letnega režiserja Maura Currerija. Morilec je 53-letni Mauro Pastorello iz Padove, ki je bil že dalj časa sprt s Currerijem, ker mu režiser nikoli ni plačal pristojbin za sodelovanje v vlogi scenarista in igralca v filmu »Gli eroi di Podrute« iz leta 2005. Spor se je vlekel vsa ta leta, včeraj pa se je končal tragično. V oficirsko uniformo oblečeni morilec je vlomil v snemalni studio v Ul. Watt 5, kjer je bil Curreri na delu in ga ustrelil s staro vojaško pištolo.

Voda in blato povzročila smrt 23-letnice

NEAPELJ - Vremenska ujma povezana s posledicami nerazsodne urbanizacije je včeraj ponoči povzročila smrt 23-letne Valerie Sodano v kraju Pollena Trocchia pod pobočjem Vezuva. Dekle se je s prijateljico peljala z avtom Y10 po strmi cesti, ko ju je zalil val vode in blata. Skušali sta se rešiti s skokom iz avta. Prijateljca se je oprijela za kol smerokaza, Sodanovo pa je potisnilo pod avto, kjer je umrla zadušena v blatu.

Maurizio Landini na čelu kovinarjev Fiom ob prihodu na Trg del Popolo

ANSA

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

The Wall Street Journal: Večinska koalicija ni najboljša, vsekakor pa je boljša od opozicije, ki je kritična, a jalova

SERGIJ PREMUR

Italijansko dogajanje je te dni odmevalo v tujih medijih predvsem zaradi dveh rimskih dogodkov, petkove zaupnice Berlusconijevi vladi in sobotne protestne manifestacije. Dogodka sta med seboj povezana, saj se vodenje države in gospodarska kriza tesno prepletata. »Rim gori - kot ob vsakem padcu cesarstva ...« Komjično in obenem tragično oceno sem bral na humorističnem blogu *spinoza.it*, nekaj podobnega pa izhaja tudi iz poročanja medijev po svetu.

Berlusconi se je zaenkrat rešil, in to samo za las, saj je vladna večina šibka, preživetje vlade visi na nitki, italijanske perspektive so zaskrbljujoče, je soglasna ocena medijev. V Veliki Britaniji *The Guardian* piše, da tako tesna parlamentarna zmaga kaže na krhkost večine in na pomanjkanje kredibilnosti Berlusconija, ki doslej ni znal reagirati na gospodarsko krizo. *Financial Times* meni, da tesna zmaga ni razblinila dvomov o sposobnosti vlade, medtem ko se večja možnost predčasnih volitev. *BBC* poroča, da so prav v času parlamentarne razprave v Milanu protestniki obmetavali za jajci sedeže bank in Berlusconijevega Fininvesta, *The Daily Telegraph* pa, da je zaupnica še bolj odprla vrata, ki peljejo k predčasnim volitvam.

Španski *El País* meni, da je šlo za Pirovo zmago, ki je jo premier dose-

gel po razpletu parlamentarne razprave, ki spominja na filmske strasti in spletke. *El Mundo* pa naslavlja »Berlusconi se je rešil ... zaenkrat«. Ocena pariškega *Le Monde* je, da je sicer ohranil svoj stolček, to pa še ni utrdilo neenotne in neučinkovite večine, ki se ukvarja z zakonski predlogi v korist premiera, medtem ko zastajajo ukrepi za gospodarski razvoj.

Berlusconi je preživel s težavo, vlado je rešil pred propadom, ni pa mu uspelo si zagotoviti solidne večine, piše *The New York Time*, ukrepi, s katerimi bi se Italija zavarovala pred krizo evro območja, pa so še daleč. *The Wall Street Journal* pa poroča o kritikah na račun premiera s strani krogov podjetnikov, investitorjev in same Evrope. Po oceni gospodarskih izvedencev, piše *WSJ*, bi Italiji zagotovila večjo verodostojnost vlada tehnokratov, ki bi se resno spopadla z zmanjšanjem javnega dolga in ukrepi za izboljšanje gospodarskega razvoja, ki je najslabši na evro območju.

Ostal bi pri istem finančnem listu, ker me je pri branju pritegnil drug članek, v katerem pravzaprav podpira Berlusconija. »Cavaliere je edina realistična rešitev za gospodarske probleme Italije« piše *WSJ*, in še Berlusconijeva večina je tako ali drugače dosegla nekaj rezultatov in njena politika je upravičena, medtem ko bi recepti opozicije bili škod-

ljivi. Večinska koalicija verjetno ni najboljša, vsekakor je boljša od opozicije, ki je kritična, a jalova, saj Demokratska stranka upravičeno kritizira gospodarsko politiko, vendar ne ponuja boljših rešitev. Odgovor na vprašanje, zakaj *WSJ* ponuja Berlusconiju rešilno bilko, je morda v dejstvu, da je lastnik newyorškega časopisa isti Murdoch, ki se v Italiji poteguje za dodelitev novih frekvenc digitalne televizije, o katerih bo v kratkem odločala prav Berlusconijeva vlada. Mislimi slabo je greh, vendar je največkrat upravičeno, je pravil stari maček Andreotti ... Glede digitalne televizije velja omeniti Oceno Sorosove fundacije *Open Society Foundations*, ki posveča pozornost vsebini množice novih italijanskih digitalnih programov. Napovedovali so nam, da se bo z večjo ponudbo kanalov prizemske televizije povečala tudi svoboda informiranja. Pa se ni zgodilo, ugotavlja *OSF*, ker je raziskovalno novinarstvo ostalo na prejšnji ravni in je na italijanskih televizijskih ekranih celo manj tovrstnih oddaj kot nekoč. Programi so v glavnem podobni, kar kaže, da je vpliv političnega sistema na televizijo še vedno premočan. Tudi garant za komuniciranje, ki bi moral biti povsem neodvisen, je po oceni Sorosove fundacije preveč pod pritiskom vlade in politike, ugotavlja fundacija, ki jo je za razvoj demokracije po svetu ustanovil

madžarsko-ameriški milijarder in filantrop George Soros.

Glede vzrokov neredov na protestni manifestaciji prejšnjo soboto pa nisem našel posebno poglobljenih analiz in pravzaprav tuji opazovalci spravljajo pojav nasilnih protestnikov v isti koš skupaj s pojavom splošne italijanske neurejenosti ter družbenega in političnega propadanja. Večje zanimanje pa velja za novosti, ki jih napoveduje notranji minister Maroni, da bi v prihodnje lahko učinkovitejše obvladali in preprečili pojave nasilja na manifestacijah.

Agencija *Reuters* poroča, da je notranji minister Maroni tarča kritik, ker silam javnega reda ni uspelo preprečiti nasilje na rimski manifestaciji prejšnjo soboto. Protest proti razpletu finančne krize, ki je prizadel predvsem manj premožne sloje in mladino, je zajel na stotine mest po vsem svetu, samo v Italiji pa se je sprevrgel v nasilje. Maroni je predlagal nove, strožje ukrepe in omejitve. Vendar je, mimo zakonskih določil, problem v samem italijanskem sodnem sistemu, pred katerim se znajdejo aretirani protestniki, saj je skrajno počasen in neučinkovit, ugotavlja *Reuters*, tako da bi bilo treba uvesti tudi sodbe po hitrejšem postopku. Predstavniki sodnikov in opozicije pa menijo, da je rešitev v učinkovitejšem izvajanju že ob-

stoječih predpisov in večji sposobnosti sil javnega reda, ki so med neredi priprle samo 12 nasilnežev. Vsekakor se je razprava okrog nasilja nekaj sto nasilnežev - ki je popolnoma zasenčila vsebino protesta več sto tisoč glave množice - sprevrgla v običajno italijansko politično polemiko, medtem ko so predstavniki policistov poudarili, da jo prav silam javnega reda vlada zmanjšala prispevke in torej sposobnost zagotavljanja javnega reda. *Reuters* nadalje ugotavlja, da je prav rimska manifestacija beležila največjo udeležbo med vsemi protesti po svetu in da sta med udeleženci prevladovala ogorčenost in obup zaradi vladne nesposobnosti, ki nima učinkovitih predlogov proti gospodarskemu zastoju in nazadovanju. Občutek prizadetosti je v zadnjih časih še povečal finančni manevar, s katerim so povečali davčni pritisk in omejili zdravstveno in socialno skrbstvo. Agencija *Reuters* na koncu opozarja, da je 28 odstotna brezposelnost italijanske mladine med največjimi na evro območju.

Pa še novica z našega konca. Britanski *The Mirror* poroča, da so v tržiški ladjedelnici začeli gradnjo nove luksuzne ladje za križarjenja Royal Princess, ki bo gostila do 3600 potnikov. Ladjo bodo splavili iz suhega doka prihodnje poletje in bo dokončana maja 2013, piše *Mirror*. Torej vsaj ena lepa vestička!

VODA - Obtožba odborov, ki bodo spet zbiral podpise za javno upravljanje vodnih virov

Ali namerava Dežela FJK kljub referendumu privatizirati vodo?

Cimolino: Deželni odbor sprejel zakonski osnutek, ki ne upošteva izida ljudskega glasovanja

Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je v zvezi z upravljanjem vode oziroma dobavo vode pred nedavnim izdelal zakonski osnutek, ki predvideva ustanovitev štirih novih teles za nadomestitev zdajšnjih ozemeljskih območij ATO. Ta telesa bodo koordinirale pokrajine, ki bodo odločale, kdo in kako bo v sodelovanju z zasebnim sektorjem upravljal vodne vire. Toda prihodnost pokrajin je poleg tega med drugim pod vprašajem. Kar pa je še najhujše, ni deželni odbor pri izdelavi zakonskega osnutka sploh upošteval izidov referendumov, na katerih so se italijanski državljani v juniju odločno opredelili proti zasebnemu upravljanju vodnih virov oz. proti t.i. privatizaciji vode.

Voda je namreč javna dobrina in taka mora tudi ostati, poudarjajo člani Odbora »2 DA za vodo javno dobrino«, ki so na tiskovni konferenci včeraj opozorili na dogajanje v naši deželi. Pred 4 meseci se je 25 milijonov ljudi izreklo za javno vodo, zdaj pa skuša deželna vlada z reformo t.i. integriranih vodovodnih storitev ponovno nuditi možnost privatizacije upravljanje službe za dobavo vode, je v imenu odbora povedala Tiziana Cimolina ob udeležbi drugih članov odbora. Med temi so bili Luciano Ferluga, Luciana Boschin (Italia Nostra), Oscar Garcia (Legambiente) in občinski svetnik Gibanja 5 zvezd Paolo Menis. Odbor vsekakor ne zahteva, da pri dobavi vode ne smejo sodelovati zasebniki, toda služba mora biti v javnih rokah in mora biti delovne pristojne javne ustanove popolnoma prožno.

Odbor bo zato začel zbirati podpise za spremembo deželnega zakonskega osnutka, namen pa je zbrati vsaj tri tisoč podpisov v deželi FJK. Obrzci bodo na razpolago pri vseh združenjih, ki nameravajo sodelovati pri zbiranju podpisov. Na njih bo napisanih pet točk, ki morajo postati sestavni del novega deželnega zakona, so povedali. Na prvem mestu je zapisano, da je voda neodtujljiva pravica človeštva in skupna dobrina, ki jo je treba hraniti za bodoče generacije. Druga točka določa, da mora vodo upravljati javni sektor mimo pravil konkurenčnosti, medtem ko

zadeva tretja točka spoštovanje hidrografskega bazenov. Četrta točka določa, da morajo z vodo upravljati lokalne ustanove v sodelovanju z občani. Peta točka nenazadnje določa, da imajo občani pravico do brezplačne minimalne količine vode po navodilih svetovne zdravstvene organizacije, in sicer 50 litrov dnevno. Občani skratka ne bi plačevali »prvih« 50 litrov, za dodatno vodo pa bi veljale tarife, ki bi se glede na količino uporabljenе vode postopoma večale. V ta namen je predvidena ustanovitev posebnega deželnega sklada. Ta bi služil tudi za druge ukrepe, kot so posodobitev strukturalne, začenši z nekaterimi čistilnimi napravami, ki so nevarne za okolje, ali prispevki za nabavo čistilnih naprav oz. sistemov za deževnico. Na osnovi predloga članov odbora bi ta sklad financiral s specifično pristojbino na trženje ustekleničene mineralne vode. Njena poraba, pravi odbor, je danes neupravičena in z okoljevarstvenega vidika nedvomno nevzdržna.

A.G.

Po mnenju pobudnikov je treba zagotoviti brezplačno minimalno količino vode za vse

KROMA

ČRNA KRONIKA - Tovor ponarejenih elektronskih izdelkov

Lažni Samsungi in Nokie

Finančna straža in carina v tržaškem pristanišču zasegli 38.000 izdelkov - Sum vzbudila nenavadna pot tovora

Nosili so prestižne znamke, kot so Nokia, Samsung, BlackBerry, Apple, Nikon in Canon, vendar so bili vse prej kot izvirni, zato so jih zasegli. Gre za 38.000 visoko tehnoloških elektronskih izdelkov (fotografskih aparatov, mobilnih telefonov, pametnih telefonov (t.i. smartphone) in manjših prenosnih računalnikov (t.i. netbook)), na katere so v tržaškem pristanišču naleteli finančni stražniki in predstavniki carine.

Tovor se je nahajal v vozilu, ki je prihajalo iz Nemčije in je bilo namenjeno v Turčijo, agentom pa sta sum vzbudila zelo nizka vrednost tovora, prijavljena v dokumentaciji (nekaj več kot tisoč evrov, medtem ko bi na trgu bila preko štiri milijone evrov) in to, da je tovor, ki je bil iz Hong Konga na Kitajskem namenjen v Turčijo, potoval preko tržaškega pristanišča z dokumenti nemške carine. Tako so pomislili, da lahko gre za ponaredke, ekspertize pa so ta sum potrdile, zato so agenti zasegli tovor in ovadili tako pošiljatelj kot prejemnike (gre za dve podjetji) zaradi suma uvažanja industrijskih proizvodov s ponarejenimi blagovnimi znamkami.

Zaradi tipologije izdelkov in zapletene poti tovora je to prvi zaseg te vrste v Trstu, kar bi dalo misliti, da se uvajajo novi načini

uvažanja ponarejenega blaga. Preiskovalci tudi ne izključujejo možnosti, da bi izdelke v Turčiji ponovno sestavili in znova uvozili v Italijo ali kako drugo državo Evropske unije, ponarejeni izdelki, zlasti mobilni in pametni telefoni, pa predstavljajo tudi potencialno nevarnost za uporabnike, saj bi lahko ne imeli naprav za zaščito pred elektromagnetnim valovanjem, obstajala pa naj bi tudi nevarnost eksplozije baterij, poleg tega pa bi povprečni potrošnik težko opazil razliko med praviimi in ponarejenimi izdelki. Preiskava bo ugotovila tudi, ali so trgovci s ponarejenim blagom povezani z italijanskimi oz. drugimi kriminalnimi združbami.

Pijan razbijal in se upiral agentom

Agenti letčega oddelka policije so v Rojanu aretirali 46-letnega C.S., sicer starega znanca sil javnega reda, ki se je v nekem lokalu pod vplivom alkohola vedel nasilno in je povzročil precejšnjo škodo. Sprva je agentom uspelo ga pomiriti, vendar je potem ponovno vzrotil ter celo uriniral na ulici in ranil enega od policistov. Tako so ga peljali najprej na kvesturo in potem v zapor

POPIS

Občina Trst: nova telefonska številka

Tržaška občinska uprava je za izboljšanje storitev glede 15. popisa prebivalstva ustanovila novo telefonsko številko 0406754222, ki deluje 24 ur na 24. Na tej številki nudijo s pomočjo telefonske tajnice vse informacije in podatke o občinskih središčih, v katerih je mogoče izročiti izpolnjene vprašalnike, še prej pa dobivati informacije in pomoč pri njihovem izpolnjevanju. Vsa središča so odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure in ob sobotah od 8.30 do 13.30.

Občinska uprava je medtem poskrbela tudi za telefonski številki, na katerih se oglašijo popisovalci iz občinskega centra za zahodni in vzhodni Kras na Opčinah. Center je v rektoriju Fonda Savio v Ul. Doberdò št. 20/4, telefonski številki pa sta 0400646151 in 0400646153.

Opolzkosti pred šolo

Tržaški občinski policisti so v sredo popoldne aretirali 32-letnega turškega državljana Suleymana Kocadaga, ki je pred osnovno šolo Morpurgo stal z odpetimi hlačami in kazal spolne organe. Moški tvega kazen od treh mesecev do treh let zapore.

Razgiban večer na Goldonijevem trgu

Karabinjerji so v četrtek zvečer imeli na Goldonijevem trgu kar nekaj dela. Tako so ovadili na prostosti 30-letnega P.R., ki se je sprl z vrstnikom, agenti pa so mu našli nož. Okoli 3. ure ponoči pa so aretirali 43-letnega romunskega državljana C.L., ki je v tamkajšnji igralnici nadlegoval goste. Vidno pijan moški ni hotel pokazati svojih dokumentov agentom, nad katerimi se je zatem tudi znesel s pestmi in brkami, zato so ga aretirali in odvedli v koronejski zapor.

KRAS - Dežela se je menda že odločila za selitev v Videm

Bazovski center brez gozdnih čuvajev?

Naravoslovno in didaktično strukturo naj bi po novem upravljala deželna okoljska agencija Arpa - Protest podpredsednika Pokrajine Dolenca

Naravoslovno-didaktičnemu centru v Bazovici so žal škodovali dnevi. Struktura bo sicer formalno še naprej obstajala, a z drugačnimi nameni in brez gozdnih čuvajev, ki bodo že prvega novembra premeščeni v lokalne postaje gozdne straže. To je precej klavrn epilog zgodbe, ki je nerazumljiva, saj ni jasno, zakaj se deželno odborništvo za kmetijstvo in gozdarstvo sploh hoče znebiti tega splošno cenjenega in priznanega centra. V tržaški desni sredini so prepričani, da hoče pristojni odbornik Claudio Violino (Severna liga) bazovsko strukturo enostavno preseliti v Videm, kjer je doma. V pomanjkanju jasnih odbor-nikovih utemeljitev je tudi ta domneva lahko resnična.

Na Deželi se govori, da bi bazovski center prešel pod upravo okoljske agencije FJK Arpa, ki se sicer prvenstveno ne ukvarja z gozdarstvom in tudi ne z didaktiko. To je ena od možnosti, govori se tudi, da se bodo v Bazovici po novem ukvarjali z

vremeneslovjem. Tudi o tem vsekakor nič uradnega, a le govorice.

Proti zaprtju bazovskega centra so v prejšnjih dneh nastopile številne javne uprave. Mednje sodi tudi Pokrajina, ki s podpredsednikom Igorjem Dolencem zelo obžaluje odločitev deželne uprave, saj bi zaprtje centra močno ububožalo vlogo gozdne straže in varovanja narave na tržaškem Krasu.

Dolenc pri tem izpostavlja tudi vlogo bazovskega centra pri izvajanju evropskih čezmejnih projektov, začenši z načrtom Carso-Kras, pri katerem sodelujejo kraške občinske uprave iz Italije in Slovenije. Vodilni partner tega pomembnega projekta je Občina Sežana, kraške občine na italijanski strani pa koordinira tržaška pokrajinska uprava, dejansko odborništvo, ki ga vodi slovenski zastopnik Demokratske stranke. »Zaprtje centra v Bazovici bi torej prizadelo ne samo tržaški Kras, temveč tudi širšo okolico,« podčrtuje Dolenc.

»V Bazovici so nam zelo pomagali«

Prejeli smo:

Učiteljice, učitelji, vzgojiteljice in ravnateljica Didaktičnega ravnateljstva v Dolini z zaskrbljenostjo spremljamo novice v javnih medijih, ki poročajo o namenu zaprtja Naravoslovno-didaktičnega centra gozdnih čuvajev v Bazovici. Z njimi sodelujemo že več kot desetletje, torej še pred odprtjem centra. Vsa ta leta nam je Naravoslovno-didaktični center nudil didaktično pomoč v obliki strokovnega svetovanja in izvedbe učnih enot v razredu in okolju. Nadvse cenimo dejstvo, da so vodeni izhodi in drugi posegi v slovenskem jeziku. Strokovno vodenje učencev na izhodih v naravo je za nas vzgojitelje in učence nepogrešljiv trenutek soočanja z okoljem in nudi obenem otipljiv stik z osebjem, ki se poklicno ukvarja z zaščito in razvojem okolja.

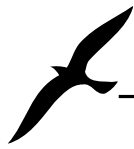
Z odprtjem centra pred tremi leti so gozdni stražarji bazovske enote izredno okrepi in kakovostno izboljšali že obstoječo didaktično ponudbo na našem ozemlju. Posredno in neposredno so nam pomagali obogatiti tudi šolsko ponudbo. Vedno so nam bili v oporo pri uresničevanju našega projekta okoljske vzgoje in naravoslovne ter zemljepisne učne snovi. Večkrat so skupine naših učencev obiskale center v Bazovici, kjer so imeli dragoceno priložnost, da pri-

dobijo, razširijo in poglobijo svoje znanje o raznolikosti našega okolja v didaktično premišljeni in učinkoviti obliki. V spremstvu gozdnih stražarjev in stražark smo opravili več poučnih izhodov v gozdove na Krasu, ob obali in v dolini Glinščice. Tudi ob srečanjih s partnerskimi šolami in okviru mednarodnih izmenjav smo večkrat povabili svoje goste na obisk bazovskega centra, kjer smo vsakič naleteli na posluh do naših didaktičnih in organizacijskih potreb.

Naravoslovno-didaktični center je danes na Tržaškem nepogrešljiv objekt tudi kot turistična ponudba, saj odlično in nazorno dopolnjuje druge pobude, ki nudijo možnost ogleda in spoznavanja raznolikosti našega ozemlja.

Zato kot uporabniki kakovostne didaktične storitve Naravoslovno-didaktičnega centra v Bazovici povsem nasprotujemo njegovemu zaprtju in torej tudi izničenju dolgoletnih prizadevanj gozdnih straž, da posredujejo učencem znanje in občutljivost do okolja in torej skupno s šolami in krajevnimi ustanovami odločno prispevajo k skupnem delovanju v smeri spoznavanja narave in zaščite okolja. Na predlog koordinatorke za okoljsko vzgojo, učiteljice Geni Kozina prebrano in soglasno odobreno na skupnem načrtovanju učnega osebja Didaktičnega ravnateljstva v Dolini.

Annamaria Batic (zapisničarka zbora učnega osebja) in Ksenija Dobrila (predsednica zbora učnega osebja)

OBČINA TRST - Rajonska sveta za Vzhodni in Zahodni Kras

Na Krasu pozitivno o novih smernicah prostorskega načrta

Zahteva po znižanju stopnje zazidljivosti pri Banih, v Padričah in Gropadi

Tržaška občinska uprava pospešuje postopek za pripravo novega občinskega prostorskega načrta. Občinski odbornik Omero je ta teden predstavil smernice načrta in zaščitne norme na sejah rajonskih svetov tako na Vzhodnem Krasu (v torek) kot na Zahodnem Krasu (v četrtek). Oba sosveta sta že izdala pozitivni mnenji o predstavljenem dokumentu: na Zahodnem Krasu že na četrtkovi seji, na Vzhodnem Krasu na večernejši jutranji seji. Tu so dokumentu dodali mnenje o znižanju indeksa zazidljivosti v treh vaseh, da se ne bi v njih razpasla gradbena spekulacija.

Omero je pojasnil »filozofijo« Cosolinijevega prostorskega načrta: manj novih gradenj, namesto njih obnova in popravilo že obstoječih.

Kajti: omejiti je treba uporabo ozemlja v gradbene namene, kar je bilo značilno za prejšnji, Illyjev prostorski načrt. V zadnjih 15 letih je bilo zaznati prehod prebivalstva iz središča mesta na območje Obalne ceste in na Kras. Z novim

načrtom naj bi spremenili ta trend, ljudje naj bi se vrnili v mesto, je pojasnil Omero. V ta namen bo prostorski načrt posvetil veliko pozornost zelenim površinam, tako na podeželju kot tudi v samem mestu. Na ta način naj bi ponovno vzpostavili nekakšno ravnovesje na ozemlju. Načrt bo zagotovil aktivno zaščito kmetijskega ozemlja. Mestni upravitelji so se za to odločili po srečanju s Kmečko zvezo, je poudaril odbornik.

Vštric s prostorskim načrtom bosta romala druga dva načrta, ki ju Dipiazzova uprava ni bila sposobna odobriti: prometni načrt in načrt za parkirišča. Tako bo celovito zaobjet in nakažan razvoj občine, je podčrtal Omero. Arh. Marina Coassin je zelo podrobno opisala zaščitne norme, ki bodo veljale od odobritve smernic novega prostorskega načrta. Zazidljivost je bila tako v mestnem središču kot na podeželju znižana, graditi bo mogoče le najmanj pet metrov od meje zemljišča.

Na rajonski seji na Proseku so svetniki zastavili vrsto vprašanj. Omero je

Fabio Omero

KROMA

med drugim napovedal, da naj bi prostorski načrt odobrili v kakem poldrugem letu. Zahodnokraški rajonski svet je izdal pozitivno mnenje o smernicah prostorskega načrta z glasovi levosre-

dinske večine, medtem ko sta svetnika desnosredinske opozicije glasovala proti: Daniele Prelaz (Severna liga), ker je pač tako »ukazala« stranka, predstavnik Ljudstva svobode Alberto Viatori pa je izdal negativno mnenje, kljub temu, da je med razpravo ocenil, da je premisa prostorskega načrta »fantastična«.

Na Vzhodnem Krasu so izdali pozitivno mnenje o smernicah prostorskega načrta na seji, ki so jo bili izrecno sklicali včeraj zjutraj. K dokumentu pa so priložili mnenje z zahtevo po znižanju indeksa zazidljivosti za 50 odstotkov (od 2.5 kubičnega metra na kvadratni meter na 1,25 kubičnega metra na kvadratni meter) v vaških središčih pri Banih, na Padričah in v Gropadi, da bi tako zajezili možnosti gradbene spekulacije. Mnenje so podprli svetniki levosredinske večine, proti so glasovali predstavniki Ljudstva svobode in Dipiazzove liste, medtem ko se svetnica Severne lige Gabriella Resbeschini ni udeležila glasovanja.

M.K.

OBČINA TRST Prva občinska povezava z optičnimi vlakni

Tržaški občinski odbornik Emiliano Edera je včeraj predstavil prvo povezavo z optičnimi vlakni, ki je občinska last in ki jo je občinska uprava komaj začela uporabljati. Z novo optično povezavo za telekomunikacije bo občinska uprava varčevala 43.000 evrov vsako leto, ki jih je prej plačevala za najem, je poudaril Edera ob udeležbi občinskega izvedenca Lorenza Bandellija.

Poleg tega se bo povečala varnost za občane, saj zagotavljajo optična vlakna večjo kakovost posnetkov iz videokamere za nadzor mestnih ulic, pa tudi storitev, ker bo posredovanje informacij hitreje. Prvo optično povezavo (sicer je to le prvi del) so izdelali med občinskimi stavbami na Velikem trgu, na nabrežju, pri železniški postaji, na Trgu Dalmazia in v Ul. Carducci.

POKRAJINSKI SVET Avdicija zaposlenih v družbi Diaco

Člani 3. pokrajinske komisije v pokrajinskem svetu in načelniki svetniških skupin so včeraj na avdiciji sprejeli sindikalne predstavnike zaposlenih v farmacevtskem podjetju Diaco. Na srečanju so predstavniki enotnega sindikalnega predstavništva Rsu ob udeležbi pokrajinske odbornice za delo Adele Pino seznanili pokrajinske svetnike s stanjem zaposlenih. Ti so od 4. oktobra brez dela, kot zadnje pa so prejeli avgustovsko plačo.

Razlog za težave, so povedali, je bilo slabo upravljanje podjetja, zdaj pa računajo, da se lahko stanje vsaj delno uredi. Neko tuje podjetje je baje posredovalo ponudbo za najem podjetja Diaco (družba ima dve tovarni, eno v Trstu in drugo v Potenzi, zaposluje pa 104 oseb) za proizvodnjo paracetamola. Odbornica Pino pa je napovedala posredovanje pri deželni vladi in združnimi bankami z namenom, da se zagotovi dopolnilno blagajno za delavce Diaco.

Emergency danes za svobodo in enake pravice

Tako kot po vsej Italiji bodo danes člani tržaške sekcije humanitarne organizacije Emergency stopili na ulico. Pri stojnici v Ulici Dante bodo **od 11. do 18. ure** mimoidočim predstavljali izkaznico Liberi e uguali - Svobodni in enaki, ki temelji na 1. členu splošne deklaracije človekovih pravic: »*Vsi ljudje se rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice.*« Vsak bo lahko dobil izkaznico in daroval 30 evrov za solidarnostne in mirovne pobude, s katerimi si Emergency prizadeva, da bi vsakomur zagotovila pravico do zdravstva v bolnišnicah v Afganistanu, Kambožji, Iraku, Sierr Leone, Sudanu in tudi v Italiji.

Festival latinskoameriškega filma

Drvi se bo ob 20.30 v mednarodnem centru za teoretsko fiziko pri Miramaru uradno začel Festival latinskoameriškega filma. Predvajali bodo dokumentarni film Cuba, un'arte anche italiana Silvine Palumbieri. Od jutri pa se bo dogajanje premaknilo v gledališče Miela, kjer bodo od jutra do večera predvajali filme o latinskoameriškem življenju in zgodovini.

Danes Linux Day 2011 na tržaški univerzi

V Italiji bo danes praznik odprtokodnega operacijskega sistema Linux, ki je zagledal svet pred 20 leti. Osrednja prireditev Linux Day 2011 bo v Pisi, podobna srečanja za širitev Linuxa pa bodo v mnogih drugih italijanskih mestih. Dan Linuxa bo tudi v Trstu v priredbi skupine uporabnikov Linuxa LUG Trieste, in sicer na tržaški univerzi v poslopju H2. Vstop je prost, na srečanju pa bodo od 9. ure do 13.30 in od 14.30 do 18. ure predavanja in druge pobude za spoznavanje Linuxa.

Sv Jakob: nova dvorana in koncert sakralne glasbe

V oratoriju v Ul. Vespucci bo nadškof Crepaldi danes ob 15.30 blagoslovil novo »skupnostno dvorano«, ki bo posvečena blaženemu Janezu Pavlu II. V župnijski cerkvi pa bo ob 20. uri koncert sakralne glasbe, ki ga bodo izoblikovali organist Matjaž Zobec, sopranistka Dana Furlani, basist Aldo Žerjal in Trio MaRoSa.

OBČINE

Združenje Morje-Kras varčuje

Znižati stroške krajevnih uprav, ne da bi s tem trpela kakovost njihovih služb, servisov inuslug, je mogoče. To dokazuje primer medobčinskega združenja Morje-Kras, v katerem sodeluje vseh pet okoliških občin v tržaški pokrajini: miljska, ki je tudi vodja združenja, dolinska, repentabrska, zgoniška in devisko-nabrežinska.

Včeraj se je v Zgoniku sestala skupščina župano občin združenja Morje-Kras. Na seji so odobrili izvršno konvencijo za upravljanje davčnega urada in porazdelili deželni prispevek v višini 116 tisoč evrov za promocijo dejavnosti združenja, ki je doslej prineslo petim občinam pomembne prihranke.

Na seji so razpravljali tudi o dveh pomembnih pobudah: pripraviti komunikacijski sistem za informiranje občanov o delovanju združenja, a tudi za promocijo ozemlja. V ta namen naj bi služila nova spletna stran, ki naj bi jo pripravili v sodelovanju z deželnim podjetjem Insiel.

Posebno pozornost so na včerajšnji seji posvetili izpopolnjevanju osebja. Tudi v tem primeru se bodo poslužili sodelovanja med občinami, kar naj bi zagotovilo nov prihranek. Občine združenja Morje-Kras so namreč podpisale že vrsto konvencij o skupni uporabi raznih služb in servisov, in sicer na področju okenc, namenjenih občanom, komunikacije, osebja, davkov in informatike.

Dosedanje delo je služilo po eni strani za promocijo petih občin kot celovitega subjekta, kar je bilo zaznavno predvsem za turistično promocijo ozemlja, pa tudi za sodelovanje na raznih razpisih in pri raznih načrtih.

medobčinsko združenje Morje-Kras je nastalo na podlagi deželnega zakona iz leta 2006. Ustanovljeno je bilo z namenom, da bi »racionaliziralo« stroške posameznih sodelujočih občin. To mu je tudi uspelo. Prav na uspešno delovanje združenja so se oprele majhne občine, ko so pred nekaj meseci odločno zavrile predlog o združevanju majhnih občin.

ŠOLSTVO - Predstavitev projekta, pri katerem sodelujejo dijaki zavodov Fabiani in Zois ter gradbene šole Edilmaster

Preureditev v duhu vzdržnega razvoja

Prihodnji teden bo na zavodu Fabiani potekala delavnica, kjer bodo dijaki pripravili načrte za preureditev stanovanja na podlagi smernic Agende 21 - Oblikovanje mreže različnih subjektov

V ponedeljek se bo v prostorih italijanskega tehničnega zavoda za geometre Max Fabiani začela petdnevna delavnica, v okviru katere bo trideset mladih pripravilo načrte za preureditev stanovanja v znamenju vzdržnega razvoja v skladu s smernicami t.i. Agende 21. Prav upoštevajoč te smernice se je namreč za to priložnost oblikovala mreža, ki poleg zavoda Fabiani obsega še geometrsko smer Tehničnega zavoda Žige Zoisa, Pokrajino Trst, Trgovinsko zbornico in predvsem kulturno združenje Manifesto2020, v katerem so mladi tržaški profesionalci in študentje, ki si prizadevajo ugotoviti, kaj je mogoče konkretnega ustvariti v Trstu v prihodnjem desetletju, upoštevajoč predvsem dejanske potrebe občanov.

Pobudo, poimenovano Preureditev z vzdržnim razvojem, ki je sprva nastala le kot interni šolski projekt, a je s časom pridobila širšo dimenzijo in zdaj prvič prerašča šolski okvir, so predstavili včeraj dopoldne v prostorih zavoda Fabiani, kjer so njen pomen poudarili ravnateljica Delia Bloise, pokrajinska odbornica za šolstvo Adele Pino,

vodja projekta prof. Giuliano Santoli, dr. Marco Barbariol z združenja Manifesto2020, ravnatelj gradbene šole Edilmaster Walter Lorenzi in podravnatelj zavoda Zois Willj Mikac, ki so tudi orisali potek delavnice, ki bo trajala od ponedeljka do petka, epilog pa bo doživela čez dve soboti, 5. novembra, z razstavo načrtov, ki so nastali v okviru delavnice, pri kateri bo sodelovalo približno trideset mladih, med katerimi bodo dijaki zavodov Fabiani in Zois (slednjega bo zastopal 4. razred smeri za geometre) ter gojenci gradbene šole Edilmaster.

Cilj delavnice bo priprava načrta za preureditev nekdanjega hišnikovega stanovanja na zavodu Fabiani. Stanovanje, veliko približno 60 kvadratnih metrov, služi trenutno kot skladišče, po preureditvi pa naj bi tam našla svoj prostor šolska izpostava Agende 21, ki pa bi bila na voljo tudi širši javnosti. Celoten postopek preurejanja bi moral potekati prav v skladu s smernicami omenjene agende: tako se bodo posvetili izbiri vzdržnih materialov, pozorni bodo na varčevanje z energijo, sodelovanje med načrtovalci in laboratorijske dejav-

nosti. Delo bo potekalo tako, da bodo udeleženci sledili posegom številnih izvedencev, posvečenim npr. učinkovit načinom komunikacije in orisa načrta, učnikovitemu načrtovanju, izbiri materialov in multidisciplinarnemu soočanju, pozornost pa bodo posvetili tudi tržaškemu tržišču dela, o čemer bodo govorili predstavniki pokrajinskega urada za delo. Kot že rečeno, bo ob tem steklo tudi načrtovanje, najboljši načrt pa bodo 5. novembra dali na ogled v t.i. Roza prostoru (Spazio rosa) na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu.

Šlo bo za delovno simulacijo v korist mladim, ki imajo danes pomisleke glede prihodnosti in dela oz. poklica, je bilo med drugim rečeno na včerajšnji predstavitvi, zato je združenje Manifesto2020, ki je v začetku letošnjega leta izvedlo tudi anketo med mladimi med 18. in 30. letom, sklenilo pritegniti k sodelovanju mlade predstavnike prostih poklicev, ki bodo prispevali znanje in izkušnje. Pri tem obstaja želja, da se pobuda ne bi omejila le na eno šolo, ampak da bi se s časom razširila tudi na druge šole v Furlaniji Julijski krajini. (iž)

Projekt so včeraj predstavili na zavodu Max Fabiani

KROMA

NEKDANJA RIBARNICA - Od 29. oktobra Sejem Triesteantiqua v »udobnejši preobleki«

Tržaški prodajno-razstavní sejem starin Triesteantiqua si je letos, po 29 letih, odel novo, veliko udobnejšo preobleko. Za letošnjo izvedbo z zgornjim naslovom Vetera semper nova (od 29. oktobra do 6. novembra), sta pobudnika konzorcij Promotrieste in deželno Združenje starinarjev pomislila na primernejšo lokacijo, saj so bili prostori Pomorske postaje iz leta v leto bolj tesni. Izbira je padla na nekdanjo ribarnico ali salon čudes, kot mu pravljíčno pravijo italijanski someščani.

»Povpraševanje razstavljalcev je letos presleglo pričakovanja. Lani jih je bilo 37, tokrat pa jih bo več kot 50 in vse razstavne površine so dejansko že zasedene,« je na včerajšnji predstavitveni konferenci na sedežu tržaške Trgovinske zbornice dejal predsednik Promotrieste Guerrino Lanci. Ob samih razstavljalcih pa so lani zabeležili skoraj 40-odstoten porast obiskovalcev, kar dokazuje, da je sejem kakovosten, predvsem pa obiskovalcu ponuja na eni lokaciji celosten pregled najbolj iskanih in cenjenih starinskih predmetov.

Da je sejem z leti postal razpoznaven, kaže tudi zelo različen sestav

razstavljalcev: več kot polovica jih prihaja namreč iz raznih italijanskih dežel (največ iz severne Italije), iz Slovenije, Belgije, Avstrije in Nemčije. »Sejem pa želi biti tudi cvet v gumbnici za naš turizem. Že lani smo se s krajevnimi hoteli domenili, da so imeli gostje v dar brezplačno vstopnico.«

Tudi letos bo več umetnin iz avstro-ogrskega obdobja, liberty dragocenosti iz začetkov 20. stoletja in raznorazno pohištvo, slike in fotografije, ikone, preproge, vaze, srebrni predmeti, ure, dragulji, porcelan, litografije, kipi in še marsikaj. Predsednik starinarjev Roberto Borghesi pa je opozoril še na nekaj spremljevalnih pobud, in sicer na manjši brezplačni razstavi svinčenih vojačkov oziroma najrazličnejših kafetjer, ter na dve srečanjí posvečeni pohištvu liberty (3. novembra) in tržaškemu numizmatiku Nicolí Bottacinu (5. novembra).

Slovesno odprtje razstave bo v petek, 28. oktobra, v líčnih prostorih nekdanje ribarnice. Za vstopnico bo treba odšteti 9 oz. 6 evrov po znižani ceni, del izkupíčka prodanih vstopnic bo konzorcij Promotrieste namenil deželni sekciji združenja AIRC. (sas)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 22. oktobra 2011

VENDELIN

Sonce vzide ob 7.30 in zatone ob 18.08 - Dolžina dneva 10.38 - Luna vzide ob 1.53 in zatone ob 15.29.

Jutri, NEDELJA, 23. oktobra 2011

SEVERIN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,7 stopinje C, zračni tlak 1023,7 mb raste, vlaga 53-odstotna, veter 45 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki do 93 km na uro, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 16,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 22. oktobra 2011
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14 (040 631661), Oširek Vardabasso 1 (040 766643), Žavljè - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavljè - Ul. Flavia 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 (040 635368).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I tre moschettieri«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Melancholia«.

CINECITY - 15.20, 17.40, 20.05, 22.10

»Matrimonio a Parigi«; 15.25, 17.35, 20.00, 22.05 »Un poliziotto da happy hour«; 15.15, 17.20 »Disney's Maga Martina 2: Viaggio in India«; 17.20, 19.45, 22.10 »I tre moschettieri 3D«; 19.15, 21.30 »I tre moschettieri«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Amici di letto«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »This must be the place«; 20.00, 22.10 »Abduction«; 15.20, 17.30 »I Puffi«; 15.15 »Arrietty«.

FELLINI - 16.10 »I Puffi«; 17.45, 20.50 »Carnage«; 19.10, 22.15 »Un poliziotto da happy hour«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.00, 18.05 20.10, 22.15 »This must be the place«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Bar sport«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 19.55, 22.00 »Una separazione«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.30, 22.20 »Huda učiteljica«; 16.30, 18.30 »Johnny English 2«; 20.20, 22.30 »Kateri je pravi?«; 16.40 »Medvedek Pu«; 18.10 »Priatelj samo za seks«; 19.40, 21.50 »Trije mušketirji 3D«; 16.00, 17.50 »Winx club: Čarobna pustolovščina 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ 21.00 »Dekliščina«; 11.20, 13.40, 16.05, 18.20, 20.40, 23.00 »Johnny English 2«; 12.00, 14.05, 15.50, 17.45 »Medvedek Pu (sinhr.)«; 11.40, 18.35 »Lahko noč, gospodična«; 13.50, 16.15, 21.00, 23.20 »Kateri je pravi?«; 11.10, 11.30, 13.10, 15.10, 16.00, 17.10, 18.00 »Winx club 3D (sinhro.)«; 13.30, 19.20, 20.00, 21.50, 22.30 »Trije mušketirji 3D«; 12.20, 16.40 »Winx club (sinhro.)«; 19.25, 21.25, 23.25 »Paranormalno 3«; 14.20, 19.10, 21.30, 23.50 »Kužna nevarnost«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Matrimonio a Parigi«; Dvorana 2: 15.30, 17.00 »Maga Martina 2: Viaggio in India«; 18.30, 20.25, 22.20 »Cowboys & Aliens«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Amici di letto«; Dvorana 4: 16.20, 17.40, 20.45, 22.15 »Paranormal activity 3«; 19.00 »Ex: Amici come prima«.

SUPER - 15.30 »Kung fu Panda 2«; 17.00, 19.30, 21.30 »Jane Eyre«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.00 »Bar sport«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 22.10 »Matrimonio a Parigi«; Dvorana 3: 17.30, 19.40 »I tre moschettieri (dig.) 3D«; 22.00 »Amici di letto«; Dvorana 4: 17.30 »Arietty«; 18.00, 20.15, 22.15 »Paranormal activity 3«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.10 »This must be the place«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so začasne zavodske lestvice 3. pasu slovenskih šol in tržaški in gori-

Glasbena matica v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem

TROBILNI ANSAMBEL SLOVENSKE FILHARMONIJE

koncert v sklopu mednarodnega festivala "Kogojevi dnevi"

Na sporedu: Srebotnjak - Premrl, L. Kranjčan, N. Firšt, G. F. Händel, T. Albinoni, G. Gabrieli, J. Golob, C. Hazell, G. Gersbwin

Velika dvorana Kulturnega doma v Trstu

danes, 22. oktobra 2010, ob 20.30

VSTOP PROST

VABILO K ABONMAJU

ZABAVNO V NOVO SEZONO PO NAŠIH DRUŠTVIH

MA ME PROU PROVOCIRASTE...

Adrijan Rustja

igrata:
Minu Kjuder
in Adrijan Rustja

DANES - sobota, 22. oktobra ob 20.30

Ljudski dom, Trebče
sodeluje: SKD Primorec

Vstop je brezplačen
Vse o novi sezoni in rezervacija abonmajev

ški pokrajini objavljene od 17. oktobra. Rok za morebitne prizive je 10 dni. Kandidati, ki so oddali prošnjo na italijanskih šolah v Trstu, so vezani na termin, ki je za te šole določen do 24. oktobra.

NA ZAVODU ŽIGE ZOISA bo v torek, 25. oktobra, ob 17.30 srečanje razrednikov s starši dijakov. Po pogovoru o stanju v razredu bodo volitve v razredne svete. Ob 18.30 bo staršem predavala dr. Majda Cossutta na temo »Nevarnosti ugriza klopa« in »Mononukleoz a - znaki bolezni in njene posledice«. Računamo na polnoštevno udeležbo!

Iskrene čestitke naši odbornici

Maruški Gustin

ob uspešnem zaključku univerzitetnega študija.

KD Kraški dom

Mateja Milič!

Ob uspešno opravljeni diplomí na tržaški pravni fakulteti ti iskreno čestitamo in srčno želimo uresničitev vseh želja

Erica, Fabrizio, Jan in nona Ana

Čestitke

Draga BORUT in GIOIA. Ob vajini današnji poroki vama iz srca čestitamo in želimo obilo sreče na skupni življenjski poti. Vlasta, Vanda in Ljuba z družinami.

Draga KATJA! Želimó ti, da bi bila še naprej živa kot poper, nasmejana kot sonce in hitra kot veter. Vse najboljše za tvoj okrogli rojstni dan ti želita Fani in Rado.

Te dni je diplomirala iz književnosti MARIŠKA GUŠTIN. Prísrčno ji čestitamo vsi iz gledaliških skupin SKK, MoSP in Slovenski oder.

Izleti

60-LETNIKI POZORI! Praznovali bomo na izletu 19. novembra. Za vpisnino je čas do 25. oktobra v trafikí v Dolini in pri Renatu (za Kras) na tel. št. 349-6569004.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v čet-

Bambičeva galerija

vabi

danes, 22. oktobra 2011 ob 20.30

na odprtje likovne razstave in predstavitev monografskega kataloga

Anice Pahor

Sledi življenja

Predstavitve:
mojster **Leonardo Calvo**

Glasba:
harmonikar **Aleksander Ipavec**

Razstava bo odprta do 13. novembra 2011

Sklad Mitja Čuk
Proseška ul. 131, Opčine

tek, 27. oktobra, izlet v Čedad z ogledom zanimivosti mesta in v Gonars. Vpisovanje do zapolnitve mest. Informacije na tel. št. 040-225468 (Vera). Vabljeni!

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS iz Sezane organizira izlet na Poljsko, odhod 2. in povratek 6. novembra. Ogledali si bomo: vzrejni center za divje peteline in gensko banko za smreke, muzej čipk Koniakow, muzeja pivovarstva Zywiec, Korbiewolowa, Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II, ogled bizonov, Kalwaria Zabrzdyowska, Krakow, duhovni center Poljske ter nekdanja prestolnica, grob Ane celjske, Wieliczka - rudnik soli, Olomouc i.t.d. Še nekaj prostih mest. Informacije: (+386)41634750 ali dusan.pavlica@siol.net (Dušan).

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE K. FERLUGA prireja v nedeljo, 30. oktobra, tradicionalni jesenski izlet na Koroško. Obiskali bomo Celovec, Gospo Sveto, Vrbsko jezero, ob povratku pa še Radovljico. Odhod iz Milj ob 7. uri, povratek domov v večernih urah. Informacije in vpisovanja na tel. št. 040-271862 (Vesna) ali 349-6181290 (Zvezda) ob uri kosila.

KRUT - vabi 10. in 11. decembra, na ogled evropskega mesta Milana, s sprehajanjem preko središčnih ulic in trgov. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN IN JUS SLIVNO vabita na otvoritveni pohod »Pešpoti Slivno«, ki bo v nedeljo, 30. oktobra, ob 10. uri. Zbirališče: križišče ob cerkvi v Slivnem. Program pohoda: otvoritev, vodeni ogled pešpoti in ob zaključku ogled razstave vaških rodovnikov na Trobčevi domačiji. Za info 328-6238108 (Zulejka).

SPDT priredi v nedeljo, 13. novembra, martinovanje v Gorjanskem, zbirališče v večnamenski dvorani (nasproti cerkve) ob 9.30. Predviden je pohod po kraški planoti (približno 3 ure hoje), sledi družabnost ob peki kostanjev. Prijave do 10. novembra: Livio 040-220155, Katja 338-5953515 za mladinski odsek (ob večernih urah) in odborniki planinskega društva.

LETNIK 1950 iz dolinske občine pozor! Obljuba dela dolg. V soboto, 19. novembra, skupinski avtobusni izlet v Goriška Brda in Dobrovo. Vpisovanje na tel. št. 338-7824792 (Sergio) in 333-1157815 (Ladi).

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju št. 269. Tel. št. 340-3814906. Toplo vabljeni!

Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst

vabi na

8. REVÍJO ZBOROV OPENSKE DEKANÍJE

danes, 22. oktobra, 2011, ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Jerneja ap. v Barkovljah in na

12. REVÍJO ZBOROV DEVINSKE DEKANÍJE

jutri, 23. oktobra 2011, ob 17. 30 v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Šivanu

jedilnik in INFO: www.triesteturismo.net

Ponudniki Okusov Krasa

skupaj z Rajonskim svetom za Vzhodni Kras občine Trst vas vabijo na

otvoritev razstave skupinskih del »Skupina 75« iz Gorice

Ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.00

Krajevni občinski urad Opčine, ul. Doberdò 20/3

»Fešta« ponudnikov Okusov Krasa

V znamenju kraških dobrot:
Diana, Rino, Vatta, Veto, Bukavec, Čok, Conad, Slavec, Bon Bon & Chocolate

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briški št. 18.

MARIO PAHOR je odprl osmico v Jamljah. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. 0481-419956.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Tel. 040-229270. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Jadranu v Ricmanjih št. 175. Tel. št. 040-820223. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040-229439.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14; tel. 040-208553.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOI: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOI: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14

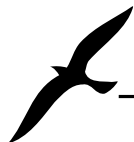
ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

SPDT
vabi
danes, 22. oktobra

ob 17. uri na otvoritev razstave

ŽIVLJENJE POD TRIGLAVOM
v konferenčno-razstavnih dvorani NŠK
v Narodnem domu, Ul. Filzi 14
Razstavo je pripravila
Planinska zveza Slovenije
v sodelovanju s Slovenskim
planinskim muzejem.
*Glasbena kulisa:
ženska pevsko skupina Stu ledi.*

ob 18. uri projekcija
igrano-dokumentarnega filma
SFINGA
v Veliki dvorani Narodnega doma

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj sporoča, da je na razpolago še nekaj prostih mest v razredih flave (Trst, Opčine) in violine (Trst, Bazovica). Informacije na tel. št. 040-418605 (tajništvo).

SKAVTI V BREGU so začeli z rednimi tedenskimi sestanki, katerim se lahko pridružijo novi člani. Volčiči in volkuljice (7-10 let) se srečujejo vsako soboto med 15. in 17. uro v Mladinskem krožku v Dolini, izvidniki in vodnice (11-15 let) pa prav tako vsako soboto med 15.15 in 16.45 v Mladinskem domu v Boljuncu. Za informacije szso@skavt.net ali 347-8391257 (Luka).

SKAVTI V ŠKEDNJU so začeli z rednimi tedenskimi sestanki, katerim se lahko pridružijo novi člani. V Škednju (Dom Jakoba Ukmarja) se srečujejo tako volčiči in volkuljice (od 7. do 10. leta) kot izvidniki in vodnice (11-15 let) vsako soboto med 14.30 in 16.00. Za informacije: szso@skavt.net ali 347-8391257 (Luka).

DRUŽBA ROGOS prireja v sklopu Okusov Krasa tematski vodeni ogled v botaničnem vrtu Carsiana. Obisk bo potekal danes, 22. oktobra, ob 15.30 in se bo osredotočil na spoznavanje rastlinskih vrst, ki se lahko uporabljajo v kuhinji. Ob zaključku bo tudi prigrizek. Info in vpis na inforogos@gmail.com ali na tel. št. 333-4056800.

DRUŠTVO UPORABNIKOV LINUXA LUG'Trieste prireja predavanja v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H2 danes, 22. oktobra, od 9. do 18 ure. Predavanja bodo na temo odprtega programa in operativnega sistema Linux. Več informacij na strani www.trieste.linux.it. Vabljeni!

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ BOLJUNCA vabi v nedeljo, 23. oktobra, k sv. maši v cerkev na Pečah v dolini Glinščice. Ob 15. uri se bomo zbrali na trgu v Boljuncu in krenili proti cerkvi, kjer bo ob 16. uri sv. maša. Ob tej priliki bomo odnesli nazaj v dolino tudi sliko Matere božje. V primeru slabega vremena bo sv. maša v župnijski cerkvi. Vabljeni!

ŠD KONTOVEL - rekreacijska sekcija organizira v nedeljo, 23. oktobra, pohod v Dolino Glinščice (približno 3 ure hoje). Zbirališče ob 9.00 pred telovadnico na Kontovelu ali ob 9.30 na parkirišču KD F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni člani in prijatelji.

NARAVNI OBRAZNI LIFTING - SKD F. Prešeren vabi na informativno srečanje, ki bo v ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.30 v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni!!!

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 25. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevsko vaja.

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI priredi v sredo, 26. oktobra, z začetkom ob 20. uri v dvorani mladinskega krožka v Dolini, svoj redni kongres v sklopu priprav na pokrajinski in deželni kongres stranke. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji.

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI priredi v sredo, 26. okt-

obra, z začetkom ob 20. uri v dvorani mladinskega krožka v Dolini svoj redni kongres v sklopu priprav na pokrajinski in deželni kongres stranke. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 26. oktobra: »Srednjeveški grad«; »Jesenske dišave in barve«; 28. oktobra: »Živalski vrt s kartonastih valjčkov«, »Sladkarija-sala«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

SKD PRIMOREC vabi na predstavitev tečaja balkanskih plesov v sredo, 26. oktobra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Delavnico bo vodila Koviljka Marečič.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovensščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v četrtek, 27. oktobra, ob 20.30 v združnem domu Skala v Gropadi. Za vpis in informacije pišite na elektronsko pošto kdslovan@gmail.com ali pokličite na 349-7386823 (v večernih urah).

SPDT prireja v soboto, 29. oktobra, spominski pohod v dolino Glinščice s polaganjem venca pred obeležje padlih planincev. Pred pohodom bomo obiskali domače pokopališče in se poklonili spominu dolgoletne članice in dobrotnice Vekoslave Slavec. Zbirališče na trgu v Boljuncu ob 14. uri.

SKD VIGRED IN ZDRUŽENJE STARŠEV COŠ S. GRUDEN - otroški vrtec vabita v ponedeljek, 31. oktobra, na baklado 2011. Zbirališče ob 18. uri v Šempolaju (pred Štalco). Zaključek v kulturno umetnostnem centru Škerk v Trnovci, kjer bo kulturni program in nagrajevanje likovnega natečaja »Moje sanje«. Izkupiček pobude bo namenjen organizaciji »Via di Natale«.

V PONEDELJEK, 31. OKTOBRA, se bo Občina Zgonik ob dnevu mrtvih poklonila spominu padlim v odporiškem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove po naslednjem razporedi: ob 12.00 proseško pokopališče, ob 12.20 proseška postaja, ob 18.00 Zgonik zbirališče, ob 18.15 Repnič, ob 18.30 Briščiški, ob 18.45 Gabrovec, ob 19.00 Samatorca, ob 19.15 Salež, ob 19.30 Zgonik. Pri spomenikih bo v popoldanskih urah nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda. Vabljeni vsi občani ter društva in organizacije.

TAI CHI CHUAN pri Skladu Mitja Čuk: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitiv mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v večnamenskem središču Mitja Čuk, Repentabska 66.

SK DEVIN prireja »Smučarski sejem« od 2. do 13. novembra v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja: 2. in 3. novembra zbiranje opreme od 10.00 do 19.30; sejem se bo odvijal od 5. do 13. novembra: sobote in nedelje od 10.00 do 19.30, ob delavnikih od 16.00 do 19.30.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 2. novembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20.

MARTINOVANJE V SKD SLAVEC v Ricmanjih se bo odvijalo v petek, 11. novembra, od 19.30 dalje. Poskrbljeno bo za večerjo, zabavno glasbo v živo, nagradne igre in nepozabno druženje. Za informacije in prijave pokličite na 320-3729925. Rok za prijavo zapade 3. novembra.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja degustacijski večer z vini iz dežele Abruzzo. Srečanje bo v petek, 4. novembra, ob 20.30 v prostorih Zadruga Dolga Krona - Dolina 528. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

TABORNIKI RMV sporočajo, da so se začeli tedenski sestanki. Urniki: Prosek - Kontovel: v KD na Proseku, ob sobotah od 14. do 15. ure, Križ - v KD na Proseku, ob sobotah od 14. do 15. ure; Salež - v društvu Rdeča zvezda, za MČ: vsako drugo soboto od 10. do 11. ure, za GG: vsako drugo sredo od 18.30 do 19.30, Dolina - v občinski telovadnici S. Klabian ob sobotah od 15. do 16. ure, Opčine - v Prosvetnem domu na Op-

činah ob sobotah od 17.30 do 18.30, Trst - na Stadionu 1. maja ob sredah od 16. do 17. ure. Informacije na info@tabornikirmv.it ali 335-5316286 (Veronika).

SKD PRIMOREC vabi na tečaj ustvarjalnega vožnja »Makrame, jesensko prepletanje vrvic in čakol«, ki se bo odvijal vsak ponedeljek v mesecu novembru (7., 14., 21. in 28.) od 19. do 21. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Delavnico bo vodila Elda Jercog. Zainteresirani naj se čim prej prijavijo na tel. št. 339-6980193.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. sv. Franciška 20, ob 17. uri: sredo, 9. novembra: Pod medvedovim dežnikom; sredo, 30. novembra: Praznično presenečenje. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

SKD PRIMOREC vabi na družabni večer »Trebče v svet« v sredo, 9. novembra, ob 20.30 v Ljudski dom v Trebče. Ogleдали si bomo slike izletov v organizaciji društva v sezoni 2010/11.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 10. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 11. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 12. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS vabi proseške in kontovelske proizvajalce, da se udeležijo »2. Pokušnje vin«, ki bo v petek, 11. novembra, na dvorišču rajonskega sveta. Kdor bi rad razstavljaj, naj se javi v tajništvo do 4. novembra na tel. št. 040-225956.

ZADRUGA KD PROSEK-KONTOVEL prireja v petek, 11. novembra, sejem antikvit in rabljenih stvari. Kdor bi se rad udeležil naj se javi na tel. št. 347-9851007 ali 347-8579872 za rezervacijo prostora.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petek, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

Prireditve

ŽUPNIJA SV. JAKOBA V TRSTU IN SLOVENSKA PROSVETA prireja koncert sakralne glasbe, ki bo danes, 22. oktobra, ob 20. uri. Oblikovali ga bodo Matjaž Zobec - orgle, Dana Furlani - sopran, Aldo Žerjal - bas, trio MaRoSa, ki ga sestavljajo Marco Bernini - oboa I, Salvatore Perri - oboa II in Rossana Lonza - angleški rog. Vabljeni!

BAMBIČEVA GALERIJA vabi danes, 22. oktobra, ob 20.30 na odprtje likovne razstave in predstavitev monografskega kataloga Anice Pahor »Sledi življenja«. Predstavitev: mojster Leonard Calvo. Glasba: harmonikar Aleksander Ipavec. Razstava bo odprta do 13. novembra.

DANES, 22. OKTOBRA, ob 20.30 v dvorani Tripovich v Trstu, bo ansambel »Gruppo Incontro« ob 40-letnici delovanja, predstavil koncert za zbor, soliste in orkester. Program: Romancero Gitano (Mario Castelnuovo Tedesco) in Magnificat (John Rutter). Dirigent: Rita Susovsky, glasbeni sodelavec: Nicola Collocci. Vstop prost.

SKD PRIMOREC v sodelovanju z SSG vabi na ogled gledališke predstave »Ma me prou provociraste...«, režija Adrijan Rustja, nastopata Minu Kjuder in Adrijan Rustja danes, 22. oktobra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SPDT vabi danes, 22. oktobra, ob 17. uri na otvoritev razstave »Življenje pod Triglavom« v konferenčno-razstavnih dvorani NŠK v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Razstavo je pripravila Planinska zveza Slovenije v sodelovanju s Slovenskim planinskim muzejem. Glasbena kulisa: ženska pevsko skupina Stu ledi. Ob 18. uri v Veliki dvorani Narodnega doma projekcija igrano-dokumentarnega filma »Sfinga«.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV -TRST vabi na »8. Revijo zborov openske dekanije«, ki bo danes, 22. oktobra, ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Jerneja ap. v Barkovljah, in na »12. Revijo

zborov devinske dekanije, ki bo v nedeljo, 23. oktobra, ob 17.30 v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu.

DOM JAKOBA UKMARJA v Škednju vabi na proslavo ob 80-letnici govora gospoda Jakoba Ukmarja. Prireditve bo v nedeljo, 23. oktobra, v cerkvi v Škednju ob 17. uri. Govorila bosta dr. Tomaž Simčič in časnikar Saša Rudolf. Nastopil bo pevski zbor Hrast iz Dberdoba pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Prijazno vabljeni!

KRUT v sodelovanju z Društvom slovenskih Upokojencev v Trstu in Društvom slovenskih Upokojencev za Gorisko vabi na koncertno predstavo »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 23. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopajo MoPZ »Ciril Kosmač« iz Kopra, ŽePZ DSU za Gorisko, MoPZ Fran Venturini, MoPZ Šempeter in kot gost Pevski zbor »Tončka Čok«.

RAZSTAVA v KD Ivan Grbec, Škednjska ul. 124, »Skrinja naših korenin«. Odprtje razstave novih originalov zimске škedenjske noše v nedeljo, 23. oktobra, ob 18.30. Gostje večera mentorica tečajev tržaških noš Marta Košuta ter pevke in plesalci folklorne skupine KD Kraški šopek iz Sežane.

SKD IGO GRUDEN vabi na proslavo 60-letnice Kulturnega doma v Nabrežini v nedeljo, 23. oktobra, ob 17. uri priložnostni nagovor Igor Tuta, predstava »Moda iz baula« v izvedbi Društva žena iz Prvačine, glasbeni okvir Janko in Valentina Zorn s pevko Lauro Budal. Vabljeni!

SKD SLOVENEK vabi v nedeljo, 23. oktobra, ob 17.30 v Srenjsko hišo v Boršt na ogled igre »Čiren čaj in juha kokos pokos kvak kvak« v izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka Prosek Kontovel, avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc.

SKD TABOR - OPENSKA GLASBENA SREČANJA sezona 2011/12 v nedeljo, 23. oktobra, ob 18. uri v sodelovanju z društvom Nuova Accademia iz Trsta »Pogovor s klavirjem«, izvaja pianist Antonio Vilardi. Na sporedu: Nicola Piovano, Luis Bacalov, Kurt Cobain in Antonio Vilardi.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽEN-CEV in Slovensko stalno gledališče v okviru pobude »Vabilo k abonmaju« vabita v ponedeljek, 24. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na srečanje z gledališčniki SSG in na ogled predstave »Ma me prou provociraste ...« Začetek ob 20.30.

SSG in SKD VIGRED vabita na gledališko predstavo »Ma me prou provociraste?« v sredo, 26. oktobra, ob 20. uri v Štalci v Šempolaju.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Opčine) vabi v petek, 28. oktobra, ob 20. uri na predavanje z naslovom »Vzgoja« (otrok in odraslih!) za zdravo prehrano. Govorila bo prehranska strokovnjakinja Marija Merljak.

SKD F. PREŠEREN BOLJUNEC v sodelovanju z SSG-jem, vabi na ogled gledališke predstave »Ma me prou provociraste...«, režija Adrijan Rustja, nastopata Minu Kjuder in Adrijan Rustja, v soboto, 29. oktobra, ob 20.30 v društvenih prostorih Občinskega gledališča v Boljuncu.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB razpisujeta literarni, likovni in fotografski natečaj za mlade od 14. do 25. leta starosti. Tema in tehnika sta prosti, kot vodilo pa ponujata verze letošnjega Prešernovega nagajenja, Miroslava Košute: »Kaj pa jadra šepetajo, kadar veter jih napenja? Srečna so, da se začenja nova pot.« Prispevki morajo biti opremljeni s psevdonimom, podatki pa priloženi v zapečateni kuverti in izročeni ali poslani na Skk-MOSP - Natečaj, Ul. Donizetti št. 3 (TS), do ponedeljka, 14. novembra.

CELOVEČERNI KONCERT ljubljanskih veteranov (dir. Alojz Zupan) v organizaciji KD Skala pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi.

Mali oglasi

45-LETNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica, prodajalka ali pomočnica v gostinstvu. Kličite tel. št. 348-5534270.

DEKLE z dokončano višjo šolo pomaga pri pisanju nalog osnovnošolcem v nabrežinski občini. Tel. št.: 339-4723750.

GOSPA išče delo kot negovalka starejših oseb. Tel. št: 338-1581230.

Poslovni oglasi

GOSTILNO UGODNO ODDAM V NAJEM na Komenskem Krasu.
Tel. 00386 31 474966

CONTACT CENTER TRIESTE IŠČE za takojšnje vključitev operaterje z izrazito komunikativnostjo, ciljno usmerjenostjo, poznavanjem PC-ja.

Prijave: 040.0648.649

od ponedeljka do sobote 8.00-21.00

GOSPA Z IZKUŠNjami išče delo: likanje, pospravljanje, varstvo.

00386-31-879781

IZGUBLJENA OČALA: v nedeljo, 16. oktobra, je nekdo v gledališču F. Prešeren v Boljuncu izgubil očala (plastičen rožnato-prozoren okvir, znamka Ray Ban). Lastnik naj pokliče na tel. št. 339-5901531.

IŠČEMO stanovanje - hišo v najem v Dolini. Tel. št.: 340-8407033.

NA PADRIČAH se je izgubil črno/sivi tigrasti muc, z belimi tačkami in belim smrčkom. Če ga je kdo opazil, naj prosim javi na: 348-0605063

POMAGAM pri učenju in pisanju nalog učencem in dijakom vseh stopenj. Tel. št.: 340-4099209.

PRODAM žago cirkularno model belia v odličnem stanju. Tel. št.: 040-226225 ali 335-816889 (ob uri obedov).

PRODAM avto volkswagen, bele barve, letnik '98, 1.400 cc, prevoženih 96.000 km, klima, radio cd, vedno v garaži. Tel. št.: 338-5725366.

PRODAM dvosobno stanovanje v Rodiku (Kozina), z opremo oz. po dogovoru. Stanovanje ima balkon, nova pvc okna, lončeno peč in klimo. Stanovanju pripada še manjša klet ter parkirišče, kjer se lahko parkirata 2 vozili. Tv, telefon in internet. Cena: 67.000 evrov. Telefon: 00386-51386397.

PRODAM MLADIČA zlatega prinašalca (golden retriever) z rodovnikom in microchipom. Cena 700,00 evrov. Telefonirati ob uri kosila na tel. št. 334-883689.

PRODAM stroj za obiranje oljk coima po polovični ceni. Tel. št.: 333-7264018.

STANOVANJE NA OPČINAH prodam, sončno in razgledno v 4. nadstropju, 100 kv.m., dve spalnici, dve kopalnici, samostojno ogrevanje, pokrito parkirišče. Tel. 334-6390079.

V DOLINSKI OBČINI na razgledni sončni legi, dajem v najem samostojno opremljeno hišo (3 sobe, dnevna, kuhinja, kopalnica, shramba) s kletjo, vrtom in dvoriščem za parking. Cena po dogovoru. Tel. 366-4753750.

Prispevki

Popravek: V spomin na Giuseppeja Maura darujejo Učo, Marisa S., Laura, Franka, Doriana, Carmen, Marija K., Marina, Tatiana, Sonja Ž., Magdi, Patrizia, Alenka, Marisa D., Mira in Sonja K. 240,00 evrov za odbojgarsko ekipo Brega.

Ob 5. obletnici smrti dragega Milkota Trampuža daruje družina 100,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Ob 10. obletnici smrti ljubljenege Sergija Cibica daruje družina 50,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na Giuseppeja Maura darujejo družine Parovel (Mačkolje 81) 50,00 evrov za AŠD Breg.

Ob 20. obletnici smrti dragega očeta in nonota Guerrina Prašlja darujeta Majda in Dunja 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Dragico Purič darujeta Ivanka in Julka (Repen) 30,00 evrov za repentabsko cerkev.

V spomin na našega Maria Miliča, ki bi praznoval 80. rojstni dan, darujejo Geta, Marina, Daniel in Giorgia 50,00 evrov za Združenje Volop Onlus - Opčine.

V spomin na dragega moža Borisa Raceta - Žarka, na starše in brata Cveta daruje Justa Hrovatin 200,00 evrov za Tabornike RMV.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Včeraj dopoldne predstavili novo publikacijo

»Mermolja je dosleden pisec, ki je sposoben kritike in avtokritike«

ZTT je izdal zbirko Mermoljevih kolumn V izpostavljeni legi, Prostor in čas Slovencev v Italiji (1996-2011)

»Upam, da bosta ta dva debela cegla komu koristila,« je svoj poseg na včerajšnji predstavitvi knjige V izpostavljeni legi zaključil njen avtor Ace Mermolja. Pesnik, časnikar ...in poklicni Slovenec, kot pravi sam sebi, je v knjigi zbral številna razmišljanja, ki jih je v zadnjih petnajstih letih objavil na straneh Primorskega dnevnika.

»V teh letih sem svoje misli in čustva zaupal Ogledalom, škoda se mi je zdelo, da bi šla izgubljena. Knjiga jim daje možnost, da se vsaj delno ohranijo.« Kolumn je bilo toliko, da je bilo treba pred izidom knjige opraviti velik izbor. Za prvega je poskrbel avtor in kot kriterij izbral zanimivost opisanega dogodka oziroma razmišljanja. Dodatni izbor sta nato naredili urednica Martina Kafol in lektorica Marija Cenda: nastala je tako »neka zgodba, ki pripoveduje o nas in je na srečo ali na žalost še vedno živa,« kot je dejala urednica: nekatere dileme, s katerimi se manjšina ukvarja, ostajajo namreč kljub minevanju časa v veliki meri nerešene.

Zgodbo, v kateri se zrcali »prostor in čas Slovencev v Italiji (1996-2011)«, kot se glasi podnaslov publikacije, so razdelili v dve knjigi, za skupnih skoraj tisoč strani, in na razne vsebinske sklope (Manjšina, Kultura, Ekonomija, Multikulturalnost itd.). »Ace se največ ukvarja s sabo, z nami, saj živi, trpi, se jezi z našim svetom,« je poudarila urednica.

O knjigi, ki jo je oblikovala Vesna Benedetič, izdalo pa Založništvo tržaškega tiska (v sodelovanju s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo in ob podpori Zadruga Primorski dnevnik), je podrobneje spregovorila Tamara Blažina, ki je »kot vsi profesionalni Slovenci te zapise brala sproti«. Poudarila je, da gre za izredno knjigo, s katero bomo vsi Slovenci (ne samo zamejski) bogatejši in ki bi lahko bila zanimiva tudi za italijansko publiko. Predvsem zato, ker se avtor kljub osrednjosti, ki jo v njej ima manjšinska problematika, vztrajno ukvarja tudi s širšim svetom.

Senatorka ceni Mermoljevo doslednost in pokončno držo, ki ju je obdržal tudi takrat, ko so njegova stališča sprožila polemične reakcije. A tudi njegovo sposobnost kritičnega in samokritičnega razmišljanja, ki ni nikoli površinsko, kar je danes prava redkost. Po njeni oceni so bili nekateri zapisi skoraj preroški, na primer tisti o

potrebi po novem družbenem redu, ki ga je Mermolja zagovarjal že leta 2006 (in ga danes mladi glasno zahtevajo na ulicah). Nekateri pa ostajajo žal vedno aktualni: v naši skupnosti so nekateri prepričani, da »čim ostrejši si, tem bolj si zaveden Slovenec,« je Mermolja zapisal leta 1998; danes, ko je v manjšini zaznati novo napetost, pa podobno čuti tudi senatorka ...

Rudi Pavšič je postregel z nekaterimi osebnimi anekdotami, saj Mermoljo pozna že dobrih petdeset let in izpostavil njegov pogum pri zagovarjanju svojih stališč. »Ace je večkrat postal strelovod tudi za našo organizacijo, saj je s svojimi zapisi stal v prvi vrsti.« V Mermoljevih razmišljanjih se po njegovi oceni prepozna tudi SKGZ.

Mermolji se je zahvalil tudi Jure Kufersin, ki ga je zamenjal na predsedniškem mestu Zadruga Primorski dnevnik. Člani zadruga bodo imeli ob nakupu knjige popust, napovedal pa je tudi skorajšnji izid publikacije, v kateri bodo zbrali pričevanja na leto 1945, ki jih je lansko leto zbral naš dnevnik.

Ob avtorju sta o knjigi spregovorila urednica Martina Kafol in senatorka Tamara Blažina

KROMA

Odgovorni urednik Dušan Udo- vič je dejal, da so tedenska Ogledala dodana vrednost Primorskega dnevnika in najbrž najbolj poglobljena razmišljanja, kar jih premoremo.

Mermolji se je zahvalil, ker je uvedel dialoško obliko komuniciranja, umrjen ton, s katerim nikomur ne vsiljuje svojih stališč.

Poljanka Dolhar

OPČINE - Jutri

Klavirski začetek glasbenih srečanj

Jutri, v nedeljo, 23.oktobra, ob 18.00, se bo v Prosvetnem domu na Opčinah začel niz resne glasne Oopenska glasbena srečanja, ki ga že vrsto let, pod umetniškim vodstvom Luce Ferrinija, prireja Kd Tabo.

Prvi koncert je nastal v sodelovanju z društvom Nuova Accademia iz Trsta in gost bo **Antonio Vilardi**, mednarodno uveljavljeni italijanski pianist, doma iz Cagliarija. V svojem umetniškem življenjepisu je mogoče zaslediti zelo bogato koncertno dejavnost. Od leta 1997 je ravnatelj in umetniški vodja Théâtre Saint-Michel v Bruslju. Koncertiranju, umetniškemu vodstvu gre dodati tudi bogato pedagoško in publicistično dejavnost, kot je razvidno iz spletne strani www.antoniovilardi.be. Na openskem srečanju bo predstavil svoj avtorski projekt Pogovor s klavirjem, o katerem pravi, da v dialogu med skladateljem in klavirjem oba odkrijeta, da skupaj lahko oživita stvari, ki jih vsak zase ne bi mogel. Besede niso pomembne, spregovorijo

le občutki in izkušnje, emocije, ki zadobijo obliko, ter medsebojno zaupanje med pianistom in klavirjem ob spominih, sanjah, strasteh, strahu, ljubezni, veselju, upanju.

Gre torej za zelo intimno doživljanje, ki ga bo avtor in izvajalec projekta delil in posredoval openski publikli s svojo avtorsko glasbo, kot tudi s skladbami, ki so jih napisali Nicola Piovano, Luis Bacalov in celo Kurt Cobain.

Oopenska glasbena srečanja bodo kvalitetne koncerte ponujala vsak mesec, in sicer bo 20. novembra nastopil madžarski trobilni kvintet **In medeia brass quintet**, 11. decembra **MePZ Jacobus Gallus** (dir. Marko Sancin) iz Trsta, 8. januarja bo na sporedu novoletni koncert, ki ga bo po lanskem prodornem uspehu zopet oblikovala **Mladinska filharmonija Nova** (dirigent Simon Perčič), zadnji koncert pa bo na sporedu 18. marca, ko bo Prosvetni dom gostil **Slovenski tolkani projekt – SToP**.

Razstava Skrinja naših korenin jutri v Škednju

V Kulturnem domu Ivan Grbec v Škednju (Škedenjska ulica 124) bodo **jutri ob 18.30** odprli razstavo Skrinja naših korenin oziroma novih originalov zimске škedenjske noše. Gostje večera bodo mentorica tečajev tržaških noš Marta Košuta in pevke ter plesalci folklorne skupine Kraški šopek iz Sežane.

Katalog in razstava Anice Pahor na Opčinah

Sklad Mitja Čuk vabi **drevi ob 20.30** v Bambićevo galerijo na Opčine na predstavitev monografskega kataloga in slovesno odprtje razstave Anice Pahor Sledi življenja. Umetnico bo predstavil mojster Leonardo Calvo, za glasbeni utrinek pa bo poskrbel Aleksander Ipavec na harmoniki. Razstava bo na ogled do 13. novembra, in sicer od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure.

OPERNO GLEDALIŠČE VERDI - Simfonična sezona

Žlahten koncert pod vodstvom dirigenta Renzettija

Odlično je zapel dvanajstletni Francesco Felician

»To je kultura, to je bogastvo, ki ga mora država ohraniti, ne pa ogrožati: pozivam vas, da se strnete okrog vašega gledališča, na katerega me veže več kot tridesetletno sodelovanje!« je dejal Donato Renzetti med bučnimi aplavzi, ki so nagradili res žlahten koncert. Tako zbor kot orkester sta pokazala, kaj zmoreta pod vodstvom dobrega dirigenta, in zbrisala nekoliko medle predstave prejšnjih koncertov. Renzetti ima dokaj pester in zanimiv curriculum: v mladih letih je pel na sanremskem festivalu v zborčku 4 plus 4, nato je bil zaposlen kot tolkalec v orkestru milanske Scale, kmalu pa se je uveljavil na mednarodnih tekmovanjih kot zelo perspektiven dirigent in njegova kariera je stekla z velikim zagonom. V polni zrelosti dokazuje dirigent suvereno obvladanje tehnike, tankočuten posluš za detajle in dokaj bogato poustvarjalno fantazijo, s katero je oblikoval Nokturne Claudea Debussyja: tri impresionistične slike, najprej mehko ba neotipljivih oblakov, nato bučna živahnost praznika, nazadnje pa zapeljivo petje siren, ki ga je ženski zbor vpletel v pre-tanjenjo orkestralno tkivo, so zazvenele povsem prepričljivo z dragocenimi vezeninami solistov, tako godalcev kot pihalcev. Debussy je svoje Nocturnes ustvaril ob koncu 19. stoletja, v drugi polovici 20. stoletja pa je Leonard Bernstein spisal Chichester Psalms, skladbo, ki smo jo v Trstu že večkrat poslušali, a nas

Mali solist Francesco Felician z dirigentom Renzettijem med koncertom

F. V.

vedno znova očara. Nepozabni dirigent, pianist in skladatelj se je navezal na svoje židovske korenine ter postavil izredno pestro in domiselno partituro, ki vsebuje zelo ganljiv trenutek, ko se otroški glas dvigne v molitev: dvanajstletni Francesco Felician je bil odlični so-

list, ki je v 23. psalmu očaral občinstvo tako z otroško milino svojega glasu kot z zelo resnim, profesionalno neoporečnim nastopom- trenutek zamaknjenosti, ob katerem dobi Renzettijev poziv še globlji smisel, magije, ki jo lahko doživimo v čudovitem sozvočju člo-

veških glasov in instrumentov. Zbor, ki ga je pripravil Paolo Vero, se je imenitno odrezal, tudi v kratkem prispevku solistov, zelo prepričljivo pa je deloval tudi orkester in poln sijoja Bernsteinovih deloključij.

Drugi del koncerta nam je ponudil skladbo, ki ima dokaj kompleksno zaledje in nedvomno dokazuje skladateljsko spretnost Edwarda Elgarja, nekoliko manj pa njegov ustvarjalni navdih. Angleški kompozist je bil zelo cenjen in je veljal za dvornega skladatelja kraljevske družine, kateri je posvetil kar nekaj skladb, z Variacijami Enigma op.36 pa se je skliceval na dolgo in bogato tradicijo, ki je od Bacha dalje zamikala celo vrsto skladateljev. Naslov enigma pomeni, da ostaja tema skrita in tudi vez med vrsto štirinajstih variacij je dokaj prikrita: vsak odstavek se sklicuje, tudi s kančkom angleškega humorja, na Elgarjevega prijatelja ali znanca, zato imajo variacije med seboj zelo različen značaj, od pompoznih koralov do malih, bolj komorno nastrojenih prebliskov. Tržaški orkester je pod Renzettijevim vodstvom zelo lepo razčlenil sosledje variacij, odlično so se izkazali solisti, od koncertnega mojstra Stefana Furinija do skupine štirih violončelov z Jacopom Francinijem na čelu, pomembno vlogo pa je odigral tudi prvi violist Benjamin Bernstein. Navdušeni aplavzi so nagradili trud vseh poustvarjalcev.

Katja Kralj

Trobila za zaključek Kogojevih dnevo

Festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi se bo zaključil danes v tržaškem Kulturnem domu s koncertom Trobilnega ansambla Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Večer prirejata Prosvetno društvo Soča in Glasbena matica v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem. Slovenska glasbena šola Kogojevega mesta bo tako potrdila dolgoletno sodelovanje z društvom Soča, ki se tudi letos trudi, da bi glas sodobnosti dosegel čim širše občinstvo v Kanalu, Gorici, Novi Gorici, Desklah, Bardu in Trstu. Skupina TASF je nastala leta 2002 kot združenje najboljših članov orkestra Slovenske Filharmonije. Glasbeniki so z zagnanostjo vstopili v svet domače, evropske in svetovne trobilne komorne glasbe. Slovenski skladatelji so z navdušenjem sprejeli ansambel za svojega in so z veliko vnemo začeli kovati nova dela za prazizvedbe, ki si jih trobilci filharmoniki prizadevajo najbolje predstaviti publikli doma in v gosteh. Spored današnjega koncerta bo precej raznolik, saj bo segal od baroka do sodobnosti s skladbami Albinonija, Händla, Srebotnjaka, Kranjčana, Firšta in Gershwina. Vstop za zanimiv glasbeni večer, ki se bo odvijal v veliki dvorani SSG, bo prost.

Obiski šolarjev

Didaktično ravnanststvo Dolina bo prihodnji teden zaposleno kar z dvema gostovanjem. V ponedeljek bodo namreč v Boršt prišli na obisk učenci in učitelji Osnovne šole Dušana Muniha iz Mosta na Soči. Šola je namreč poimenovana po Dušanu Munihu, narodnem heroju, ki je 10. januarja 1945 padel ob nemškem napadu na partizanski bunker v Borštu. Ob 10. uri se bodo na slovesnosti pri bunkerju poklonili spominu na takratne padle, potem pa bo stekla šolska izmenjava z obiski in dejavnostmi. Drugi obisk pa bo že v sredo, ko bodo na Osnovno šolo Albina Bubniča v Miljah prišli učenci in učitelji Osnovne šole Pregarje, se pravi Bubničeve rojstne vasi. Ob tej priložnosti bo stekla krajša slovesnost s pozdravi in recitacijami, nato bodo predstavniki dolinskega ravnanststva goste iz Pregarij popeljali na ogled Milj.

prej do novice

www.primorski.eu

JOHN EARLE - Odmev na knjigo Jožeta Pirjevca Tito in tovariši (3)

Iz galerije portretov Titovih tovarišev

Kot pove naslov »tovariši« se avtor osredotoča na tovariše, ki so odigrali določeno vlogo v Titovem življenju. Nekateri dogodki, kot usoda Andrije Hebranga, ali osvoboditev Titove žene Herte, le da bi njeno mesto potem prevzela ljubica, prevzamejo bralca. Medtem ko nisem nikoli spoznal teh oseb, je avtor v drugih pisnih slikah pričaral galerijo portretov ljudi, ki sem jih poznal.

Najprej dva velika prežvela, Petar Stambolić in Vladimir Bakarić. Oba sta ostala do konca na oblasti, medtem ko so drugi padali na stranpoti. Stambolić je bil prvi partizanski poveljnik, ki sem ga spoznal že prvo jutro po svojem nočnem prihodu v Jugoslavijo. Močno je deževalo. Stambolić se je varoval pred dežjem v svojem začasnem štabu partizanskega poveljstva za Srbijo na Velikem Jastrebcu. Pogovor z njim je bil dovolj prijeten, ne glede politike, ampak glede mojega prihodnjega pohoda, ki bi trajal nekaj dni, da bi se pridružil prvi srbski diviziji, tedaj preimenovani v 21. partizansko divizijo. Po mnenju britanskega oficirja, ki je bil nameščen v njegov štab, Stambolić ni bil dober poveljnik, bil je brez domišljije, njegov pogled je bil omejen in njegova pamet lesena.

Vse prej kot lesen pa je bil Bakarić, dolgo let vodja partije na Hrvaškem. Običajno si je vzel čas za sprejemanje kakega zahodnega novinarja ali diplomata, ki bi šel mimo Zagreba, in je s tem dajal vtis, da je bila partija na Hrvaškem strpnostna, malo manj konservativna in bolj pripravljena sprejemati zahodne ideje, kot ostale jugoslovanske republike. V ključnih trenutkih vsekakor ni nikoli prestopil meje in je ohranil svoje ravnotežje do konca. Kot poudarja Pirjavec, sta se ta dva še naprej potegovala za oblast kot voditelja nasprotujočih si frakcij, medtem ko je Tito že ležal na smrtni postelji.

Med vojno Stambolićeva kariera v vojski ni trajala dolgo. Kmalu se je vrnil k politiki, kjer je postal predsednik skupščine. Njegov naslednik Koča Popović je izgledal vse prej kot vojaški poveljnik. Bil je intelektuallec suhe in žilave postave iz bogate beograjske družine. Govoril je pariško francoščino in imel, kot je bilo rečeno, pariško intelektualno nezaupanje do anglosaške kulture. Kot zgodnji komunist se je Koča boril v španski državljanski vojni. Njegove vojaške sposobnosti so bile preizkušene julija 1944, ko so v Srbiji našo partizansko divizijo, katere premikanje je že bilo upočasnjeno zaradi množice beguncev in njihove živine, na meji s Kosovom obkolile nemške, bolgarske, četniške in albanske milice. Kljub temu in kljub prizorom panike se je on s svojo vojsko prebil iz obroča s spretnostjo in kančkom sreče, karšno imajo dobri poveljniki.

V petdesetih letih je bil Popović zunanji minister, znana figura na mednarodnem prizorišču. Namestnik zunanjega ministra je bil Aleš Bebler, eden izmed redkih Slovencev poleg Edvarda Kardelja v centru oblasti v Beogradu. Tudi on je bil veteran iz španske državljanske vojne, z rano, zaradi katere je šepal. Govoril je številne jezike in ker so v tistem času gojili odnose z zahodom, sta on in njegova žena bila gostoljubna pri zabavanju tujih novinarjev v njuni hiši v Beogradu.

Čeprav sem na javnih slovesnostih in sprejemih v petdesetih letih srečal različne znanke iz vojne, kot primer na videz bolehne Slobodana Penezića iz tajne policije, dva generala, ki sem ju najbolje poznal, Miloje Milojević in Slavko Rodić, nista bila nikoli prisotna. Po Pirjevčevi zaslugi sem zvedel, kaj se je zgodilo prvemu. Partizanski prvi narodni heroj Milojević je bil priznan kot briljanten in hraber poveljnik, čigar številne vojne rane so vključevale tudi izgubo očesa. Poslali so ga iz Bosne, da bi prevzel poveljstvo neizkušene 21. divizije, s kratkim navodilom, da bi kljuboval četnikom, Bolgarom in ostalim sovražnikom. To je dosegel z uspehom, tako da jih je premagal v njihovi zadnji veliki ofenzivi.

Kot pripoveduje Pirjavec, je nekaj časa pred padcem ministra za notranje zadeve in šefa varnostnih služb Aleksandra Rankovića leta 1966 Milojević naredil napako, da je šel k njemu, srbskemu kolegu, da bi se pritožil glede takratne politike v vojski. Ranković ga je poslal k šefu vojske, hrvaškemu generalu Gošnjaku, s katerim ni bil

v dobrih odnosih. Nič krivi Milojević se je znašel med dvema medsebojno sovražnima alternativama in zato je bil izločen iz stranke in vojske. Leta kasneje, ko sem obiskal Beograd, sem našel njegov naslov - ni ga bilo na telefonskem imeniku - in se ustavil pri njemu. Bil sem nepričakovano deležen zelo tople dobrodošlice v skromni koči na obrobju mesta, kjer je živel.

Slavka Rodića po vojni nisem več videl. Maclean ga je opisal kot drznega petindvajsetletnega mladeniča in odličnega jezdeca. Rodić, najmlajši general v partizanski vojski, je bil zagotovo prijazen in gostoljuben

Kominformec je bil tudi Titov stari tovariš in vojaški svetovalec med vojno, Sreten Žujović, »Crni« ali Crni zaradi svoje temne polti. Živo mi je ostalo vtisnjeno v spominu najino hladno srečanje v majhnem mestu Brus septembra 1944, ko mi je najprej ponudil kozarec rakije, nato pa mi v preprostih besedah povedal, da nisem zaželen. 21. divizija je prešla pod poveljstvo druge enote, ki je že imela svojega britanskega zveznega častnika. Zaradi tega bi moral jaz čimprej oditi. V kominformskem sporu Crni ni bil obsojen na smrt ampak je bil zaprt in čez nekaj let oproščen. Tito

Fotografije: desno vrhovni štab NOVJ: od leve Ivo Lola Ribar, Aleksandar Ranković, Milovan Đilas, Tito, Sreten Žujović, Andrija Hebrang, Moša Pijade in Edvard Kardelj; spodaj narodna heroja generala Miloje Milojević in Slavko Rodić; spodaj desno Milovan Djilas z ženo Štefko. Spodaj levo Ivan Karaivanov.

do nas zavezniških zvez, Sovjeta, Američana in mene, ki smo bili dodeljeni njegovi 5. (bosanski) četi. Običajno smo jedli z njim in njegovimi častniki v vasi Bugojno, čeprav je on sam bil večkrat s svojim konjem na fronti. Z razliko od nekaterih drugih zavezniških zvez mi nismo imeli občutka, da bi nas držali na določeni razdalji od akcije. Eden izmed njegovih častnikov je bil major Vlado Dapčević, siv, brezbarven človek, popolnoma različen od svojega drznega in bolj slavnega polbrata Peka.

Sovjetski zvezni častnik je bil letalski podpolkovnik, človek veseljaškega značaja, ki je dajal vtis, kot da ne bi imel veliko dela in nas je prav ob vsakem času od zajtrka dalje vabil - mi trije častniki smo bili nastanjeni v sosednjih hišah - na kozareček vodke, da bi preživel svoj čas z nami. Ko ni bilo več vodke, se je podal na šljivovico. Poslali so ga med jugoslovanske gverilce, kot je povedal, da bi se odpočil po bombardiranju Berlina. Počitek? Bilo je tipično za sovjetski sproščen odnos do jugoslovanskih partizanov. Ko so poslali svojo prvo misijo k Tltu, niso hoteli, da bi se spustili s padali in namesto tega zahtevali, da bi bili pripeljani bolj udobno z jadrnim letalom.

V petdesetih letih sem v Beogradu zvedel, da je Rodić mrtev. Srčna kap, so govorili, ali mogoče samomor; žalosten zaključek obetavne kariere. Šele v zadnjih letih sem slišal, da se je postavil na stran Kominforma leta 1948 in so ga zato obsodili na smrt kot izdajalca. Njegov sodelavec in nekdanji podrejeni v 5. četi, Vlado Dapčević, je bil tudi kominformec, a je zbežal v Moskvo.

ni bil neusmiljen do starih prijateljev, tako kot je bil Stalin.

Dva nadaljnja portreta dopolnjujeta galerijo slik. O Ivanu Karaivanovu, bolgarskem uradniku Kominterne, Pirjavec piše, da je jamčil za Tita, ki je bil osumljen leta 1935, ko sta bila v Moskvi med čistkami. Karaivanov je odšel v Beograd malo pred izključitvijo Jugoslavije iz Kominforma in je bil zame v petdesetih letih stalna referenčna točka. Živel je brez luksuza v skromni hiši, na videz sam. Moje zanimanje ni bilo toliko usmerjeno v dogajanje v Moskvi, ampak v Bolgariji. Ker Reuters ni imel nobenega dopisnika v Sofiji, nam je njegov vidik omogočil, da smo dopolnili in pojasnili vsa neustrezna poročila, ki so jih objavljale bolgarske oblasti.

Druge referenčna točka v popolnoma drugačnem okolju, ki pa je Pirjavec ne omenja, je bil škof German, sekretar Svete sinode srbske pravoslavne cerkve. Zvit, z dobrim političnim smislom, je moral seveda ohraniti nizek profil pod komunističnim režimom, katerega mediji so običajno prezirali zadeve pravoslavne cerkve. Skupaj s predstavniki rimske katoliške cerkve in muslimanske skupnosti,

ti Hitlerju, da bi premagali nacizem in ohranili svojo neodvisnost, ne morejo mimo tega, da ne bi bili hvaležni temu voditelju najširšega masovnega odporiškega gibanja v okupirani Evropi, ki je, mimogrede, rešil svoje ljudstvo pred nevarnostjo, da bi postalo naslednji vzhodnoevropski moskovski satelit.

Na splošno je bilo britansko doje-manje Tita pozitivno, čeprav je bilo opaženo, da je osebno užival v razkošju, v času, ko so njegovi državljani imeli malo denarja in le nekaj dobrin slabe kvalitete, za katere bi lahko potrošili tisto malo. Titov ugled je doživel velik udarec, ko se je britanska vlada v Londonu zavedela, da so bile domobranske kolaboracionistične čete, ki so se vrnile k njihovi zavezniški Jugoslaviji, pobite. Na to se je odzvala z ustavitvijo vračanj v domovino in z ustanovitvijo posebne preiskovalne komisije, da bi v prihodnosti preprečili podobne predaje.

Bili so tudi drugi trenutki napetosti po vojni, kot na primer takrat, ko je bila jugoslovanska vojska prisiljena zapustiti Trst, ali ko je bilo sestreljeno ameriško letalo, ali ko je bil odklonjen vstopni vizum zahodnim obrambnim pričam med zrežirano sodbo zoper Dražo Mihajlovića. Ampak to je bilo, ko je bil Tito še vedno »na drugi strani«, v zgodnji hladni vojni. V petdesetih letih pa je postal zahodni zaveznik.

Takrat se je v beograjskih krogih, ki so jih obiskovali tujci, govorilo o »bratstvu in

pa je bil German vabljen na uradna državna srečanja za pomembne tuje goste. Potem ko so bili sprejeti ob vhodu, so vsi trije sedeli ob mizici po svoje, v kotičku, kjer jim nihče ni spregovoril. Kasneje je bil German imenovan za patriarha. Umrl je leta 1991.

Nekega dne mi je škof German namignil, da so črnogorskega metropolita Arsenija obsodili zaradi dejavnosti proti ljudstvu, tako sem vzel prvo letalo do Podgorice, takrat Titograda, da bi pravočasno poročal o razsodbi. Ob vstopu v sodno dvorano me je presenetilo ploskanje iz klopi za občinstvo. Lokalno prebivalstvo ni ploskalo obtožencu na zatožni klopi, ampak meni, kot predstavniku zahodnega sveta, kar je pomenilo, da se bo novica o sodbi širila v tujini.

Zgornje vrstice pripovedujejo o tem, kako smo gledali na Tita v štiridesetih in petdesetih letih. Britanci, angažirani v boju pro-

enotnosti«. Prizadevanja Slovencev, da bi ustanovili ločeno nacionalno identiteto, so večinoma izostala iz poročanja, tudi ker je njihov različen jezik bil sam po sebi ovira za širjenje idej. Večina temnih plati Tita in ti-toizma je postala javno znana šele kasneje. Sramotno koncentracijsko taborišče na Golem otoku, na primer, ali paradije pravosodja kot tako imenovani dachauski proces v Sloveniji. V Beogradu je bilo sicer na pretek govorice glede nekaterih pretiravanj, ki pa jih je bilo večkrat nemogoče preveriti.

Te vrstice komentarja in spominov se ustavijo v poznih petdesetih letih, po katerih nisem več imel stikov z Jugoslavijo. Tita pa je čakalo še več kot dvajset let vlade. Strani profesorja Pirjevca so vredne branja za razumevanje, kako je maršal in dosmrtni predsednik vedno bolj izgubljal stik in kako, kljub njegovim neprekinjenim prizadevanjem, njegovi državi ni uspelo, da bi se izognila razpadu.

Konec

KOPER - Koprodukcija Gledališča Koper in Lutkovnega gledališča Ljubljana

Najbolj tragična je smrt lutke

Koprška premiera lutkovne predstave *Romeo in Julija*

Prizor iz predstave

William Shakespeare: Romeo in Julija
Režiser in scenograf: Jaka Ivanc
Avtor priredbe in dramaturg: Andrej Jaklič

Avtor likovne podobe lutk: Miha Knific

Avtor glasbe: Davor Herceg
Igrajo: Martina Maurič Lazar, Iztok Lužar, Brane Vižintin, Miha Arh, Gašper Malnar, Asja Kahrmanović, Sonja Kononenko, Maja Kunšič in Jernej Slapernik.

Koprodukcija Gledališča Koper in Lutkovnega gledališča Ljubljana

Tragično ljubezensko zgodbo med Romeom in Julijo poznamo – vsaj v glavnih obrisih – čisto vsi. Približno ju znamo postaviti v prostor in čas, na pamet lahko zrecitiramo izpovedne verze na balkonu, ki so se zapisali v zgodovino ljubezenskih stihov (O Romeo, zakaj si Romeo? ...) in znan nam je njun nesrečni in nepravilni konec. Kljub neštetim literarnim predelavam, odrskim, filmskim in drugačnim postavitvam pa je Shakespeareova tragedija še vedno zelo priljubljen tekst, ki stalno doživlja nove posodobitve in pri čemer ostajajo njegove osrednje teme usodna ljubezen, zvestoba, pripadnost ter njihove posledice.

Prva letošnja premiera je abonentom Gledališča Koper ponudila za do-

mače občinstvo morda nekoliko drugačno reprezentacijo, saj so v koprodukciji Lutkovnega gledališča Ljubljana predstavili lutkovno različico najbolj znane romantične zgodbe vseh časov. Izбира lutkarske tehnike ni prav nič odvzela mojstrovini angleškega dramatika, četudi se je zgodba na odru odvila v eni sami uri in je bilo zaradi tega marsikaj skraćeno ter izpuščeno (morda tudi poenostavljeno?), a smo lahko kljub temu doživeli razvoj ljubezenskega zapleta med Romeom in Julijo, sledili besednim ter fizičnim sporom med Capuleti in Montegi ter čustvovali ob tragičnem koncu.

Odrska priredba dramaturga Andreja Jakliča in režija Jake Ivanca predpostavlja vsaj površno poznavanje zgodbe, kajti le na tak način lahko razumemo pogosto ironiziranje, ali celo zafkravanje, nad najbolj poznanimi prizori. Zagotovo je k zabavnemu vzdušju tako na odru kot v dvorani, poleg komičnih kretenj lutk, prispeval sočen urban jezik, s katerim pridobi zgodba na svežini in aktualnosti. Predstava je namreč namenjena vrstnikom Romea in Julije, se pravi najstnikom, in rešitve, kot so na primer dvoboj v zlaganju kletvic in peti intermezzi, nedvomno vzbujajo pozornost občinstva. Znameniti prizor na balkonu je celo rahlo erotično obar-

van, saj si mlada ne izpovesta le ljubezni, ampak tudi poželenje: Julija razkrije oprse (da, lutka z razgaljeno dojko!), Romeo pa namigne na svojo vzbujenost oziroma otrdelost v hlačah. Lutke na tem mestu niso nič manj avtentične od običajnih igralcev, vendar v nečem jih le prekašajo. Konec predstave je pričakovano tragičen, vendar poudariti velja, da lutke najbolj prepričljivo umrejo, njihova smrt postane kruta in neizprosna, ko jih lutkarji izpustijo iz rok in tako ostanejo na odru zapuščene, negibne, dokončno mrtve, saj se na oder ob aplavzu vrnejo le igralci: Martina Maurič Lazar, Iztok Lužar, Brane Vižintin, Miha Arh, Gašper Malnar, Asja Kahrmanović, Sonja Kononenko, Maja Kunšič in Jernej Slapernik. Brez njih so namreč lutke brez življenja.

Predstava je torej živahna, ironična, zabavna, posodobljena in neizmerno tragična; ob zamenjavi prizorov Shakespearea, čeprav ob odsotnosti scenografije ne moremo pričakovati tako ali drugače zapolnjenih prehodov. A kljub temu precizno izdelane lutke Mihe Knifica, ki jim je značaj zarisal in oblikoval v frizuri, očeh, nosu ali bokih, vzbujajo radovednost in ohranjajo koncentracijo gledalca, ki lahko tudi preko tega medija doživi shakespeareovsko katarzo. (mit)

ŽALOSTNA VEST - Star je bil 83 let

Odšel je Tone Pavček, pesnik in prevajalec, vsestranski mojster slovenske besede

V 84. letu starosti je v Ljubljani umrl priljubljen slovenski pesnik, prevajalec, esejist in urednik Tone Pavček. Vsestranski mojster besede, ki je veljal za pesnika življenja, s svetlimi in temnimi toni, je kljub častitljivim letom in zdravstvenim težavam, ki so ga pestile zadnje obdobje, ostal ustvarjalno dejaven vse do konca življenjske poti. Pavčka je vedno dolačal vitalizem, njegove besede so bile polne pozitivne naravnosti, kar pa še ni pomenilo, da ni bil kritičen do družbe, v kateri je živel.

Pavček se je rodil 29. septembra 1928 v Šentjuriju pri Novem mestu. Po 16. letu je živel v Ljubljani, kjer je obiskoval Marjanišče, kjer je spoznal tudi pesnika Janeza Menarta, s katerim sta postala najboljša prijatelja. Leta 1954 je uspešno končal študij prava, vendar je kmalu ugotovil, da to ni poklic zanj. Posvetil se je novinarskemu, uredniškemu in kulturnemu delu. Delal je tudi na televiziji, od leta 1972 pa do upokojitve leta 1990 je bil tudi glavni urednik Cankarjeve založbe. Neizbrisen pečat je pustil tudi kot prevajalec ruske, srbske in hrvaške lirike.

Skupaj z Menartom, Cirilom Zlobcem in Kajetanom Kovičem je leta 1953 napisal Pesmi štirih, ki so v času predanosti kolektivizmu pomenile pomemben premik, vrnitev v intimizem. Zbirka Pesmi štirih med slovenskimi ljubitelji poezije še vedno zavzema prav posebno mesto, kar velja tudi za številne Pavčkove kasnejše zbirke. Vrh pesniškega ustvarjanja je Pavček dosegel z refleksivno poezijo, v kateri se sprašuje o smrti in življenju v vidika posameznika in skupnosti.

Pavček je tudi eden najpomembnejših klasikov slovenske otroške in mladinske poezije. V svojem obsežnem opusu je med drugim z Jurijem Murijem ustvaril nepozaben literaren lik, ob čigar dogodivščinah – Juri Muri v Afriki in Juri Muri drugi v Afriki – so odrasle številne generacije otrok. Lik je nedavno dobil nadaljevanje v knjigi Juri Muri po Sloveniji.

Posebej je treba omeniti Pavčkovo esejistično pisanje, zlasti v treh delih objavljeno knjigo Čas duše, čas telesa. V njej je občutljivo

spregovoril o svojih dolenskih rodovnih koreninah, o zorenju in odrasčanju dečka in mladostnika, o šolanju v šoli in v življenju.

Za svoje pesniško in prevajalsko delo je prejel vrsto nagrad in priznanj, med njimi več Levstikovih. Podelili so mu tudi Sovretovo nagrado, večernico in veronikino nagrado. leta 1984 je prejel nagrado za življenjsko delo. Leta 1996 ga je Unicef imenoval za enega svojih ambasadorjev.

Pavček se je vidno uveljavil tudi na družbenem in političnem področju. Med letoma 1979 in 1983 je bil predsednik Društva slovenskih pisateljev (DSP) in je odločno nasprotoval jugoslovanskim unitarističnim prizadevanjem. Med letoma 1986 in 1990 je bil poslanec slovenske skupščine in je na množičnem zborovanju na Kongresnem trgu v Ljubljani leta 1989 prebral za osamosvojitveni proces pomembno Majniško deklaracijo.

Na vest o Pavčkovi smrti se je za STA odzval tudi predsednik DSP, pesnik in prevajalec Milan Jesih, ki se bo svojega »pevskega tovariša« spominjal kot človeka, ki je s svojo silno vznesenostjo nad življenjem vselej znal odgnati čemer in malodušje.

Jesih je med drugim dejal, da se pisatelji spominjajo Pavčkovega zgledega predsedovanja društvu. »Ne bomo pozabili na njegov civilni, državljanski pogum v času, ko nam je bil najbolj potreben,« je dodal.

V občini Mirna Peč, katere častni občan je bil, bo v nedeljo odprta žalna knjiga v tamkajšnji osnovni šoli. Žalna seja bo v ponedeljek v Kulturnem domu v Mirni Peči. (STA)

TOMIZZEV DUH

Je'l moguće, drugovi, da smo svi mi volovi

MILAN RAKOVAC

Inutile, čo muoj, se barožimo po uvih tipo Wallstreet demonstracijami, politika je diventalo politikantstvo, populisti prihajajo, i deboto je svijenio ki su i ča su – MI hi volimo, i vero ćemo hi zabrati, in BOMO jih volili. Prav ti magnafogi&vendicassi&pescadori de cassimarini su nam všedš! Kako to? Tako, zelo lahko; xe che semo diventadi tutti quanti quella gentaglia, e non gia populus! Lumpenproletezirali smo se svi, a ne samo ex-proleterii! Tycooni so med nami, vse nam obljublja, in mi jih ljubimo in – volimo (u selovenskom i hrvatskom poimanju te riječi!). Sad su isti dan, 4. Decembra, parlamnetarni izbori u Hrvatskoj i Sloveniji; slo-stranke so na kolenu, prihodnost določajo »levi« populist Janković, in desničarski Popović. U Hrvatskoj slična priča; splitski taycoon (in župan) Željko Kerum, in Stipe »Jambo« Gabrić iz Metkovića u koaliciji, će zanišati parangale i HDZ-u i SDP-u, plus Milan Bandić (stranka mu se zove »Stijena«!!!) u Zagrebu - koji je izgubio bio od Josipovića za predsjednika države, od Milanovića za še-

fa stranke, pa su ga izbacili iz SDR; i sad njegova »kamenita« stranka hoće u parlament. Jedini tyccin bez velikih izgleda je Plinio Cucurin, njegova »Ladonja« nema velike šanse u Istri...

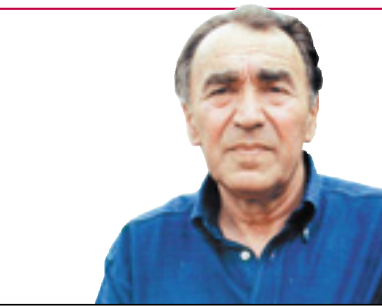
Ma, je'l moguće drugovi da smo svi mi volovi? kružila je Jugoslavijom ova jetka doskočica – znak otpora i zdravog razbora. Onda su stigli naši (in vaši!) najbolji sinovi, i mi smo ih ljubili i ginuli za njih, a oni su nas pokrali; jer smo mislili da ako Titovci daju raji svinjske četvrtine i jef-tine kredite, demokrati će nam dati milijune: Šime Džodan, prvak HDZ-a i anticipator tycoonskog tranzicijskog populizma, obećavao nam je 5.000 dolara plaće, jer će Hrvatska dijaspora unijeti u zemlji svoj kapital, procijenjen na dva-deset milijardi dolara!

Zgroženo konstatira prijatelj mi Tomo Vidic, Primorske novice: »Me je minuli teden, ko sem v časopisu prebral, da smo (Slovenci) 'obsojeni na take' politik(ant)e, kar malo streslo. In razkurilo. In me je pograbilo, da bi se žolčno odzval: ne,

ni res,'na take' - povzpnetiške, ohole, verolomne, komolčarske, strašljivo sebične, prepirljive, gagite na zvečine povsem inospodobne, politike pa res ne moremo (in ne smemo) biti obsojeni ...

Strah nas je izobčenja, strah nas je izгона iz sorazmerno varne črede. A zavetna čreda se iz dneva v dan čedalje bolj krči: volkovi koljejo vse bliže in bliže, kmalu bo njihove ostre zobe okusil tudi naš goltanec... Z neopustljivo lahkoto pozabljam, da politiki, kakršne imamo, niso zoper našo voljo padli z Marsa: prav sleherni med njimi je naše gore list. Je naš, da bi bolj ne mogel biti; neutajljivo naš. In izvolili smo jih mi sami... A s politiko je tako kot z vladanjem: vsaj od francoske revolucije naprej velja, da ni moč vladati nedolžno, da je 'leseno železo' - humana in iskrena oblast - zgolj zablodna utopija vseh utopij. Kar je po svoje 'dokazal' tudi primer nesrečnega Edvarda Kocbeka...«

Da, da gospodo-drugovi, sada smo stvarno svi postali vaši volovi, ali naše jase su prazne, nema sijena u njima, naše

lokve su preshale, i mi, volovi, više to nećemo trpjeti. A gospoda ne haju, ne vide i ne čuju, da je došao kraj liberal-kapitalizma, kao što je prije došao kraj real-socijalizma. I volovi nastupaju po gradskim trgovima, za sada mirno, ali u Sarajevo su nosili i transparent: ZA KLASNI RAT PROTIV DIKTATURE KAPITALA!

Ali, svi vladari svijeta, uključiv nove sile Kinu, Indiju, Brazil, upravo se se dogovorili da svim sredstvima treba spašavati – BANKE! A da umjesto toga porčintaju recepte koje im je prije pola stoljeća propisao George Keneth Galbraith – o potrebi za POST-MONETARNOM epohom, o nužnosti povratka robne razmjene? Ali, one nečitaju knjige, ni Dantea, ni Galbraitha, - oni PIŠU, zakone, pravila, odredbe kojima »uređuju« naš život. I tim gore za njih i za nas; za nas, jer nemamo kuraže boriti se za svoja prava, za njih, jer odbijaju vidjeti da je civilna civilizacija jedna gigantska Bastilja, mi smo u njoj zatvorenici, oni su naši čuvari; ali, i Bastilja je pala, ona pariška, pa će i ova planetarna!

BORŠTNIKOVO V Mariboru nastopilo tudi SSG

V Mariboru se bo jutri zaključil 46. gledališki festival Borštnikovo srečanje. V veliki dvorani SNG Maribor bo ob 20. uri sklepna prireditev in podelitev nagrad, za katere se poteguje tudi Slovensko stalno gledališče.

Tržaški teater je bil namreč vključen v tekmovalni spored in se je v četrtek predstavil s predstavo Zlati zmaj. Delo sodobnega nemškega avtorja Rolanda Schimmelpfenniga, ki ga je režiral Janusz Kica, prikazuje drobce življenj skupine ljudi, ki delajo v kuhinji azijske restavracije v nekem zahodnem mestu. V zahtevnih in spreminjajočih se vlogah nastopajo člani SSG Romeo Grebenschek, Maja Blagović, Lara Komar, Vladimir Jurc in Primož Forte.

Zlati zmaj je prejel nagrado Tantaldrut kot najboljša primorska predstava lanske sezone. Ali bo prepričal tudi kritike osrednjega slovenskega gledališkega festivala, bo kot omenjeno znano jutri zvečer.

LIBIJA - Al Arabija: V Zlitanu aretirali Gadafijevega sina Saifa al Islama

Združeni narodi zahtevajo preiskavo okoliščin Gadafijeve smrti

K preiskavi pozvala tudi polkovnikova vdova - Prehodne oblasti zanikajo, da bi ga ubili med ujetništvom, a so pogreb preložile

LIBIJA - Nato Konec vojaške operacije 31. oktobra

BRUSELJ - Nato bo operacija v Libiji končal 31. oktobra, je sinoči po sestanku veleposlanikov zavezništva v Bruslju sporočil generalni sekretar Nata Anders Fogh Rasmussen. Kot je pojasnil, odločitev še ni dokončna, uradno odločitev pa bo zavezništvo sprejelo prihodnji teden, poročajo tuje tiskovne agencije.

Dodal je, da bo zavezništvo do takrat nadziralo razmere v Libiji in po potrebi zaščitilo civiliste. Nato je odločitev sprejel, potem ko so nove oblasti v Libiji v četrtek zavzele Sirto in ubile libijskega samodržca Moamerja Gadafija.

Poveljnik Nata, admiral James Stavridis, naj bi sicer na sestanku predlagal konec operacije, a so nekatere članice menile, da Nato ne more objaviti njegovega konca, dokler libijski nacionalni prehodni svet ne bo uradno objavil osvoboditve države. To naj bi storil danes, a je sinoči visoki predstavnik sveta sporočil, da bo do objave prišlo v nedeljo.

Nekatere članice naj bi želele tudi ohranitev določenih pomorskih in letalskih sil v Libiji še nekaj dni ali tednov, da bi ohranili sposobnost posredovanja v primeru poslabšanja razmer, je francoska tiskovna agencija AFP izvedela iz diplomatskih virov.

Zavezništvo je sicer sporočilo, da bo odločitev sprejelo po posvetih z Združenimi narodi in libijskim prehodnim svetom.

Nato je operacijo Združeni zaščitnik začel 31. marca, njen namen pa je izvajanje območja prepovedi letenja nad Libiji in zaščita civilistov. Po prvotnih načrtih bi se morala operacija končati konec septembra, a jo je zavezništvo 21. septembra operacije podaljšalo za dodatnih 90 dni oziroma do konca leta. (STA)

TRIPOLI - V kraju Zlitan, kakih 160 kilometrov vzhodno od libijske prestolnice Tripoli, naj bi včeraj aretirali Saifa al Islama, še zadnjega sina v četrtek ubitega libijskega samodržca Moamerja Gadafija, ki je bil na begu v Libiji, je sporočila arabska televizija Al Arabija.

Al Arabija se je pri objavi novice o aretaciji Saifa al Islama sicer sklicevala na enega od borcev sil libijskega nacionalnega prehodnega sveta, ki naj bi bil priča dogodka. Pri aretaciji naj bi bil Gadafijev sin ranjen v spodnji del hrbta.

Uradno novice še niso potrdili, je pa omenjeni neimenovani borec napovedal, da bodo fotografije aretiranega objavljene v kratkem. Novice o usodi Saifa al Islama so bile doslej zelo nasprotujoče; po nekaterih naj bi ga v četrtek ubili.

Medtem je ameriška tiskovna agencija AP poročala, da so njegovo Gadafijevo truplo v Misrati shranili v hladilnici nekega nakupovalnega središča.

Kot poroča AP, ki navaja svoje poročevalca v Misrati, je Gadafijevo truplo videl na okrvavljeni žimnici na tleh prazne hladilnice. Na levi strani njegove glave je videti strelno rano, enako sredi prsi in trebuhu, saj ima oblečene le hlače.

Pred nakupovalnim središčem naj bi se zbralo več sto civilistov, ki želijo videti truplo ob vzdikih "Bog je velik", "Hočemo videti psa!".

Kot ugotavlja AP, način shranjevanja trupla, ki je bilo v četrtek nekaj časa v neki zasebni hiši, kaže na neorganiziranost in zmedo ob Gadafijevi smrti. Pokopali naj bi ga v kratkem, saj je v skladu z islamsko tradicijo običajen hiter pokop, vendar so prehodne oblasti pogreb preložile, ker morajo še ugotoviti okoliščine njegove smrti. Niso se niti še odločili, kje ga bodo pokopali.

69-letnega Gadafija so pri begu iz Sirte v četrtek ranjenega prijeli borci nacionalnega prehodnega sveta, ni pa še jasno, kako je umrl, tako da obstajajo domneve, da so ga ubili med ujetništvom, kar pa oblasti zanikajo.

Objavljeni so bili tudi novi posnetki, na katerih je videti, kako so ga borci, ki so ga ujeli, zasmehovali in pretepali. Oblasti trdijo, da je že takrat bil ustreljen in da bi za posledicami ran umrl čez pol ure. AP ob tem navaja, da je na posnetku videti kri na njegovi glavi, ne pa tudi na drugih delih telesa. Gadafi pa je tudi še govoril in skušal vstati.

Visoka komisarka ZN za človekove pravice Navi Pillay se je včeraj zavzela za preiskavo okoliščin smrti. "Memino, da je potrebna preiskava," je novinarjem v Ženevi dejal tiskovni predstavnik Pillayeve Rupert Colville in dodal, da je treba razjasniti več podrobnosti, da bi lahko ugotovili, ali "je bil ubit v neke vrste spopadu ali pa je bil po prijetju usmrčen".

K preiskavi je pozvala tudi Gadafijeva vdova. Safia Gadafi, ki je s tremi Gadafijevimi otroki od avgusta v Alžiriji, je za televizijo s sedežem v Siriji pozvala Združene narode k preiskavi. Ob tem je še izrazila ponos ob pogumu svojega soproga in otrok, ki so se borili in bodo našli svoje mesto med mučeniki, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Safia je našla zatočišče v Alžiriji skupaj s tremi Gadafijevimi otroki - Aišo, Hanibalom in Mohamedom. Drugi sin Sadi je septembra pobegnil v Niger, trije njegovi sinovi pa so umrli od začetka upora proti režimu februarja letos. (STA)

Gadafijevo truplo v hladilnici nekega nakupovalnega središča v Misrati

ANSA

EU - Še en vrh območja evra v sredo

Evroskupina za izplačilo obroka posojil Grčiji

BRUSELJ - Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je včeraj potrdil, da bo v sredo v Bruslju še en vrh območja evra.

»Po stikih z vsemi 17 voditelji držav v območju evra sem sklical še en vrh, ki bo v sredo zvečer,« je Van Rompuy sporočil po twitterju.

Prav tako je potrdil, da bosta v nedeljo tako vrh EU kot vrh območja evra, kot je načrtovano. Še včeraj so se sicer pojavljala ugibanja o možnosti odpovedi nedeljskega vrha območja evra.

Finančni ministri držav v območju evra pa so včeraj v Bruslju prižgali zeleno luč za izplačilo naslednjega obroka posojil Grčiji v okviru lani dogovorjene mednarodne pomoči državi, so povedali viri pri EU. Gre za šesti obrok, ki znaša osem milijard evrov.

Izplačilo naslednjega obroka posojil Grčiji mora potrditi še Mednarodni denarni sklad (IMF). Obrok naj bi bil izplačan do srede novembra, s

VAN ROMPUY

ANSA

čimer bi se država izognila bankrotu.

Šesti obrok posojil sodi v sklop lani dogovorjene pomoči, ki predvideva 110 milijard evrov dvostranskih posojil, od tega 80 milijard evrov od držav v območju evra, preostalo pa od IMF.

Poleg tega je evroskupina v izjavi izpostavila, da bo s ciljem zagotovitve vzdržnosti grškega dolga dorekla tudi drugi program pomoči za Grčijo, ki bo vključeval "ustrezno kombinacijo dodatnega javnega financiranja in prispevka zasebnega sektorja". (STA)

Obama: Vojne v Iraku konec, umik vseh vojakov še letos

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj razglasil konec vojne v Iraku, enega najdaljših in najsposnejših konfliktov v zgodovini ZDA, ter napovedal umik vseh ameriških vojakov iz te države do konca leta. Slednje je bilo sicer dogovorjeno še pred prihodom Obame v Belo hišo leta 2008 v času njegovega predhodnika Georgea Busha. Z včerajšnjo izjavo Obame se je končalo več mesecev trajajoče prerakanje o tem, ali bi morale ZDA svojo vojaško navzočnost v Iraku ohraniti tudi po letu 2011. Obama, ki je novinarje nagovoril po video konferenci z iraškim premierom Nurijem al Malikijem, je včeraj zatrdil, da je njegova odločitev usklajena z oblastmi v Bagdadu.

Kosovski Srbi še vedno vztrajajo na barikadah

KOSOVSKA MITROVICA - Kosovski Srbi so v noči na petek vztrajali na več barikadah v občini Zubin Potok na severu Kosova. Kot poroča srbska tiskovna agencija Tanjug, so ljudje ob barikadah vztrajali ob tabornih ognjih, v avtomobilih in šotorih, pridružili so se jim tudi nekateri predstavniki lokalnih oblasti. Pripadniki sil Kfor barikad ponoči niso odstranjevali. Kosovski Srbi so na cestah, ki vodijo do mejnih prehodov Jarinje in Brnjak na meji s Srbijo, pred nekaj tedni postavili 16 barikad, katerih umik pogojujejo z odhodom kosovskih carinikov in policistov z omenjenih prehodov.

V Argentini naj bi spet slavila Kirchnerjeva

BUENOS AIRES - Na nedeljskih predsedniških volitvah v Argentini se zmaga že v prvem krogu obeta dosedanjji predsednici Cristini Kirchner, ki naj bi glede na javnomnenjske raziskave dobila okoli 53 odstotkov glasov. Kirchnerjeva, ki se poteguje za drugi mandat na čelu države, je prepričljivo slavila na avgustovskih primarnih volitvah, njena priljubljenost pa je po oceni analitikov predvsem posledica uspešne gospodarske politike. Med ljudmi je namreč še vedno živ spomin na bankrot države pred desetimi leti. Argentinsko gospodarstvo je od leta 2003, ko je bil za predsednika države izvoljen lani umrli soprog Kirchnerjeve Nestor, raslo za od šest do devet odstotkov letno, izjema je bilo le leto 2009, ko se je zaradi svetovne gospodarske krize skrčilo za 0,9 odstotka. (STA)

TUNIZIJA - Za 217 sedežev v ustavodajni skupščini več kot 10.000 kandidatov

Na prvih volitvah po začetku arabske pomladi favoritka zmerna islamistična stranka Ennahda

TUNIS - V Tuniziji, kjer se je januarja začela arabska pomlad, bodo jutri potekale zgodovinske volitve, na katerih bodo državljani izvolili članke skupščine, ki bo v letu dni pripravila novo ustavo. Za 217 sedežev v ustavodajni skupščini se bo potegovalo več kot 10.000 kandidatov.

Pred desetimi meseci se je prodajalec sadja Mohamed Bouazizi iz kraja Sidi Bouzid na zahodu države zažgal v znak protesta proti kršitvam človekovih pravic pod vladavino dolgoletnega predsednika Zina el Abidina Ben Alija. Bouazizi je umrl nekaj dni kasneje, njegovo dejanje pa je sprožilo jasminovo revolucijo in vstaje v drugih arabskih državah, ki so z oblasti odnesle samodržce v Tuniziji, Egiptu in Libiji.

Ben Ali, ki je nekoč užival podporo Zahoda, ker je drvescu ubranil pred islamizacijo, je po mesecu dni uličnih protestov proti revščini, korupciji in nepravilnosti po 23 letih vladanja z železno roko pobegnil v Savdsko Arabijo.

Po kratkem prehodnem obdobju, ki so ga zaznamovali protesti zaradi počasnega izvajanja reform in posamezni iz-

bruhi nasilja, bodo imeli Tunizijci priložnost, da na prvih volitvah v arabskem svetu po revolucionarnem vrenju vzamejo usodo v svoje roke. "To je zgodovinski preobrat. Tunizijci zdaj ne smejo delati napak, svet opazuje ta prvi preizkus na poti v demokracijo," je izjavil neimenovani evropski diplomat.

Približno 7,3 milijona volilnih upravičencev bo med več kot 10.000 kandidati izvolilo 217 članov skupščine, ki bo pripravila novo ustavo. Volivce čaka 1400 kandidatnih list: 787 strankarskih list, 583 neodvisnih kandidatov in 50 volilnih koalicij. Med kandidati je polovica žensk.

Nova ustava, ki jo bo pripravila skupščina, bo tretja po tistih iz leta 1861 in leta 1959. Določila bo, kakšna vlada bo v prihodnje prevzela vodenje doslej neomajno sekularne države. Skupščina bo izbrala tudi začasnega predsednika, ki bo imenoval premiera in vlado za čas, ko bodo delegati pripravljali novo ustavo.

V nedeljo bo največ glasov po napovedih prejela islamistična stranka Ennahda (Prerod), vendar je volilni sistem zasta-

vljen tako, da bo v proces priprave nove ustave vključenih čim več strank in torej da je prednost manjšim skupinam z manj finančnimi sredstvi.

Glasovi, oddani na 7361 voliščih v 27 volilnih enotah, bodo določili število sedežev, ki jih bodo prejele posamezne stranke. Če stranka ne bo dobila dovolj glasov, da bi dobila cel sedež, bodo ti glasovi pripadli naslednji stranki po velikosti.

Ennahda, ki je bila pod Ben Alijem prepovedana, se je med predvolilno kampanjo zavzemala za izgradnjo demokracije, ki bo temeljila na islamskih vrednotah, katerih sestavni del je po zagotovilih stranke tudi zaščita žensk.

Med več kot 100 registriranimi političnimi strankami se jih bo v skupščino sicer uvrstila le peščica. Napredna demokratska stranka (PDP), katere vodja Ahmed Nejib Chebbi je bil glasen kritik Ben Alija, se je predstavljala kot glavna alternativa Ennahdi in bo verjetno zasedla drugo mesto.

Na levi strani političnega spektra je nekdanja komunistična stranka Etta-

jid okoli sebe zbrala več manjših skupin, ki nasprotujejo islamizaciji države. Tunizijska delavska komunistična stranka, ki jo vodi Hamma Hammami, je po drugi strani ena redkih strank, ki je na vrh svoje kandidatne liste uvrstila žensko. Za sedeže v ustavodajni skupščini se bo potegovalo tudi okoli 40 manjših strank, ki veljajo za naslednice razpuščenega Ben Alijevega Združenja za ustavno demokracijo.

Veliko število neodvisnih kandidatov je po mnenju analitikov znak nezaupanja v politične stranke, kakršna je Ennahda, za katero mnogi menijo, da želi žeti sadove revolucije, v kateri sploh ni sodelovala.

Zadnje javnomnenjske raziskave kažejo, da večina Tunizijcev ne ve, za koga bo glasovala na nedeljskih volitvah, ki jih bo spremljalo okoli 5000 domačih 530 mednarodnih opazovalcev. Volišča bodo odprta od 7. do 19. ure (od 8. do 20. ure po srednjeevropskem času). Štetje glasov se bo začelo takoj po zaprtju volišč, izidi pa naj bi bili znani do ponedeljka popoldne.

Jure Kos (STA)

GORICA - V novih slovenskih občinskih jaslih v Ulici Rocca

Uvajanje otrok uspešno, starši zadovoljni in motivirani

Postopoma začenjajo z učnimi dejavnostmi in igrami - Prihodnji teden prvo kosilo

Uvajanje otrok v dejavnosti (levo), odprtje slovenskih jasli izpred enega tedna (desno)

BUMBACA

V slovenskih občinskih jaslih v Ulici Rocca v Gorici je uspešno steklo uvajanje prvih desetih otrok, po prvem tednu dejavnosti pa so starši zelo zadovoljni tako z učno ponudbo kot s prenovljenim poslopjem.

Slovenske občinske jasli so kot znano slovesno odprli prejšnjo soboto, v ponedeljek pa se je začel pouk. Do 3. novembra bo jasli obiskovalo deset malčkov, ki so bili ta teden razdeljeni v dve skupini, tako da so se otroci postopoma privadili na novo okolje in na učno osebo. Starši prve skupine so tako svoje sinove in hčerke pripeljali v jasli nekaj po osmi uri, starši druge skupine pa po deseti uri. Prve dni so bili očetje in mamice nekaj časa skupaj z malčki v jaslih, nato so jih pustili z vzgojiteljicami in preostali del časa počakali pred poslopjem. Tu smo jih včeraj srečali in se z njimi pogovorili o prvem tednu pouka. Nad jaslimi so vsi starši zelo navdušeni. Poslopje je po njihovih besedah zelo lepo opremljeno, vzgojiteljice so pridne in znajo ravnati z malčki, ki ob ločitvi od staršev včasih seveda tudi pojočejo.

S prvim tednom dejavnosti so zadovoljne tudi tri vzgojiteljice, Cristina

Marussi, Margherita Bello in Mara Tinta, ki je bila zaupana vloga koordinatorke. »Uvajanje poteka brez večjih težav. Postopoma smo že začeli s prvimi dejavnostmi, otroci so že risali, se igrali, prebrale smo jim prve pravljice,« pravi Mara Tinta in pojasnjuje, da bodo prihodnji torek združili skupini, v sredo pa jih čaka prvo kosilo v novih jaslih; hrano bodo pripeljali iz vrtca na Drevoredu Virgilio, šolski pomočnici pa jo bosta porazdelili po krožnikih in jo nato prinesli otrokom v jedilnico. Ob zaključku uvajanja se bodo vzgojiteljice individualno pogovorile s starši, tako da bodo prisluhnile njihovim predlogom in morebitnim dvomom.

Med včerajšnjim pogovorom s starši smo izvedeli, da je večji del prvih desetih družin, čigar otroci so že začeli s poukom, mešanih, v dveh primerih sta oba starša Slovenca, nekatere družine pa so popolnoma italijanske. Kljub pisani narodni pripadnosti so vsi starši zelo motivirani, da bi se njihovi otroci učili slovenščine in da bi nadaljevali s šolanjem v slovenskem jeziku. Dve italijanski družini že imata otroke v slovenskih šolah in vrtcih, s slovensko šolsko

ponudbo pa sta zelo zadovoljni. Obe družini namreč opažata, da so slovenske šole zelo kakovostne, da učitelji in profesorji namenjajo otrokom veliko pozornost in se res potrudijo za njihov šolski napredek in osebno rast. Različnemu jezikovnemu znanju prvih desetih malčkov se morajo seveda prilagoditi tri vzgojiteljice. Z malčki iz slovenskih oz. mešanih družin se lahko sporazumevajo v slovenščini, z otroki, ki doma slišijo izključno italijanski jezik, pa tudi v italijanščini, to še predvsem velja, ko se malčki ločijo od staršev ali jočejo. »Ko se bodo malčki po prvem obdobju uvajanja privadili na življenje v jaslih, bo zanje lažje usvajati slovenski je-

zik,« pojasnjuje Mara Tinta in napoveduje, da se bo prvim desetim malčkom pridružilo po šest otrok 3. in 24. novembra, tako da jih bo nato skupno dvaindvajset. Z januarjem bodo sprejeli še zadnje tri malčke, zatem bo otrok skupno 25.

Do konca decembra bo za slovenske občinske jasli skrbela zadruga Duemilauno, ki jo bo nato nasledila zadruga Il Mosaico. Tri vzgojiteljice imajo pravico, da ostanejo na delovnem mestu tudi z januarjem, ko bo upravljanje jasli prevzela nova zadruga; še ena vzgojiteljica se jim bo vsekakor pridružila ravno januarja, saj bodo takrat jasli delovale s polno zaposlenostjo vseh mest. (dr)

GORICA - Lovci

Pričakujejo ščetinarski »baby boom«

V Brdih pričakujejo za prihodnje leto pravi ščetinarski »baby boom«. Letos so imeli divji prašiči čez celo leto hrane v izobilju, zaradi tega pa bodo samice zelo plodne, kar pomeni, da se bo s prihodnjim letom skotilo ogromno mladičev.

»V zadnjem letu se je populacija divjih prašičev občuteno znižala, saj so lani lovci iz raznih briških družin uplenili 536 primerkov. Po vsem območju Brd je bilo zaradi tega manj težav z merjasci, izjemo predstavlja le Podgora, kjer se divji prašiči še vedno približujejo hišam,« pojasnjuje pokrajinska podpredsednica Mara Černica, ki ima med svojimi resorji tudi lov in kmetijstvo, zaradi tega pa pobliže sledi težavam, ki jih povzročajo divji prašiči. Po njenih besedah so lovci že opozorili, da je bilo letošnje leto za divje prašiče zelo ugodno. Zaradi zelo dolgega poletja so imeli na razpolago veliko hrane, kar bo povečalo plodnost samic. Prihodnje leto bodo lovci spet imeli veliko dela, saj je njihova vloga pri omejevanju porasti populacije divjih prašičev izredno pomembna. Černičeva pri tem pojasnjuje, da lovce oškoduje pomanjkanje deželnega lovskega načrta, saj dežela že več let okleva z njegovo pripravo.

Mladič merjasca

»Dežela bi morala pripraviti plan, s katerim bi ugotovila dejansko populacijo divjadi in določila katere živalske vrste so ogrožene,« pravi Černičeva in pojasnjuje, da bi moralo biti v planu predvideno tudi, kako ohranjati biotsko raznovrstnost. Ker deželne plana še ni, vsaka lovska družina iz leta v leto pripravi svoj načrt odstrela, vendar se pri tem ne morejo nanašati na preverjene podatke o prisotnosti divjadi, pač pa upoštevajo zgolj svoje izkušnje. »Deželni lovski plan bi bil zato potreben, ker bi nam dal celotno sliko določenega območja, za katerega danes skrbi več lovskih družin,« še razlaga Mara Černic. (dr)

TRŽIČ - Na poziv sindikata Fiom-CGIL

Roke prekrižala četrtna zaposlenih

Približno petindvajset odstotkov delavcev iz tržiške ladjedelnice Fincantieri se je včeraj vzdržalo od dela in pristopilo k državnim stavki, ki jo je sklical kovinarski sindikat Fiom-CGIL. Na ravni celotne skupine Fincantieri je stavkalo okrog 24 odstotkov zaposlenih, kar pomeni, da je bil delež stavkajočih delavcev v Trziču za odtenek višji od državnega povprečja.

Osnednja manifestacija je potekala v Rimu, kamor sta se odpeljala tudi dva avtobusa tržiških delavcev in kjer so bili zlasti prisotni zaposleni v družbah Fincantieri in FIAT. Delavci so s stavko pozvali družbo Fincantieri, naj pripravi nov industrijski načrt za svoje ladjedelnice. »Družba Fincantieri se je očitno odločila, da bo skušala razbiti enotnost delavcev, med njimi hoče sprožiti tekmovalnost, kar bo ladjedelniškemu koncernu omogočilo odobritev načrta za prestrukturira-

nje, ki so ga predstavili junija in kmalu zatem umaknili,« je med včerajšnjo manifestacijo v Rimu poudaril državni tajnik sindikata Fiom-CGIL Maurizio Landini, ki je v četrtek obiskal Trzič, kjer se je srečal z delavci Fincantierija. Landini je včeraj poudaril, da si družba Fincantieri prizadeva za znižanje števila zaposlenih, ker jih hoče nadomestiti z delavci iz zunanjih podjetij. Landini je pa prepričan, da mora družba Fincantieri iskati nove razvojne priložnosti, saj ne more graditi samo potniških in vojaških ladij. Po njegovem mnenju mora svoje pristavitvi tudi država, družba Fincantieri pa mora šele dokazati, da jo tovrsten razvoj sploh zanima. Med včerajšnjo stavko so poleg tega delavci zahtevali od državne vlade, naj odpravi zakon št. 8, ki predvideva možnost sklepanja delovnih pogodb na ravni tovarn in družb, ne pa na ravni celotnega sektorja.

GORICA - Primarne volitve

Paolo Del Ponte stavi na dvig gospodarstva

Sestel se je s predstavniki sindikata CGIL

Kandidat stranke Levica, ekologija in svoboda za goriške levosredinske primarne volitve Paolo Del Ponte je s pogovorom s predstavniki sindikata CGIL začel niz srečanj, ki jih bo izpeljal, da bi nabral čim več predlogov za pripravo svojega volilnega programa.

Del Ponte je prisluhnil pokrajinskemu tajniku sindikata CGIL Paolu Livi ter pokrajinskima tajnikoma sindikata upokojencev SPI-CGIL Vittorio Francom in Francom Torracom, ki so ga opozorila na glavne težave goriškega gospodarstva, mladih in starejših občanov. Po njihovih besedah je v pokrajini zlasti v težavah Gorica, kjer po večletni krizi industrijskega sektorja trpijo trgovina in storitve, ki so bile nekoč vezane na prisotnost meje. Del Ponte se je s sogovorniki strinjal, da mora k oživitvi krajevnega gospodarstva prispevati tudi občinska uprava, čeprav ima na tem področju omejene pristojnosti.

Po mnenju Del Ponteja je treba več vlagati v promocijo trajnostnega in okolju prijaznega razvoja, poskrbeti je treba za davčne olajšave na naložbah, hkrati pa je treba več pozornosti nameniti občanom in njihovim pravicam. Zaradi tega je Del Ponte prepričan, da je treba odločitve o prihodnosti mesta sprejemati s čim večjim soglasjem.

Paolo Del Ponte

GORICA - Primarne volitve

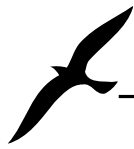
Za Forumovce Andrea Bellavite edini možni zmagovalec

Pri Forumu za Gorico nimajo dvomov: zanje je Andrea Bellavite edini možni zmagovalec občinskih volitev, ki bodo prihodnje leto v Gorici. Bernardo De Santis in Anna Di Giannantonio sta zato prepričana, da si Bellavite zasluži podporo tudi na levosredinskih primarnih volitvah, ki bodo 6. novembra.

Bellavite jepo njunem mnenju izven vseh političnih igr, spletkarjenj in interesov, ki še vedno zaznamujejo goriško levo sredino. Od leta 2007, ko se je kandidiral za župana naprej, je vedno deloval transparentno, korektnost je bilo njegovo glavno vodilo, opozarjata De Santis in Di Giannantoniova. Po njunih besedah je bil Bellavite vedno pripravljen na soočenje z mestom, posebno pozoren je bil na težave socialno ogroženih posameznikov. »Andrea je v zadnjih letih spremenil svoje življenje in zamenjal delo, ostal pa je vedno enak,« poudarjata De Santis in Di Giannantoniova ter opozarjata, da Bellavite že napoveduje, kaj bo storil v primeru izvolitve. »Za Andreo ni interesnih skupin, ki bi ga pustile na cedilu. Za njegovo kandidaturo podobno kot leta 2007 stojijo ljudje, za katere je enotnost leve sredine vrednota, ki ostaja neznan Demokratiški stranki, tudi goriški,« poudarjata De Santis in Di Giannantoniova.

Andrea Bellavite

BUKOVJE - Na cesti za Valerišče

Enomesečna zapora zaradi sanacije plazu

Podjetje namestilo enojezično tablo, občina jo bo v kratkem zamenjala

Cesta med Bukovjem in Valeriščem na območju števerjanske občine je zaprta, saj se je v sredo začela sanacija plazu, ki se je sprožil lani. »Za sanacijo plazu bo poskrbela deželna civilna zaščita; poseg naj bi trajal približno en mesec, če ne bo večjih težav z vremenom,« pravi števerjanska županja Franka Padovan in pojasnjuje, da se je plaz sprožil lani, potem pa so na deželno civilno zaščito vložili prošnjo za sanacijo. »Na deželi so ugodili naši prošnji in za poseg namenili 200.000 evrov. Del tega denarja bomo uporabili še za utrjevalni poseg v dolini Grojnice, kjer je lanska povodenj povzročila nekaj škode,« razlaga županja.

Poverjeno podjetje je v sredo začelo vrtati luknje v plazišče med Bukovjem in Valeriščem, kjer bodo cestišče in pobojce utrdili s koli, poskrbljeno pa bo tudi, da bo meteorna voda odtekala brez odnašanja zemlje.

Na zaporo ceste za Valerišče opozarja avtomobiliste že tabla, ki so jo namestili ob začetku ceste pred Grojno, druga tabla pa stoji na križišču pri Bukovju. Obe tabli sta enojezični, s čemer so na števerjanski občini seveda že seznanjeni, saj je na odsotnost slovenskega jezika opozoril marsikateri domačin. Županja Franka Padovan pojasnjuje, da je za postavitev tabel poskrbelo podjetje, ki opravlja poseg, zato pa so v občinskem tehničnem uradu že na delu za nadomestitev enojezične table z dvojezično. Da bi bil slovenski jezik enakopravno prisoten, bi bilo poleg tega treba nadomestiti tudi letak z imeni kmetij, restavracije in agriturizma, ki so ga prilepili k omenjeni tabli in smerokazu. Vsa imena kmetij na letaku so sicer lepo opremljena s strešicami, pred njimi pa manjka slovenski prevod za besele »azienda agricola«, »ristorante« in »agriturismo«. (dr)

Tabla, smerokaz in letak na križišču pri Bukovju (zgoraj), pripravljanje vrtin za utrditev plazišča s koli (desno)

FOTO D.R.

GORICA - Smrt moškega pri 36 letih

Zdravniki ne bodo sedli na zatožno klop

Goriška sodnica za predhodne preiskave Paola Santangelo je odredila zaustavitev preiskave zaradi smrti Massimiliana Saina, ki je pri svojih 36 letih umrl v Trzinu 25. septembra 2008 zaradi infarkta. Sodnica je osvojila zahtevo državne tožilke Valentine Bossi in tako oprostila vseh obremenitev štiri zdravnike, zoper katere so vodili preiskavo zaradi suma nenamernega umora, saj so nesrečnega Saina imeli na zdravljenju zadnje mesece pred smrtjo. To so bili družinska zdravnica Patrizia Pescatori, ki je 14. julija 2008 naročila vrsto kardioloških pregledov zaradi bolečin levega ramena in roke. Ob njej sta bila v postopek vpletena še tržaški kardiolog Gianluigi Olivato in Enzo Barducci, ki sta Saina pregledala v juliju in avgustu, ter ortoped in športni zdravnik iz Vidma Giorgio Indovina, ki ga je zadnji po vrsti zdravil zaradi artroze ramena. Ko bi naročili dodatne preglede, ni rečeno, da bi ga rešili pred smrtjo, je ocenila sodnica in tako zavrnila zahtevo Sainove družine, da bi štirim zdravnikom sodili.

Goriški državni tožilec je ravno tako včeraj zahteval ustavitev sodnega postopka zaradi zastaranja zoper štirinajst oseb - med temi je tudi sedanji deželni svetnik Giorgio Brandolin - na zatožni klopi zaradi nesreče, ki se je 20. aprila 2004 pripetila na letališču v Ronkah: letalo družbe Alitalia je na progi trčilo v tovornjak. Naslednja obravnavna bo 16. decembra, razsodba pa v roku prvih mesecev leta 2012.

ZDRAVSTVO - V goriški bolnišnici

Za fiziatrični pregled štirje meseci čakanja

Zdravstveno podjetje se zagovarja, da je na Goriškem več povpraševanja kot drugod

Družbeno-kulturni delavec Pino Ieugis iz Gorice je prepričan, da morajo bolniki spregovoriti o težavah, ki jih srečajo med zdravljenjem, in o dolgih čakalnih dobah, s katerimi se soočajo. Ieugisu se je zato zdelo primerno, da tudi svoj primer prikaže javnosti.

»Zaradi težav s hojo me je družinski zdravnik napotil v bolnišnico na fiziatrični pregled. Na naročilo je zapisal, da ne gre za nujen primer, saj goriško zdravstveno podjetje v svojih dokumentih trdi, da je za tovrstne preglede treba čakati približno en mesec. Ko sem se 14. septembra zgabil pred okencom CUP, so mi dejali, da bom pregled opravil 18. januarja, to se pravi kar štiri

GORICA - SKGZ v projektu »ilnordest.eu«

Z mreženjem desetkrat večji priliv turistov

NOVA GORICA Vlomilca izsledili v Bolgariji

Vlom v stanovanjsko hišo v okolici Nove Gorice, ki se je zgodil točno pred enim letom, je dobil policijski epilog. V sodelovanju z bolgarskimi varnostnimi organi so novogoriški policisti izsledili tudi drugega vlomilca. Lanskega 18. oktobra ponoči sta zamaskirana vlomilca skušala vdreti v hišo, v kateri je spala starejša ženska. Hrup jo je prebudil, zato je odšla pogledat, kaj se dogaja. Vlomilca je zalotila med odklepanjem vrat na hodniku. Neznanca sta jo napadla, da bi jo onesposobila, vendar se je ženska tako silovito branila in vpila, da sta se moška prestrašila in pobegnili, kot se je kasneje izkazalo, pa sta jo tudi lažje ranila.

Policisti so 6. decembra lani odvzeli prostost 36-letnemu Bolgaru, ki je začasnno nastanjen v Novi Gorici, saj so proti njemu zbrali dovolj dokazov in ga ovadili zaradi suma velike tatvine in povzročitve lahke poškodbe. Drugega moškega so iskali dlje in so ga nazadnje tudi našli. Gre za 48-letnega Bolgara, ki se je v času bivanja v Sloveniji predstavljal z lažno identiteto. Trenutno se nahaja na prestajanju zaporne kazni v Bolgariji, novogoriški kriminalisti pa so ga zaradi omenjenega primera ovadili okrožnemu državnemu tožilstvu v Novi Gorici. (km)

LIVIO SEMOLIČ

BUMBACA

V ambiciozni projekt »ilnordest.eu«, ki naj bi celotnemu italijanskemu severo-vzhodu z Goriško vred omogočil, da vtisne posepek razvoju in prikljče vsaj desetkrat večji priliv turistov, smo vstopili tudi Slovenci. Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ) je namreč partner v pripravi na kandidaturu tega območja za evropsko prestolnico kulture. Cilj je sicer relativno daleč, leta 2019, »toda pot je enako pomembna ali morda še pomembnejša od cilja,« opozarja Livio Semolič, predsednik SKGZ za Goriško, ki je sodeloval na septembrski okrogli mizi na temo mreženja kulture, turizma in eno-gastronomije. Potekala je v Venetu v okviru mitinga novih vodilnih razredov italijanskega severo-vzhoda z namenom, da z idejami in načrti napolnijo dosje za vložitev kandidature.

»Cilj je kandidatura, pot pa je sistemsko mreženje dejavnikov na teritoriju Veneta, Južne Tirolske in FJK,« pojasnjuje Semolič in dodaja: »Z izjemo Benetk gre za manjšo realnost, ki bi naenkrat pridobile na privlačnosti, če bi se povezale in koordinirale. V procesu, ki naj bi privedel do tega, je SKGZ nositeljica pobud, ki bodo organizirane v Gorici. V nas so prepoznali organizacijo, ki povezuje brezmejni prostor in bo omogočila temu projektu, da seže čez mejo.« Kakšen je do met pobude, je bilo razvidno na festivalu »della città impresa« letos pomladi, kjer je bila predstavljena čezmejna naveza Collio-Brda. »Dosegli smo širši medijski prostor, saj je gradivo izšlo kot priloga dnevnika Corriere della Sera. To je način, da se uveljavimo tudi na državni ravni, da izpostavimo odličnosti naše narodnostne skupnosti in značilnosti čezmejnega prostora,« pravi Semolič. Mrežno povezavo med številnimi dejavniki na teritoriju so prikazali s podobo omrežja podzemne železnice: tirnice različnih barv predstavljajo vsebinske sklope. Eden od teh je prva svetovna vojna, ki zajema območje od Rovereta do Krasa in po Soški dolini do Kobari. Druga tirnica je eno-gastronomski turizem. V tem sklopu so Brda ena izmed odličnosti treh dežel. »Naveza z drugimi sorodnimi realnostmi na ozemlju, kjer so vsi turistični poli oddaljeni največ poldrugo uro, bo delovala kot "pomnoževalec" promocije. Ko bomo turistom ponudili Gorico, jim bomo istočasno ponudili tudi Gradež, Čedad, Kobari, Benetke in Ljubljano. Gorica ne bo več samo goriški grad,« poudarja Livio Semolič, ki se je zavzel, da bodo v vsem gradivu, ki ga bodo objavljali, tudi slovenska imena krajev na narodnostno mešanem ozemlju. V Venetu bodo tako izvedeli za Gorico, Sočo, Kras in Brda. (ide)

GORICA - Cosma napoveduje Nižje najemnine za športna društva

Začela so se obnovitvena dela v Palabigotu

Občinski odbornik za šport Sergio Cosma je včeraj napovedal, da bodo s prvim januarjem prepolovili tarife, ki jih za uporabo športnih objektov v občinski lasti plačujejo goriška društva. »Križa je udarila tudi po športu. Mnoga društva se odpo-vedujejo prvenstvom, ker so stroški previsoki, so pa tudi društva, ki si ne morejo privoščiti dresov,« navaja odbornik, ki je za danes in jutri s 3.000 evri proračunskega denarja organiziral športno prireditve z namenom, da mladinskim društvom izkaže občina pozornost in bližino. Del denarja bo namenjen razni opremi, nekaj pa ga bodo potrošili za praznik s pizzo za udeležence, ki bo danes ob 18.30 na Rojcah. Soudležena društva bodo tekme karateja, juda, tenisa, košarke, odbojke, hokeja in baseballa priredila kar na svojih igriščih in telovadnicah. Medtem so se končno lotili velikokrat napovedanih del v športni palači Palabigot pri Podgori. Zaključena naj bi bila v januarju, februarja pa naj bi sledilo odprtje, pravi Sergio Cosma.

GORICA - Občinski priznanji za krvodajalca

Stokrat darovala kri

»Zaman je, da skušamo pridobiti nove krvodajalce, če potem najdejo zaprta vrata transfuzijskega centra« - 5-odstotni upad darovanj

Sprejem krvodajalcev na županstvu FOTO M.B.

Z mestnim priznanjem Tre soldi goriziani sta bila včeraj na županstvu nagrada Roberto Kriznic in Rodolfo Ziberna, člana goriške sekcije prostovoljnih krvodajalcev, ki sta stokrat darovala kri. Ziberna je človekoljubni primat dosegel v 25 letih, Kriznic pa v šestnajstih. Pri goriškem združenju pa imajo tudi člane, ki se približujejo dvestotim darovanjem.

Včerašnji sprejem v občinski palači je bil obenem priložnost, da je predsednik goriških krvodajalcev Marco Fonzar postregel s številkami delovanja. Letos se jim je pridružilo 52 novih darovalcev, kljub temu pa so v zadnjih mesecih beležili 5-odstotni upad darovanj. V poletnem času ljudje dopustujejo, problem pa je bil predvsem transfuzijski center, ki so ga zaradi po-

manjkanja osebja dvakrat zaprli. »Zaman je, da skušamo pridobiti nove krvodajalce, če potem najdejo zaprta vrata centra,« opozarja Fonzar in dodaja, da nameravajo upad darovanja v kratkem nadoknaditi. »Na našem ozemlju je velika potreba po plazmi in krvi, kar je povezano tudi z dejstvom, da se naša populacija stara. Potreba po krvi torej narašča, z demografskim padcem pa je vse manj mladih, ki vstopajo v naše vrste,« je še poudaril Fonzar in pozval k darovanju krvi. Župan Ettore Romoli je dejal, da priznanje za Ziberno in Kriznico je hkrati priznanje za vse goriške krvodajalce. Ziberna pa je v svoji vlogi predsednika goriškega univerzitetnega konzorcija najavil, da v okviru goriškega združenja ustanavlja krvodajalsko sekcijo univerzitetnih študentov.

GORIŠKA - Abonmajaska sezona SSG

Spodbudni znaki oživljanja publike

Igor Komel predlaga navezo s krajevnimi gledališkimi pobudami

Duhoviti skeč
»Ma me prou
provocirate ...«
na sedežu društva
Hrast v Doberdobu

BUMBACA

Četrtekov dogodek na sedežu društva Hrast v Doberdobu je sklenil niz predstavitev nove sezone Slovenskega stalnega gledališča (SSG) po društvih in domovih v mestu in vaseh. Tudi v Doberdobu - kot že pred tem na Vrhu, v Gorici, Ronkah in v Števerjanu - je nastop igralcev Minu Kjuder in Adrijana Rustja v duhovitem skeču »Ma me prou provocirate ...« privabil lepo število ljudi. Pobuda se je torej obnesla.

Spodbudne znake beležijo tudi pri blagajnah Kulturnega doma in centra Lojze Bratuž v Gorici, kjer poteka vpis abonmaja SSG. Ta ponuja letos šest predstav,

prva pa bo v petek, 11. novembra. »Ugotavljamo namreč, da slovensko gledališče lahko na Goriškem računa na krog ozaveščene publike. Po nekajletnem upadanju zanimanja si SSG ponovno utira pot med tukajšnjimi ljubitelji teatra. Na tem dejstvu se lahko načrtuje dolgoročen projekt, pri katerem bi lahko sodelovali poleg Kulturnega doma in Kulturnega centra Lojze Bratuž še drugi subjekti, kot na primer festival Komigo in dramski odsek Prosvetnega društva Štandrež,« meni Igor Komel, ravnatelj Kulturnega doma. »SSG je z letošnjo sezono zaoral na Goriškem novo le-

dino,« je še prepričan Komel in dodaja: »To je le začetek. Upam, da z vztrajnim in usklajenim delom bomo znali ponovno zoreniniti v goriški prostor slovensko odrsko ustvarjalnost, ki naj se aktivno vključi v splošno gledališko sceno goriške občine in pokrajine. Naveza med sezono SSG, festivalom Komigo, abonmajem "Smeš na ustih vseh" in štandreškim nizom veseliger se bo vsem obrestovala, saj bo Goriška dobila zaokroženo gledališko ponudbo. Na mestu je zato poziv k vpisu abonmaja SSG, saj pomeni tudi utrjevanje slovenske kulturne prisotnosti v Gorici in Posočju.«

GORICA - Koncert zbora Leioa Kantika Korala

Zvok različnih kultur

Led prebili s skladbami iz španske in baskovske zakladnice - Potrdili svoj mednarodni ugled

Leioa Kantika Korala na odru centra Lojze Bratuž v Gorici

BUMBACA

V sodelovanju z mednarodnim zborovskim festivalom Koper je Kulturni center Lojze Bratuž v okviru koncertne sezone, ki jo pripravlja z Združenjem cerkvenih pevskih zborov iz Gorice, v petek minulega tedna gostil prestižno zborovsko skupino Leioa Kantika Korala. Gre za enega vodilnih baskovskih oz. španskih mladinskih zborov, ki je del velike in ustvarjalne zborovske šole za mlade v okviru konservatorija v Leioi. Zbor sestavlja približno 50 mladih od 10. do 17. leta starosti in je pod vodstvom nadarjenega mladega dirigenta Basilia Astuleza že dosegel zavidljive rezultate na mednarodni ravni. Naj omenimo le prvo nagrado na mednarodnem zborovskem tekmovanju v Arezzu leta 2009 pa še štiri nagrade na goriškem tekmovanju Seghizzi leto prej.

Zbor odlikujejo čistost zvoka, drzna programska usmeritev in možnost, da se na odru pojavlja kot plastično glasbeno telo, ne kot akademski instrument, ki poustvarja zvok. To je dokazal tudi na goriškem koncertu, kjer je prikazal splet sa-

kralnih in umetnih zborovskih skladb, na katerih trenutno dela.

Po uvodnem delu ob izvrstni klavirski spremljavi pianiste Itziar Bilbao, ki je obsegal pet nabožnih skladb sodobnih irskih, španskih, argentinskih in baskovskih skladateljev, se je Leioa Kantika Korala pokazala v vsem svojem mladostniškem sijaju. V skladbah iz španske in baskovske zakladnice, pri katerih so pevke in pevci ko-reografsko obogatili dogajanje s sodelovanjem svojega dirigenta, ki je prijetno povezoval spored, je zbor »prebil led« in sproščeno zazvenel. Kljub manjši moči sopranskih glasov v primerjavi z drugimi, kar je nepomembna in edina omemba vredna hiba koncerta, je zvok zbora dosegal zavidljivo raven, ki priča o trdem delu za kvaliteto vseh fantov in deklet pod prizadevno in živahno roko dirigenta. Goriški večer se je nadaljeval s skladbami iz zakladnice različnih ljudstev. Prava mojstrovina v skladateljskem in izvedbenem smislu je bila skladba Stevena Hatfielda »Tjak!«, ki zajema material iz religioznih in mitoloških pesmi iz Balijske. Sklop pa sta zaključili še skladba »Micmaq

'Honour song«, ki je ponazarjala indijanske speve plemena Micmaq iz Kanade in pri kateri so se pevci postavili okoli publike in s tem izvedbo postali del instrumenta in tolkalo, ki so pričarali magično vzdušje indijanske preteklosti, pa še skladba »Past Life Melodies«, pri kateri so pevci s svojimi glasovi razkrivali publiki izredno zanimivo paleto zvokov iz tibetanske tradicije.

Zbor je zaključil večer s skladbami iz angloameriške zakladnice, vključujoč tudi črnsko duhovno pesem, pri kateri se je celo zvok zbora prilagodil izvajalskim potrebam te glasbe. Kar je nedvomno vrлина, za zaključek pa je Leioa Kantika Korala »plesno« zapela ritmično razgibano venezuelsko »Goza mi Calipso« v priredbi A. Rodriguezu.

Bučno ploskanje sicer - žal - maloštevilne bolj zborovsko osveščene publike je nagradilo izvajalce, ki so popolnoma presenetili s svežino in natančnostjo izvedb, vokalno-tehnično pripravljenostjo in seveda žarom in mladostniško zagnanostjo ter publiki poklonili še dva dodatka.

David Bandelj

GORICA - 70. življenjski jubilej

Janez Povše, družbeni delavec in besedni ustvarjalec

Poziv k recikliranju

V središču Gorice bodo danes med 10. in 18. uro promovirali recikliranje papirja, lepenke, stekla in pločevine v okviru vsedrjavne pobude »Raccolta 10 Più«, ki jo prireja konzorcij Conai skupaj s številnimi partnerji. Lani so v Gorici namenili recikliranju 9.930 ton papirja, lepenke, stekla in pločevine, ki skupaj veljajo 1.051.711 evrov; vsak Goričan je recikliral 76,6 kilogramov odpadkov.

Vabijo v Števerjan

Goriški planinci pripravljajo jutri tradicionalno druženje ob kosanju. Zbrali se bodo od zgodnjega popoldneva do mraka na kmetiji Štekar v Števerjanu. Za ljubitelje peš hoje prirejajo tudi krajsi pohod (približno dve uri) izpred športne hale v Podgori in vožnjo z gorskimi kolesi. Pohodniki in kolesarji bodo startali ob 10. uri izpred športne hale v Podgori, nekaj po 12. uri bodo že na cilju, medtem ko nekoliko zahtevnejša preizkušnja čaka kolesarje, ki jih na cilju pričakujejo okrog 13.30. Dobrodošli bodo harmonikarji, ljudski godci in pevci.

Cvetlični marketing

V Gradežu bo jutri nagrajevanje italijanskih občin, ki izstopajo zaradi urejenih gredic in bogatega cvetja. Danes ob 9.30 bo v tamkajšnji kongresni palači posvet o pomenu cvetja v marketingu. Naj omenimo, da je bil Gradež letos proglašen za najbolj cvetoče mesto v Evropi; tako je sklenila žirija društva za urejenost krajev Entente florale Europe.

Zasegli kup predmetov

Varilna maska, varilni aparat, tračna žaga za železo, vbodna žaga, vrtni stroj, vibracijski brusilnik, motorna žaga, kotna brusilka, več digitalnih fotoaparatorov, računalniški monitor, tlačni čistilnik, prenosni računalnik, več stacionarnih računalnikov, vse to so predmeti, ki so jih ajdovski policisti med hišno preiskavo zasegli 35-letnemu moškemu iz okolice Ajdovščine. Našteti predmeti izvirajo iz različnih kaznivih dejanj in so na voljo morebitnim oškodovancem. (km)

Trajnostni razvoj

V občinskem gledališču v Trziču bo danes z začetkom ob 9.30 okrogla miza na temo »Mladi, delo, trajnostni razvoj«. O energetske politiki goriške pokrajine bo govorila podpredsednica uprave in odbornica za okolje Mara Černic.

JANEZ POVŠE

FOTO ZAVADLAV

Janez Povše je družbeni delavec in vsestranski besedni ustvarjalec s prav posebno žilico za odrsko umetnost. Za teater je pisal, igre je postavjal na oder in gledališča tudi vodil; trenutno je predsednik strokovnega sveta Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica. S svojim delom je zaznamoval naš prostor, predvsem s svojo besedo to počenja tudi danes.

Janez Povše je pravkar dopolnil sedemdeset let življenja. Rodil se je 15. oktobra 1941 v Ljubljani, kjer je končal klasično gimnazijo ter diplomiral iz gledališke in radijske režije na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Pri svojih tridesetih letih je nastopil kot eden izmed protagonistov slovenske gledališke scene. Bil je umetniški vodja Prešernovega gledališča v Kranju (1972-75) in Primorskega dramskega gledališča v Novi Gorici (1975-79), kjer je tudi vodil Goriško srečanje malih odrov. Pisal je radijske igre (v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Trstu), napisal je televizijsko igro in scenarij za film »Naš človek« ter prejel vrsto priznanj; med temi izstopajo nagrada Prešernovega sklada za gledališke priredbe Svevinove »Ukane«, Cankarjevega »Martina Kačurja« in Kosmačevo »Balado o troben-ti in oblaku« (1978), Kajuhova nagrada in nagrada Zlahtno komedijso pero na Dnevih komedije v Celju (2001) ter nagrade za radijske igre. Nekaj let je vodil Gledališko skupino Gorica, napisal je tri celovečerne komedije za Prosvetno društvo Štandrež, objavil je blizu sto knjižnih recenzij v Primorskem dnevniku, od leta 1996 dalje pa objavlja razmišljanja v rubriki Povejmo na glas v tedniku Novi glas. Obsežen in raznolik je njegov opus na Radiu Trst A; posebej velja omeniti dramatisiran prikaz »Pasijon po Lojzetu Bratužu« v osmih delih. Bil je tudi predsednik Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm (1987-90), prvi predsednik Svetovnega slovenskega kongresa za FJK (1991-94), predsednik Sveta slovenskih organizacij za Goriško (1996-99 in 2003-08) ter član upravnega sveta SSG Trst. Leta 2003 je postal častni član Zveze pisateljev in umetnikov Italije. Trenutno je tudi v izvršnem odboru Sveta slovenskih organizacij (SSO).

Ob življenjskem jubileju so se Janez Povšeta spomnili s ponovitvijo njegovih del na Radiu Slovenija (kratka radijska igra »Vrnitev« in prozni zapis »Zgodba, ki to ni hotela biti«, na Radiu Trst A (radijska igra »Jaz vem, kje si«, po novem letu pa še nadaljevanje »Slovenka iz Slovenije«) ter z obsežnim intervjujem v gledališkem listu SNG Nova Gorica.

NOVA GORICA - Prijeli 31-letnega tatu

Policija sprašuje, čigave so ure in nakit

Domnevni plen vlomov v stanovanjske hiše v mestu in okolici

Najdeni nakit

Novogoriški policisti so v zadnjem obdobju preiskovali serijo kaznivih dejanj vlomov v stanovanjske hiše na območju Nove Gorice in okolice. V zvezi s tem so pri 31-letnem osumljencu iz Nove Gorice na podlagi sodne odredbe za hišno preiskavo našli in zasegli več nakita - bižuterije in ročnih ur. Ker je zelo verjetno, da je osumljeni te predmete nakradel med vlomi in podobnimi kaznivimi dejanji, ki jih morebitni oškodovanci niso niti prijavljali, naprošajo policisti vse, ki bi pogrešali nakit - bižuterijo in ročne ure, naj se oglasijo na novogoriški policijski postaji. (km)

GORICA - Revija zveze USCI v centru Lojze Bratuž

Dvodnevni Corovivo

Slovensko zborovstvo bo s projektom o Krasu zastopal moški zbor Jezero iz Doberdoba

Potujoča bienalna revija deželne Zveze italijanskih zborovskih društev (USCI) Corovivo bo letos potekala v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Z nocošnjim uvodnim večerom in običajnim celodnevним maratonom jutri, v nedeljo, se bodo zbori iz dežele FJK pomerjali in se med seboj kulturno obogatili s predstavitev svojih izvirnih glasbenih projektov. Posebnost revije je namreč pozornost do sestavljanja programa, saj mora vsak pevski zbor pripraviti projekt in ga opremiti z muzikološko utemeljitvijo, ki jo obiskovalci koncertov lahko preberejo v bogati priložnostni brošuri.

Revija je prišla letos do trinajste izvedbe in je v teh letih spodbudila raziskovanje in ovrednotenje manj znanih

avtorjev, ljudskih zakladov in posebnosti deželnega teritorija. Na osnovi predlaganih projektov je komisija izbrala letošnje nastopajoče in je s svetovanjem pripomogla k izboljšanju rahlo pomanjkljivih. Sestavljali so jo Alessandro Drigo, Hilarij Lavrenčič, Adriano Martinolli D'Arcy, Tamara Stanese in Giovanni Zanetti.

Sedemnajst zborov bo od jutra do večera nastopilo s programi, ki bodo segali od stare glasbe do gospela in popa. Vokalna skupina Ansibs iz Štarancana in zbor Zumellese iz Mela (Belluno) bosta uvedla v revijo z netekmovalnim uvodnim večerom, ki se bo začel ob 20.45. Priredbe ljudskih pesmi, poklon obletnici zedinjenja Italije, črnska duhovna pesem, stilne vaje nove glasbe v

starih preoblekah, sakralna glasba, tržaška sodobna glasba, monografski pokloni pa pričakujejo jutri navdušence zborovske glasbe, ki bodo imeli na voljo tri sklope nastopov, in sicer ob 10.30, 14.30 in 17.30. Slovensko zborovstvo bo s projektom o Krasu zastopal moški zbor Jezero iz Doberdoba, ki ga vodi Zulejka Devetak. Kdor bi želel poslušati samo »izvlečke« z najboljši posrečenih nastopov in koncertov, pa je vabljen na večerni gala koncert nagrajencev ob 20.45. Pevske zборе bo ocenjevala žirija (Franco Monego, Efisio Blanc, Silvana Noschese, Walter Testolin in Marko Vatoshec), ki bo podelila priznanja za tri kakovostne nivoje. Veliko nagrado Corovivo pa bo osvojil najboljši zbor najvišje kategorije. (rop)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU

CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 6. novembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Pelikan ali otroci po želji« (Marcel Franck) v režiji Jožeta Valentiča, nastopa KUD Svoboda - Zalog; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 28. oktobra, ob 20.30 »Inganno in gonna« Kena Ludwiga, nastopa Estravagario teatro iz Verone; prodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠKU VERDI V GORICI: v torek, 8. novembra, ob 20.45 koncert Glorie Gainor; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 22. oktobra, ob 10.30 in 16. uri za gori-

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77

ERG- Ul. Brigata Re, na državni cesti 56

AGIP- Ul. Trieste 179

SHELL- Ul. Aquileia 20

TRŽIČ

SHELL- Ul. Boito 43

AGIP- Ul. Matteotti 22

ERG- Ul. G.F. Pocar

KRMIN

SAN MARCO PETROLI- Drev.

Venezia Giulia 53

GRADIŠČE

SHELL- Drev. Trieste 60/a, na državni cesti 351

RONKE

AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN

AGIP- Ul. Trieste 47

MARIAN

SAN MARCO PETROLI- Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

API- Ul. del Castelliere 50

ški vrtljak (Maja Gal Štromar) »Cifromanija«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI

v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 29. oktobra, »Pinocchio di sabbia«, David Riondino / Giano Produzioni; informacije in predprodaja abonmajev do 11. novembra v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 16.30, ob petkih med 10. in 14. uro (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 22. oktobra, ob 11. uri nastopila zasedba Christy Doran's New Bag. Koncert sodi tudi v festival Jazz & Wine of Peace iz Krmina; informacije na spletni strani www.kulturnidom-ng.si.

KRUT v sodelovanju z Društvom slovenskih Upokojencev v Trstu in Društvom slovenskih Upokojencev za Goriško vabi na koncertno predstavo »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 23. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopajo MPZ Ciril Kosmač iz Kopra, ŽPZ DSU za Goriško, MPZ Fran Venturini, MPZ Šempeter in kot gost pevski zbor Tončka Cok.

KULTURNI DOM NOVA GORICA obvešča, da bo koncert skupine Carmina Slovenica z naslovom »Zvoki Azije«, ki je odpadel zaradi bolezni, v torek, 25. oktobra, ob 20.15. Vsi, ki so vstopnice kupili in bi jih želeli vrniti, bodo dobili povrnjeno vstopnino pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica; informacije pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica, tel. 003865-3354016 od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 17. uro in uro pred predstavo (www.kulturnidom-ng.si).

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ GORICA prireja pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica »Koncert prijateljskih zborov« v nedeljo, 30. oktobra, ob 16. uri v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Sodelujejo MePZ SPD Radiše (Koroška), MPZ Kropa (SLO), MePZ in ŽPZ Koledva iz Kroke (SLO).

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 12. novembra, enodnevni avtobusni izlet z obiskom kmetije v kraju Pavia di Udine, pršutarne v San Danieleju in ogled gradu v Villalti; vpisovanje do 25. oktobra v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

7. POHOD »PO BOJIŠČIH SOŠKE FRONTE« bo v soboto, 29. oktobra, s startom ob 9. uri s Trga Jožeta Srebrniča v Solkanu. Pot bo udeležence vodila preko Sv. Katarine na Preški vrh nato ob kavernah na Sveto goro in Vodice (predvidoma 3,5 do 4,5 ure), obvezna je primerna obutev in (naglavna) baterijska svetilka. Zaključek pohoda bo pri osteriji Žogica ob So-

či v Solkanu, kjer bo poskrbljeno za malico. V slučaju dežja pohod odpade; informacije in prijave po tel. 0038651-638826 (Marjan Lisjak, info@solkan.net).

2. POHOD SEMDIH ČUDES v organizaciji KD Danica z Vrha bo v nedeljo, 30. oktobra, z zbirališčem v ŠKC Danica na Vrhu od 8. do 9. ure. Pohodniki si bodo lahko ogledali na progi dolgi 12 km znamenitosti kraške flore in favne, ostanke 1. svetovne vojne, sodobno vinsko klet kmetije Rubijski grad (predvideno trajanje pohoda 4 ure); organizatorji bodo poskrbeli za kosilo in čaj, po pohodu bodo na razpolago otrokom in odraslim konji za kratke sprehode v organizaciji »škuadre Uoo« iz Medje vasi.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bosta v soboto, 5. novembra, odpeljala za martinovanje na enodnevni izlet v hrvaško Istro avtobus št. 1 in avtobus št. 2 ob 7.45 iz Gorice s trga Medaglie d'oro, nato s postanki pri vagi, v Podgori, Štandrežu in Sovodnjah. Avtobus št. 3 bo odpeljal ob 7.45 iz Štandreža pri bankah, nato s postanki v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, na Poljanah, v Doberdobi in Jamljah. Organizatorji priporočajo točnost in veljavni dokument za tujino - za Hrvaško.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Bar Sport«.

Dvorana 2: 17.30 »I tre moschettieri« (digital 3D); 20.10 - 22.10 »Paranormal Activity 3«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »This must be the place«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Bar Sport«.

Dvorana 2: 17.50 - 22.00 - 22.10 »Matrimonio a Parigi«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.40 »I tre moschettieri« (digital 3D); 22.00 »Amici di letto«.

Dvorana 4: 17.30 »Arrietty«; 20.15 - 22.15 »Paranormal Activity 3«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.10 »This must be the place«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so objavljene začasne zavodske lestvice 3. pasu slovenskih šol v tržaški in goriški pokrajini. Rok za morebitne prizive je 10 dni (do 26. oktobra). Kandidati, ki so oddali prošnjo na italijanskih šolah v Trstu, so vezani na termin, ki je za te šole določen do 24. oktobra.

Razstave

NA SEDEŽU DRUŠTVA NUOVO LAVORO v Raštelu 72-74 v Gorici bo do 23. oktobra na ogled razstava goriškega kiparja Sergia Pacorija.

DRUŠTVO ARS vabi v galerijo Ars na Travniku 25 v Gorici na ogled razstave slik Aleksandra Pece.

GORIŠKI MUZEJ IN DRUŽINA KROFOLIČ vabita danes 22. oktobra, ob 11. uri na odprtje dokumentacijske raz-

stave »Iz zapuščine Josipine Židanik - Zmagoslavce« in na predstavitev donacije Goriškemu muzeju. Razstava je postavljena na ogled v hiši družine Kroflič v Podkrajju št. 104 A ns Colu (<http://g.co/maps/7k4up>).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava Adriane Maraž z naslovom »Vedno novo iz vedno starega sveta« do 23. oktobra ob prireditvah in po domeni.

Obvestila

INFORMACIJE ZA IZPOLNJEVANJE POPISNIH POL nudijo na brezplačni tel. številki ISTAT 800-069701 in v zbirnem centru v pritličju goriške občine, ki je odprt od ponedeljka do četrтка med 9. uro in 17.30, ob petkih in sobotah med 9. uro in 12.30 (tel. 0481-383690-691-692 v slovenščini in furlanščini).

OF IN UPOR: vsak torek ob 18. uri Radio Trst A oddaja pripovedni niz o upor proti raznarodovanju in nepravničnim družbenim odnosom v obdobju 1924-1945 na severno primorskem ozemlju. Pripravlja ga Aldo Rupel; ponovitve ob sredah kakšno minuto po 10. uri.

SPDG obvešča, da poteka za društvene člane splošna rekreacijska telovadba ob sredah med 19.30 in 20.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici pod vodstvom Dušana Carlija; informacije po tel. 338-7995474 (Aldo Bauzon).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) je+ odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE organizira v sklopu praznika Sv. Martina prvo tržnico umetniških izdelkov in domačih dobrot. Sovodenski občani ali skupine, ki bi želeli prodajati lastne izdelke ali dobrote na prazniku, ki se bo vršil pri Kulturnem domu v Sovodnjah v nedeljo, 13. novembra, jutraj; informacije in vpisovanje po tel. 329-7411459 (Ljubica).

V PRENOVLJENIH PROSTORIH DOMA ANDREJA BUDALA v Štandrežu potekajo v organizaciji KD Oton Župančič in v sodelovanju s slovenskim športnim društvom Vadba+ raznovrstne vadbe: sprostilna telovadba (Dorella Cingerli, ob sredah 17.30-18.30), joga (Alessandra Simoneti, ob sredah 20.30-22.00), pilates (Suzana Komel, ob ponedeljkih 19.00-20.00 in sredah 20.00-21.00), zumba (Suzana Komel, ob torkih 19.00-20.00 in petkih 18.00-19.00) in spinning (Boris Nardin, ob ponedeljkih 20.15-21.10 in sredah 19.00-19.50). Interesenti se lahko vpišejo na enega ali več tečajev, tudi pred začetkom vadbene ure, možne so enkrat ali dvakrat tedenske ter kombinirane vadbe; informacije po tel. 347-8800556 ali na suzana.komel@tmail.si.

NA TRAVNIKU, v Raštelu in na Nunske ulici v Gorici bodo danes, 22. oktobra, namestili tržnico. Ob 15. uri bo nastop skupine Clan Petrie s koncertom irske in škotske glasbe.

SPDG priredi v nedeljo, 23. oktobra, vsakoletno druženje ob kosanju na domačiji Štekar v Števerjanu od 12. ure do mraka. Ob priložnosti bosta pohod in vožnja z gorskimi kolesi, start bo pri športni hali v Podgori ob 10. uri (zbirališče ob 9.45).

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželnega in pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 24. oktobra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini.

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje prireja tradicionalni partizanski piknik v nedeljo, 6. novembra, v gostilni Štirna v Opatjem Selu od 13. ure dalje; vpisovanja (do 30. oktobra) po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) in 0481-78192 (Joško Vižintin).

SVEČANI DVIG ZASTAVE NA TRAVNIKU v Gorici (ob 9. uri) in maša v cerkvi Sv. Ignacija (ob 9.15) ob 90. obletnici prenosa trupel neznanih vojakov iz Gorice v Oglej bosta potekala v torek, 1. novembra.

TEČAJ PRVE POMOČI ZDRUŽENJA LA SALUTE IZ LOČNIKA bo potekal v dvorani Faidutti na sedežu združne banke v Ločniku. Prvo od desetih srečanj, ki jih bodo vodili kvalificirani inštruktorji pod vodstvom zdravnika Paola Crivellija, bo v petek, 4. novembra; vpisovanje poteka od ponedeljka do petka ob 18.30 in 19.30 v Ločniku.

deljka do petka med 15.30 in 17.30 po tel. združenja La Salute (0481-391700).

Prireditve

ŠTMAVERSKO DRUŠTVO SABOTIN IN KRAJEVNI SVET ZA PEVMO, ŠTMAVER IN OSLAVJE prirejata 22. jesenski vzpon na Sabotin v nedeljo, 23. oktobra, in danes, 22. oktobra, ob 20.30 kulturno-družabni večer na sedežu društva Sabotin na Znorišču v Štmavru z nastopom domačega moškega pevskega zbora Štmaver, predstavitev knjige »Osimo in Goriška«, o kateri bodo spregovorili avtorji Jože Šušmelj, Tomaž Vuga in Andrej Malnič, nastopom MPZ Lipa iz Ravnice. Večer bo zaključilo odprtje razstave izdelkov iz šibja Florjana Vogriča iz Pevme z naslovom »Stara obrt«. V nedeljo se bodo udeleženci pohoda zbirali od 8.30 dalje na mostu Sabotinske ceste nad Štmavrom, štartali bodo ob 9. uri.

SPLETNA JEZIKOVNA SVETOVALNICA v okviru projekta Jezik-Lingua: predstavitev v torek, 25. oktobra, ob 18. uri v dvorani šolskega centra, Ul. Puccini 14, Gorica; informacije na teco01@jezik-lingua.eu.

ZDRUŽENJE REVMATIČNIH BOLNIKOVI A.Ma.Re. prireja danes, 22. oktobra, ob 16.30 v deželnem avditoriju v Ul. Roma 5 v Gorici posvet na temo artritisa. Sodelovali bodo zdravniki Marino Del Frate, Salvatore De Vita, Gianmichele Moise in Massimo Colucci.

V VRTOBJI bodo danes, 22. oktobra, ob 18. uri odprli prenovljeni Mladinski center; jutri ob 18. uri bo v njem nastopila Vrtejbenska igralska kompanija s komedijo »Umetniška terapija ali kdo koga zdravi«.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško v sodelovanju s KRUT-om vabi člane in prijatelje na prireditve »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 23. oktobra. Zjutraj bo krajši izlet s postankom v Gonarsu za poklon žrtvam in v Palmanovo. Kosilu v Ogleju bo sledila vožnja v Gorico, kjer bodo v Kulturnem domu ob 17. uri nastopili upokojenski zbori Primorske; informacije in prijave po tel. 0481-532092 (Emil D.) in 0481-390688 (Saverij).

LETOŠNJE PRAVLJICE URICE V FEIGLOVI KNJIŽNICI bo oblikovala pravljčarka Martina Šolc s stalno sodelavko muco Lino; skupaj bosta pripovedovali pravljice o mucah iz vsega sveta 24. oktobra ter 7. in 21. novembra ob 18. uri v Feiglovi knjižnici v Gorici.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA prireja predstavitev zbornika »Kobariško berilo« Goriške Mohorjeve družbe v torek, 25. oktobra, ob 20. uri. Zbornik bosta predstavila urednik Peter Stres in asistentka Marjeta Pisk.

SKRB ZA ZDRAVJE JE NAŠA DOLŽNOST: občina Sovodnje in Združenje prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodenj vabita na predavanje o boju proti raku dojke, drugih oblikah raka in preventivi v sredo, 26. oktobra, ob 20. uri v dvorani Zadrुžne banke Doberdob in Sovodnje, Prvomajska ulica. Spregovorili bosta zdravnica Mojca Senčar, predsednica slovenskega Združenja »Euredpa Donna« in medicinska sestra Tatjana Kumar, članica upravnega sveta.

V KNJIŽICI V RONKAH prireajo pravljčne popoldneve za otroke od 3. do 7. leta starosti med 17. in 18. uro: 27. oktobra v sloveščini, 26. oktobra pa v italijanščini.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v četrtek, 27. oktobra, ob 18. uri v sklopu niza »Srečanje z avtorji 2011« častni gost tržaški pesnik in letošnji Prešernov nagajenec Miroslav Košuta. Z avtorjem se bosta pogovarjala in predstavila knjigo »Drvo življenja« Nadja Marinčič in Ace Mermolja.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Franco Modolo z glavnega pokopališča v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče. **DANES V LOČNIKU:** 9.00, Luciano Bressan (z glavnega goriškega pokopališča) v cerkvi na pokopališču. **DANES V MOŠU:** 10.30, Irma Bregant vd. Marega iz hiše žalosti v Ul. Codelli, 27 v cerkvi in na pokopališču. **DANES V GRADIŠČU:** 11.00, Sergio Godeas (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici, sledila bo upepelitev.

SLOVENIJA TA TEDEN

Limance za volivce

VOJKO FLEGAR

V minulih sedmih dneh objavljene javnomenjske raziskave potrjujejo, da so slovenski volivci komaj dočakali »nove oblike«. V anketah agencij Delo Stik, Episcenter, Ninamedia in Mediana sta poleg SDS nekdanjega premiera Janeza Janše največ glasov dobili stranki Ljubljanskega župana Zorana Jankovića in ministra v Janševi vladi Gregorja Viranta. Nobena od njiju v času anketiranja še ni imela niti imena in ne programa; volivci so se očitno odločali predvsem na podlagi dosedanjih predstave o liku in delu njunih prvih mož.

Vrstni red vodilne trojice je od ankete do ankete sicer malce drugačen, a so razlike med njimi občutno manjše kot prednost, ki jo imajo pred drugimi strankami. Še več, če bi bile volitve zdaj, bi imela koalicija med SDS in »novima strankama« očitno udobno dvotretjinsko večino, kar treh, morda celo štirih strank iz sedanjega sklica pa v novem parlamentu več ne bi bilo (med njimi vsaj dveh donedavnega vladnih).

Toda te rezultate javnomnenjskih raziskav je treba brati s pregovornim zrnom, če ne kar grudo soli. Volivci v resnici še ne vedo, vsaj ne uradno in podrobno, kaj jim bosta Janković in Virant oziroma njuni stranki ponudila, prav tako pa ne, kdo bodo njuni kandidati za poslanska mesta in morebitno ministrsko ekipo. Trenutna priljubljenost je pač posledica dejstva, da sta »nova« in da kot takšna dobivata tudi več medijskega prostora in minut. Najbrž vsaj deloma pa se lahko za visoke odstotke zahvalita tudi nervozi, s katero so se politični staroselci odzvali na njun vstop v volilno tekmo.

Deloma se omenjena negotovost »starih« strank kaže tudi v naglici, s katero predstavljajo svoje programe in napovedujejo, kaj bodo naredile. Še bolj pa morebiti tudi v obljubah, ki jih trosijo. Če si je kdo mislil, da časi niso primerni za nerealne predvolilne bombončke, se je namreč uštel. Seveda pa so zdaj namesto obljub, ki stanejo, v ospredju predvsem obeti pravne države, debirokracije ter obračuna z gospodarskim kriminalom in korupcijo.

Za domiselne povsem dovolj. Eden od »favoritov« Janez Janša je tako, denimo, napovedal prepolovitev števila ministrstev. Kar ne bi bilo nič posebej izvirnega (to je med mandatom napovedoval že dosedanj premier Borut Pahor; zdaj pa »vitko vlado« obljublja tudi Virant), zato je bilo treba najbrž dodati še, kolikšen prihranek bo to prineslo davkoplačevalcem. In v štabu SDS so menda izračunali, da celih 250 milijonov evrov na leto oziroma milijardo v štirih letih oziroma slabe tri odstotke BDP. Torej je Janša te številke tudi uporabil in to v pogovoru za Reuters, agencijo, ki jo skrbno berejo tudi svetovni finančni trgi.

Zmanjšanje števila ministrstev z 18 na 10 pa tolikšnega prihranka seveda ne more prinesiti, razen, če ne bi vlada hkrati odpustila še, po približnem izračunu, več kot 6000 državnih uradnikov. Brez odpravnine in brez socialnih transferjev, ki po zakonu pripadajo odpuščenim. Še ta prihranek je torej zgolj teoretičen. A tega, da bi uradnike odpuščal, Janša sploh ni napovedal, prav tako pa ni pojasnil, zakaj prav deset in ne morda dvanajst ali osem ministrstev.

Z malo manjšim prihrankom pa je volivce poskusila spraviti v dobro voljo Ljubica Jelušič, obrambna ministrica, ki se je v treh letih mandata na vse kriplje upirala predlogom in zahtevam, naj se odpove nabavi finskih osemkolesnikov. (Skoraj 300-milijonski posel s patrijami povrh vsega, kot je bilo na tem mestu večkrat govora, že vseh pet let od sklenitve spremlja utemeljen sum korupcije.) Poldrugi mesec pred volitvami - in po 30 dobavljenih oklepnikih od 135 pogodbeno naročenih - pa je Jelušičeva naslednji vladi te dni nenadoma priporočila, naj začne pogajanja s finskim dobaviteljem o sporazumni prekinitvi pogodbe.

Podobne lovske domisljice kajpak prihajajo iz vseh strank, starih in novih. Vse bi, recimo, varčevale in vse bi razbile pripadajočo klientelistično omrežja, a razen ene vse v isti sapi podpirajo tudi poldrugo milijardo evrov vreden ekonomsko, energetsko in okoljsko sporen šesti blok soštanjske termoelektrarne, projekt, ki zgleda kot pisan na kožo nekaterim omrežjem. In tako dalje, do napovedi novih delovnih mest, »uvedbe« pravne države v stotih dneh, uveljavitve socialne pravičnosti čez noč ...

Kot da stranke res mislijo, da bodo lahko nadaljevale igro ničelne vsote na račun prihodnjih generacij in medsebojnega izigravanja sedanjih. Bolj kot kdaj koli je zato videti sumljiv, kdor obljublja in vsaj malo laže, kdor obljublja veliko. Politična ponudba je morda široka kot še nikoli, vprašanje pa je, ali tudi izbira. Odgovornost volivcev za odločitve zato še nikoli ni bila tolikšna.

ODPRTA TRIBUNA

Slovenskega šolstva si ne sme lastiti nobena stranka

V prejšnjih dneh smo lahko prebrali zanimiv dopis tržaškega pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti Petra Močnika, ki opozarja, da si politične stranke ne morejo lastiti pravice odločanja o bodočnosti slovenskih šol. Ta trditev odgovarja nedvomno resnici: je tako resnična, da bi morala veljati tudi za stranko, ki jo Peter Močnik zastopa. Očitno pa se je tu nekaj zataknilo, če politična stranka čuti potrebo po čelnem napadu na zavzeto, ki ji je med drugim pred par meseci omogočila izvolitev njenih predstavnikov v tržaški občinski svet, v rajonske svetke ter ji pred tremi leti tudi omogočila, da se je ponovno vrnila v deželni svet. Iz Močnikovega dopisa tudi ne razumeva, ali je njegova kritika naperjena proti »vodstvu Demokratske stranke« ali »posameznim politikom«, ki jih pozneje omenja.

V vsakem primeru pa lahko razrešiva dvom, komu eni in drugi odgovarjajo: svojim volivcem. Volivcem, ki so leta 2008 glasovali za Demokratsko stranko na državnih in deželnih volitvah, tistim, ki so jo podprli leta 2009 in na tak način omogočili ponovno prisotnost naprednega poslanca iz naše dežele v evropskem parlamentu in tistim, ki so nagradili Demokratsko stranko leta 2011 s tem, da so ji zagotovili večino glasov med Slovenci v tržaški pokrajini, kot jasno kažejo podatki pokrajinskih volitev. Slovenci za Demokratsko stranko ne predstavljajo nobenega problema in upava, da o tem ne dvomijo niti voditelji Slovenske skupnosti, upoštevajoč, da so se v zadnjih letih njihovi kandidati večkrat predstavili na naših listah. Zdi se nama vsekakor, da je nujno potrebno razčiščenje odnosov: predstavlja si namreč, da tudi povprečni volivec Slovenske skupnosti ne bi bil vesel trditve, da se njeni kandidati predstavljajo na listah, za katere so Slovenci eden izmed problemov!

O preurejanju slovenske šolske mreže se pogovarjamo že dolgo. Vprašanje zajema različne vidike manjšinskega izobraževalnega sistema in se zastavlja predvsem kot posledica krčenja šolske populacije, zadnjih statusnih in reformnih posegov ministrice Gelmini in seveda vladnih finančnih manevrov.

Razmere v katerih deluje manjšinska šolska mreža so se v letih zelo spremenile. Te spremembe narekujejo in zahtevajo ustrezne odgovore, ki jih sicer zasledimo v zakonskem predlogu senatorke Tamare Blažina glede ureditve statusa slovenskega šolstva v Italiji.

Poudariti morava, da ne bo nikakršnih dvoumnosti glede pristojnosti raznih družbenih subjektov, da je spreminjanje šolske mreže v zakonski pristojnosti javnih uprav (ki so izraz občanov in teritorija), šolskih oblasti (stroke) in v primeru slovenske šolske mreže tudi Deželne komisije za slovenske šole, ki jo sestavljajo izvoljeni predstavniki vodstvenega, učnega in neučnega osebja slovenskih šol vseh vrst in stopenj ter staršev in dijakov.

Izhajati je treba iz dejanskega stanja: v primeru aktualne problematike ustanavljanja večstopenskih šol mora biti jasno, da se tu ne gre za združevanje posameznih šol ampak za združevanje

vanje upravnih pristojnosti med različnimi šolskimi stopnjami in sicer: otroškim vrtcem, osnovno šolo in nižjo srednjo šolo.

Vodstvo večstopenske šole prevzema tako le en ravnotežje in šolska zakonodaja že dalj časa predvideva enotno ravnateljsko strokovno figuro za vse šolske stopnje, kar tudi dejansko pomeni, da so zahtevane kompetence in znanja za opravljanje zadolžitve šolskega ravnatelja enake za vse šolske stopnje. Skrb torej, da vodstveno osebo in strokovno opremljeno za vodenje večstopenskih zavodov je povsem odveč.

Avtonomija šolskih zavodov in vertikalizacija nam nudita tudi pravno osnovo, da lahko od vrtca do nižje srednje šole med seboj povežemo številne vzgojno-izobraževalne projekte in storitve nasploh in jih predvsem skupno izvajamo. Tudi vodenje učnega osebja danes ne predstavlja večjih težav saj Vsedrželna kolektivna delovna pogodba, ki ureja status učnega in neučnega osebja, je za vse šolske stopnje povsem enaka. Razlikujejo se jasno le učni programi in kurikulumi. Prav tako so upravne pedagoške in didaktične izkušnje večstopenskih šol pozitivne, saj zaokrožijo vzgojno izobraževalno ponudbo celotnega teritorija v zaključeno enoto.

Upoštevajoč zakonska navodila Dežele FJK glede številčnih parametrov, ki so bila za slovenske šole prilagojena, hvala posegom tržaške in goriške pokrajine in senatorke Tamare Blažina, ostajajo vertikalizacije v resnici le upravni poseg. Mnogo bolj bi vse nas prizadelo krčenje finančnih sredstev in posledična nedodelitev avtonomije nekaterim šolskim zavodom, ki ne dosega že sedaj predvidenih parametrov.

Zato menimo, da se razprava o preurejanju šolske mreže ne sme omejiti le na vprašanje o vertikalizaciji da ali ne, ampak se mora razširiti tudi na sočasno natančno preverjanje kaj pomeni, če ne bomo stopili na pot ustanavljanja večstopenskih šol, kar bi pomenilo posledično krčenje finančnih sredstev in nedodelitev avtonomije nekaterim šolskim zavodom.

Glede problema šole se torej popolnoma strinjava s Petrom Močnikom, da gre za tematiko pri kateri morajo biti soudeleženi vsi akterji in ki si je nobena stranka ne sme lastiti. Če pa je res tako, upava, da si bomo vse stranke, podmladki in organizacije politike in civilne družbe prizadevali npr. za to, da bomo ohranili korekten odnos do dijaškega gibanja, ki je lahko učinkovito, v kolikor se mu zagotovi neodvisnost in bližino, ki pa se ne sme preleviti v poizkus pogojevanja. Ni bilo vedno tako v preteklosti (glej predstavitev političnih skupin na zasedeni šoli...), pričana pa sva, da bo tako od zdaj naprej, če se s takim pristopom vsi strinjamo. Le na podlagi takega korektnega odnosa bomo lahko res pomagali slovenski šoli, katere prihodnosti ne gre enačiti z interesi in stališči nobene stranke, pa naj bo vsedrželna ali pa etnična.

Štefan Čok in Nadja Debenjak, pokrajinska svetnika Demokratske stranke

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Zgodnje odkrivanje napak

Zgodnji testi nam danes še pred otrokovim rojstvom dajo vedeti, ali bo otrok deklica ali deček, zlasti pa, ali bo zdrav ali ne. Že nekaj tednov po spočetju novega bitja so ti odgovori skriti v krvi nosečnic. Le nekaj gramov težak zarodek namreč preplavi materin krvni obtok z delci svojih molekul z dedno zasnovano, ki jih sodobna izredno natančna mašinerija v laboratorijih z lahkoto analizira. Dovolj je nekaj mililitrov materine krvi, da znanost preveri vse značilnosti novega bitja. O tem je pred nekaj meseci pisal ugledni nemški časnik Die Zeit, v zvezi s poskusi, ki jih izvajajo v nekem laboratoriju ob Bodenskem jezeru.

Leta 1997 je kitajski raziskovalec, patolog Dennis Lo s svojimi sodelavci na hongkonški univerzi odkril, da v krvi nosečnic plavajo posamične molekule zarodkov. Z izboljšanjem naprav za analizo krvi so lahko analizirali tudi delčke zarodkovih celic v materini krvi. Z novo metodo potrebuje laboratorij, ki se ukvarja z analizo molekul še nerojenega otroka, približno tri dni. Za tem pa je potrebno prav toliko časa, da računalniško obdelajo podatke. Mnogi starši se zatekajo k zgodnji diagnozi zaradi strahu, da bi njihov otrok imel trisomijo 21 ali Dawnov sindrom in bi bil zaradi tega rojen kot duševno prizadet in telesno oviran. Nova metoda posega bolj zgodaj in zelo skrajša čase preverjanja. V Nemčiji naj bi bili taki testi na voljo že spomladi. Zanimanja za najnovejšo metodo je veliko, saj lahko z njo nosečnica z gotovostjo odkrije, kako je z zarodkom, pri tem pa nerojeni otrok ne tvega ničesar.

Pri prejšnji metodi - amniocentezi - genetska preiskava zahteva odvzem plodovnice (tekočine) iz amnijske votline, ponavadi v 16. tednu nosečnosti. V približno enem primeru na sto lahko pride do splava. Z ozirom na vrsto iskanega genetskega obolenja je lahko čas preiskave različen dolg - od enega do štirih tednov.

Z novim testom pa naj bi bila na razpolago neinvazivna in torej nevarna metoda ugotavljanja obolenja. Vendar si o oportunitati takih zgodnjih preiskav niso vsi edini. Mnogi menijo, da t.i. nosečnosti s pridržkom lahko vodijo v neke standardne družbene oblike obnašanja, kajti to, kar je opevano danes kot velik znanstveni uspeh, bi lahko imelo posledice na človekovo pravico do razpolaganja s svojim razmnoževanjem. Razprave so potekale tudi v nemškem parlamentu, kjer so diskutirali, ali pari, ki imajo v svoji družini zgodovinski težke genetske bolezni ali pri katerih je povečana nevarnost za splav ali rojstvo mrtvega otroka, lahko sami posežejo po predimplantacijski genetski diagnostiki. Določili so, da je to mogoče le v nekaterih genetskih centrih. Predimplantacijska genetska diagnostika (PGD) je način ugotavljanja dednih in genetskih bolezni pri zarodku. Metoda izkorišča tehnike zunajtelesne oploditve in načine prenatalne diagnostike. Omogoča dokaj zanesljivo odkrivanje mnogih genetskih nepravilnosti še pred začetkom nosečnosti, kar daje tej vrsti diagnostike veliko prednost pred že uveljavljeno obliko odkrivanja genskih in kromosomskih nepravilnosti med nosečnostjo. Danes, nad 10 let po prvem uspelem PGD postopku se tovrstna testiranja izvajajo bolj ali manj rutinsko na več kot 40 klinikah in centrih za asistirano reprodukcijo po svetu. S to diagnostiko je omogočeno, da zarodke pred implantacijo v maternico preverijo, ali so zdravi. Tiste, ki to niso, uničijo.

PGD pa ima tudi svoje slabe strani: poleg tega, da morajo vsi pari skozi zahtevne in včasih tudi neprijetne postopke zunajtelesne oploditve, obstaja tudi možnost napačne diagnoze saj se diagnoza postavlja na eni ali dveh celicah. To je tudi za iz-

kušene genetike zahtevna naloga. Konzorcij PDG, ki deluje v okviru Evropskega združenja za humano reprodukcijo in embriologijo (ESHRE) ugotavlja pri nekaterih boleznih verjetnost napačne diagnoze do 5%. Velika ovira je tudi razmeroma nizka uspešnost ugotavljanja zunajtelesne oploditve, ki jo izvedbe biopsije in manipulacije zarodkov še zmanjšujejo. Poleg tega so stroški celotnega posega zelo visoki. Končno pa tudi celotna zakonodaja okrog te vrste diagnostike še ni popolnoma izgotovljena.

Vse opisane vrste posegov so možne med 14. in 16. tednom nosečnosti, nova tehnika pa omogoča pregledne nekaj pred 10. tednom nosečnosti, ugotavljanje spola pa je mogoče že prej.

Po trditvah izvedencev, naj bi nosečnica v 14. tednu že dosegla neko navezanost na zarodek, tudi zaradi tega, ker jo začenja okolje prepoznavati kot bodočo mater. Zato se nekaterim zdi, da bi bil splav pred tem obdobjem z novo vrsto testa lahko za bodočo mater sprejemljivejši. Dolgoročno pa lahko pričakujemo, da ne bo omogočala le zgodnjega odkrivanja trisomije 21, pač pa tudi drugih genetskih okvar.

Izvedenci se navdušujejo nad možnostjo, da bi bili vsi človeški potomci od takrat dalje zdravi in da bi pustili za seboj čase, ko je bil zdrav otrok blagoslov, prizadeti pa usodno dejstvo. Vendar se hkrati postavlja vprašanje, do katere mere bo človek v prihodnje sam lahko diktiral, kateri naj bodo genomi njegovih otrok? Pa tudi: katere posledice bodo izšle iz tega? In kdo bo o tem odločal: posameznik ali država? Človeški genom (dednina) je celotna dedna zasnova posameznika. Ta vsebuje vse podatke, ki so potrebni za sintezo vseh beljakovin v človeškem organizmu. Zato popolna določitev zaporedja baz v genomu predstavlja podlago za raziskovanje dednih bolezni ter spoznavanje novih načinov zdravljenja teh bolezni. Človeški genom sicer zajema 23 parov kromosomov ter mitohondrijsko DNK; vsebuje okoli 3 milijarde baznih parov in nosi zapis za okoli 20.000 do 25.000 genov. Genom vsakega posameznika (z izjemo enojajčnih dvojčkov) je edinstven. Zato ugotavljajo zaporedja različnih variacij posameznih genov.

Danes so genomske tehnike že na razpolago. Manj je vprašanja, ali naj se uporabijo in več, za kaj naj se uporabijo. Za Nemčijo je znan podatek, da se več kot 90 odstotkov žensk odloči za splav, ko izvejo, da ima otrok, ki ga nosijo, Dawnov sindrom. Vendar nihče ne more reči, kaj se bo zgodilo, ko bo na stotine mater izbralo to pot na podlagi neinvazivnega testa, ki bi lahko zelo zgodaj pokazal še na druge genetske okvare. Trenutno so taki testi še zelo dragi in zato omogočeni le petičnejšim parom.

Sodobni izredni znanstveni razvoj postavlja na preizkus tradicionalno etiko. Človek dobiva vse večjo moč, ta pa zahteva hkrati večjo odgovornost. Pred človeka se postavlja nove dileme. Nekateri misleci menijo, da je potrebno staro etiko, ki je vsebovala pojem nedotakljivosti človeškega življenja, zamenjati z etiko kvalitete življenja. Vendar tako mišljenje vodi v nove diskriminacije in arbitrarne odločitve, kdo je vreden življenja in kdo ne. "Končne rešitve" so stvar samoodržev, tako nas uči zgodovina, teže pa je poglobiti svoje moralne temelje, ki bi nam omogočili, da spoštujemo vsakega človeka, tudi če ni popoln, v zavesti lastne odgovornosti, vezane na osebno etiko ali na versko podstat, do vsega, kar živi, kakor tudi do prihodnjih generacij. (jec)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

V Trstu se je v teh dneh odvijal shod železničarjev. Sklicale so ga tržaške železničarske organizacije, »ki pripadajo »Koaliciji«: Zveza Jugoslovanskih Železničarjev, Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov in podružnica nemškega uradniškega društva. Dvorana je bila nabito polna, število udeležencev zadnjega enakega shoda, ki smo cenili na osemsto, je bilo sedaj še znatno prekoračeno. Zanimanje za shod, dasiravno je bil sklican šele v zadnjem trenutku, je bilo tem večje, ker je ravno potekel rok, ki ga je dala »Koalicija« vladí, da zavzame svoje stališče napram zahtevam državnih železničarjev.

Shod je otvoril gospod Černigoj, ki je predvsem izrazil željo, da bi se shod vršil le v slovenskem jeziku, ker bi bilo tako poročevanje znatno skrajšano, ker se je pa oglasilo kakih petnajst zborovalcev, ki niso umeli slovenščine, se je vršil shod v slovenskem in nemškem jeziku.

Za predsednika je bil izvoljen gospod Ivan Škerjanc, za podpredsednika gospod Heinz, za zapisni karja pa gospod Cesar.

Po kratkem predsednikovem pozdravu je takoj poročal gospod Černigoj. Omenjal je, da se je pred nedavnim v ravno teh prostorih vršil železničarski shod, na katerem so se tržaški narodno organizirani železničarji izrekli za resolucijo, v kateri so zahtevali od vlade najnujnejšo izpolnitev svojih zahtev, stavljenih po »Koaliciji« in se izjavili solidarni z vsem ostalim avstrijskim železničarstvom. Dan po shodu je prišlo z Dunaja naznanilo, da je vlada odgovorila na spomenico »Koalicije«, in sicer z izjavo, da tekom prve polovice oktobra predloži državnemu zboru predlogo, ki bo vsebovala primerno zvišanje železničarskih prejemkov. Vladna predloga pa je vsebovala le malenkostno vsoto za železničarje in je izzvala v železničarstvu skrajno nejevoljo, železničarstva pa se začenja pollaščevati obup.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Slovensko gledališče je v teh dneh uvedlo sezono s Shakespearovim Hamletom. »Pričakovanje za to predstavo je bilo zelo veliko in gledalci, ki so napolnili dvorano Avditorija, so z burnim ploskanjem zlasti na koncu izpričali, da je gledališče s svojo sijajno igro izpolnilo vse, kar so se od nje obetali.

Že sama scena in kostumi so pričarali gledalcem ozračje in vzdušje, kakršnega si zamišljamo, ko prebiramo to Shakespearovo dramo, čim bolj pa je dejanje potekalo na odru, tem bolj so se vsi življali vanj. K temu ni prispeval le razplet drame same, marveč predvsem dramatično stopnjevanje igre vseh igralcev, ki so na koncu dobesedno dosegli višek svojega ustvarjanja. Naj omenimo le, da sta občinstvu izredno ugajala prizor Ofelijine blaznosti ter prizor dvoboja med Hamletom in Laertom s tragičnim koncem, kot smo čuli iz pogovorov na koncu predstave.

Po prvih vtisih je igra zlasti kot celota prevzela vse in ves čas se je razodevala iz nje spretna režiserjeva roka.

Zato je bila predstava velik kulturni dogodek za tržaške Slovence, saj je to sploh prvi slovenski Hamlet na tržaškem odru. Ta uspeh pa se nam pokaže še v svetlejši luči, če upoštevamo vse ovire in težave, na katere je gledališče naletelo pri pripravljanju in izvedbi te zahtevne drame. Igra pa je pokazala, da so vsi vložili vanjo vse svoje stile in prizadevnost ter tako zadovoljili in naravnost očarali gledalce, ki se toplo zahvaljujemo igralcem in gledališču za izredni umetniški užitek, katerega so nam nudili.

Med gledalci smo poleg številnih zastopnikov slovenskega javnega življenja v Trstu opazili tudi Borisa Kocijančiča in Bena Zupančiča iz Ljubljane, dr. Črtomirja Kolenca iz Kopra, konzula Srečka Kovačiča v zastopstvu odsotnega generalnega konzula FLRJ Žige Voduška, ki je na potovanju.

Vsem priporočamo, da si ogledajo predstavo v naslednjih ponovitvah!«

FILMI PO TV

Nedelja, 23. oktobra, La 5, ob 21.10

Vi presento Joe Black

Režija: Martin Brest

Igrajo: Brad Pitt, Anthony Hopkins in Claire Forlani

Bogatemu in vplivnemu poslovnežu Billu Parrishu se iztekajo zadnji dnevi življenja. Takrat ga obišče skrivnostni Joe Black, ki se mu kmalu razkrije kot Smrt in ponudi Billu kupčijo. Če mu razkrije vse radosti življenja, mu še ne bo treba umreti. Bill se strinja, vendar nima pojma, kam ga bo pripeljala ta odločitev. Joe se nepričakovano zalubi v Billovo hčerko Susan.

Nedelja, 23. oktobra, Rai Movie, ob 22.50

A qualcuno piace caldo

Režija: Billy Wilder

Igrajo: Marilyn Monroe, Jack Lemmon in Tony Curtis

Igro zamenjav a tudi izjemen film, ki je na platnu ovekovečil najbrž najbolj očarljivo Marilyn, si je Billy Wilder zamislil v obliki akcijske komedije. Glasbenika prisostvujeta v Chicagu okrutnemu umoru Al Caponejevih pajdašev in prestrašena odločita, da morata čimprej stran. A kam? Na pustolovski, on the road beg z žensko jazz skupino, ki je namenjena v Miami. Seveda pa se morata za to tudi primerno preobleči, po možnosti v ženske...

Torek, 25. oktobra, Canale 5, ob 21.10

Il diavolo veste Prada

Režija: David Frankel

Igrata: Maryl Streep, Anne Hathaway

Modni novinarji, ustvarjalci, protagonisti mednarodnega modnega sistema: Pariz, Milan, New York. Svojo pripoved je režiser želel posvetiti zakulisju očarljivega sveta, o katerem veliko beremo in gledamo, še zdaleč pa si ne predstavljamo, kako se pravzaprav vrti. V središču pozornosti je neukrotljiva karieristka, direktorica modne biblije, mesečnika Vogue, ki je prepričana, da ji je vse dovoljeno.

Torek, 25. oktobra, Canale 5, ob 23.30

Valentino l'ultimo imperatore

Režija: Matt Tyrnauer

Igrajo: Valentino Garavani, Giancarlo Giammetti, Giorgio Armani, Matteo Marzotto

Valentino Garavani pred in po modnem defileju. Valentino Garavani v družbi najznamenitejših manekenk, ki so v devetdesetih letih diktirale tempo svetovnega modnega dogajanja. Valentino Garavani z življenjskim sopotnikom Giancarlom Giammattijem. Še en film, tokrat dokumentarec, ki pripoveduje o svetu mode. Pred tremi leti so ga predstavili na beneški Mostri. Ameriški režiser Matt Tyrnauer ga je posnel v teku nekaj let tesnega sodelovanja z enim najvidnejših predstavnikov italijanske modne industrije, očetom slavnega simbola zao krožene črke V, ki je milanskemu kreatorju omogočil, da si je ustvaril pravi imperij.

Sreda, 26. oktobra, Rete 4, ob 21.10

Pianist

Režija: Roman Polanski

Igrajo: Adrien Brody, Thomas Kretschmann in Frank Finary

Celovečerec Romana Polanskega je izredna pripoved o življenjski prigodi poljskega pianista Wladysława Szpilmana. Nadarjeni glasbenik se je leta 1939 znašel v zasedeni Varšavi. Vso njegovo družino so deportirali v nacistično taborišče, njemu pa je uspelo ostati v mestu, kjer je v nečloveških pogojih dočakal tudi svobodo. Film si je poleg Zlate palme prislužil tri oskarje.

Petek, 28. oktobra, Rai 3, ob 21.05

Cinderella man

Režija: Ron Howard

Igrajo: Russell Crowe, Renee Zellweger

Boksar Jim Braddock je zaradi ameriške gospodarske krize izgubil vse premoženje, tako da komaj preživlja ženo Mae in otroke. Trener Joe mu ponudi še eno možnost in Jim s pomočjo svojega talenta in vztrajnosti postane novo upanje za navadne ljudi, ki so tako kot on čez noč ostali brez vsega. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

	SESTAVIL LAKO	JUNAKINJA V POVESTI JAKOBA SKETA	KRAJ V SUDANU	DRŽAVA V AZIJI	DESNI PRITOK VOLGE	OBROK, DELEZ ODPLAČILA POSOJILA	NAŠ ALPINIST ŠVAB	NEKDANJI SINGAPURSKI PREDSEDNIK	NOMEN NESCIO	GORIVO (MEDNARODNO)	PRENAŠANJE S FILMSKO KAMERO NA TRAK	FRANCOSKI FILMSKI REŽISER (JACQUES)
	VRSTNI RED											
	ROMAN LEVA TOLSTOJA											
	MESTNIK, PETI SKLON								FRČANJE PO ZRAKU DOLORES IBARRURI			
	GORSKE REŠEVALNE SANI				GLAVNO MESTO STARE BABILONIJE DIVJA MAČKA					MINATTI IVAN CHARLES AZNAVOUR		
	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PRAVICA UGOVORA, ZAVRNIITEV SKLEPA	STANISLAV RENKO ZDRAVILIŠČE PRI PADOVI			KLAVDIJ TUTTA	FR. LETOVIŠČE OTOK V PRESPANSKEM JEZERU					CIMA, KLICA, POGANJEK
	PAPESKA DRŽAVA								ČETRTI RIMSKI KRALJ NEKD. FRANCOSKI TENISAC			
	MAMIM LJUBLJENEC									NEMŠKA PRITRDILNICA NOBELOVEC MANDELA		
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	MESTO SVETNIKA ANTONA	DOLOČENO OZEMLJE KOT ORGANIZIRANA ENOTA	OTOK V JADRANSKEM MORJU	SLOVENSKI PISATELJ MAL NAJET DELAVEC		IZDELOVALEC TANKIH IN DOLGIH KOSOV BLAGA	BARCELONIN AS MESSI MESTO V NEMČIJI					
MESTO V FURLANJI JULJSKI KRAJINI						TAMARA BLAŽINA LIVADA ALI MENICA		MESTECE V KANADI LAHEK ŠPORTNI ČOLN			MESTO V SEVERNI ITALIJI	NAMIZNI, PAPIRNATI ALI KVAČKANI
OKRASNA RASTLINA, BRŠČ					SIN TEBANKSEGA KRALJA LAJA	MLAJŠI DEČEK ALI DEKLICA VIŠINSKA TOČKA			TEKOČINA V PLINASTEM STANJU UBOŽEC			
ZADETEK V IGRI NA SREČO						RANOCELNIK BRAT JOHNA IN ROBERTA KENNEDYJA			SPRH V USTIH IT. SKRAJNO DESNIČARSKA ORGANIZAC.			
PIJAČA STARIH SLOVANOV			DEKLIŠKA ... NEDOLŽNOST KEM. ZNAK ZA TANTAL									
ŽIVLJENJSKA SILA, ŽIVLJENJSKOST							GLASILO NEKDANJEGA PSI					
DAVEK NA ŽITNINO V STARI TURČIJI					RANAR		RIMSKI NARAVOSLOVEC, FILOZOF IN PESNIK				ANTON ČHOV	

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

1	2	3	4	5
6				
7				
8				
9				
		10	11	12
13	14			
15				
16				
	17			

VODORAVNO: 1. ranar, ranocelnik; 6. mali bogovi ljubezni v grški mitologiji; 7. nekdanji argentinski teniški igralec (Guillermo); 8. prava mora za avtomobiliste na cesti; 9. krilo rimske legije; 10. največji otok ob jadranski obali; 13. naš nepozabni fotograf Magajna; 15. primorska luka; 16. predor, zlasti železniški; 17. domača pernata žival.

NAVPIČNO: 1. naša vas na Goriškem; 2. biblijsko ime za Jeruzalem ali Uranov satelit; 3. naše športno društvo, ki se ukvarja s konjeništvom; 4. ime treh pergamonskih kraljev; 5. črta, poteza; 11. cevasti podaljšek glave pri nekaterih živali; 12. avstralski medvedek vrečar; 13. bajeslovna pripoved o kakem davnem dogodku; 14. sinjina, nebesna modrina. (Iako)

RAGBI - Jutri v Aucklandu finale svetovnega prvenstva

»Novozelandci vedno naprej, z žogo ali brez nje«

Deželni odbornik De Anna, nekdanji vrhunski igralec ragbija, za nas o prvenstvu

Jutri ob 10. uri bo v prestolnici Aucklandu finale svetovnega prvenstva v ragbiju, ki se je pred skoraj poldrugim mesecem začelo v Novi Zelandiji. Po pričakovanjih so se po dolgih 16 letih sušnega obdobja v finale uvrstili domačini, takozvani All Blacks, njihov nasprotnik pa bo Francija. Morda najbolj popularna reprezentanca – tudi zaradi slovitega maorskega plesa haka, s katerim nasprotnike strašijo pred začetkom vsakega dvoboja – je brez zmage celo od prvega svetovnega prvenstva, ki se je ravno tako odvijal v Novi Zelandiji leta 1987. All Blacks so se do finala prebili brez večjih težav. Še največ preglavic jim je povzročila Argentina v četrtfinalu, medtem ko so se s Francozi pomerili že v A skupini in jih takrat premagali z dokaj gladkim 37:17.

Za strokovno mnenje o svetovnem prvenstvu smo se obrnili nič manj kot na deželnega odbornika Elia De Anno, ki je bil v preteklosti vrhunski ragbist. De Anna je zrasel najprej v videmski ekipi, nato dosegel vrhunec kariere v Rovigu, kjer je osvojil dva naslova italijanskega prvaka v letih 1976 in 1979. Ob tem je De Anna 27-krat nastopil z italijansko reprezentanco med letoma 1972 in 1980: »Mislim, da so Novozelandci nesporni favoriti. Pokazali so najboljšo igr. Nasprotnike so vedno nadigrali, bodisi če gledamo na hitrost igre - podaje so pri njih hitrejšje - bodisi na sam koncept igre. Nova Zelandija ima mentaliteto »vedno naprej«, tako z žogo kot brez nje. Francija je v finalu nezasluženo, saj so Wales premagali le za točko in izključno zato, ker je sodnik že v prvem polčasu izključil enega od Valižanov. Prav zato sem prepričan, da bodo Novozelandci gladko zmagali. Treba je sicer dodati, da so All Blacks doslej na vsakem prvenstvu na vsaj eni tekmi pogoreli. To se letos ni še zgodilo, a sem kljub temu prepričan, da bodo slavili.«

ZA 3. MESTO – Avstralska reprezentanca je medtem včeraj osvojila bronasto kolajno. Wales je premagala z 21:18. Avstranci so z dvema zlatima, srebrno in zdaj bronasto kolajno najuspešnejša reprezentanca, medtem ko je Wales leta 1987, ravno z zmago proti Avstraliji, osvojil doslej edino (bronasto) kolajno.

ZDRAVSTVENO STANJE RAGBIJA - Svetovno prvenstvo ima kar kratko zgodovino, saj je letošnja izvedba šele sedma po vrsti. Do polfinala se je v teh sedmih izvedbah prebilo le osem reprezentanc. Ravno ta geografska »omejenost« je morda največji problem tega zelo privlačnega športa. »Res je tako. V teh državah je ragbi vedno bolj priljubljen, problem pa tiči v IRB-ju. Znotraj mednarodne zveze se bije pravi boj med dvema skupinama zgodovinskih reprezentanc: Francija, Anglija, Argentina in Južna Afrika bi želeli globalizirati svet ragbija, na drugi strani pa stojijo Wales, Škotska, Nova Zelandija, Avstralija in ostale države Oceanije, ki temu nasprotujejo. Z globalizacijo prihajajo na dan nova pravila, ki so podvržena »televizijskim« potrebam, ob tem pa, te male države, s skromnim številom prebivalcev, bi se proti Kitajski, Japonski, ZDA, ki lahko skoraj neskončno rasejo, znašle v hudih težavah. Najprej bi te države izgubile primat, nato bi počasi izginile. Če ne pride do sprememb, bo teh 15-20 reprezentanc nastopalo na spektakularnih turnejah po svetu, ampak ragbi se ne bo širil. E pa res, da ragbi pridobiva na pomembnosti oziroma gledanosti tudi tam, kjer ni vrhunskih reprezentanc. Poglejmo Italijo. Nikoli ni ničesar zmagala, a je ragbi vedno bolj popularen. Zlasti med mladino in ženskami.«

ELIO DE ANNA

KROMA

ITALIJA, RAZLOGI ZA (NE)USPEH – Italijanska reprezentanca se je domov vrnila že po prvem delu. V skupini je osvojila tretje mesto, kar ji sicer zagotavlja nastop na naslednjem svetovnem prvenstvu, ki bo leta 2015 v Angliji. Dve zmagi (ob dveh porazih) nista zadostovali za preboj v četrtfinale, ki ostaja za »azzurre« še naprej pravi tabu. Italija je bila namreč že večkrat na pragu uvrstitve med najboljših osem reprezentanc na svetu, vendar ji je vsakič nekaj zmanjkalo: »Dokaj kritično gledam na sedanjo situacijo. Reprezentanca je okoli po svetu pobrala že formirane igralce. To ne velja le za ragbi. Vem, da je veliko lažje pripeljati v Italijo Fiono May, ji podeliti državljanstvo in osvojiti kolajno, težje pa je ustvariti igralca kot je Parisse, saj to zahteva veliko več časa. »Tujerodnih igralcev« ničesar ne krivim. To so profesionalci, kar ne pomeni, da ne igrajo s srcem, a ne živijo v Italiji, ne prispevajo k rasti prvenstva. Dokler ne bomo imeli šest kakovostnih ekip v domačega ligi, ne bo mogoče ciljati na četrtfinale. Mlade gojijo le v Padovi in Rovigu. Moramo stremeti po tem, da bomo imeli 15 igralcev na 15, ki so zrasli v Italiji. Šele potem bomo lahko upravičeno ciljali na mesto med najboljših osem.«

KDAJ SP V ITALIJO – Mednarodna ragbijska zveza IRB je naslednji dve izvedbi svetovnega prvenstva že dodelila. Leta 2015 se bodo vsi najboljši podili za jajčasto žogo v Angliji, leta 2019 pa v državi vzhajajočega sonca, na

V polfinalu so Novozelandci gladko odpravili Avstralijo

ANSA

Japonskem. De Anni je uspelo organizirati nastop »azzurrov« v naši deželi leta 2009, ko so na stadionu Friuli merili moči proti Južnoafričanom. Bo SP kdaj v Italiji? »Srednjeročno za to še nismo dovolj zreli. V prihodnjih letih bo Italija padla na svetovni jakostni lestvici, ker nimamo kakovostnih zamenjav za sedanjo garnituro igralcev. S padcem rankinga bodo posledično manjše tudi možnosti, da nam mednarodna zveza dodeli organizacijo tako pomembnega dogodka. Tekma v Vidmu je dosegla svoj namen, saj se

zdaj zelo večja število igralcev tudi na severovzhodu Italije, ki pa mora postati jugozahod Evrope. Menim, da se mora Italija ozirati na vzhod, saj je na Balkanu, v Srbiji in na Hrvaškem v prvi vrsti, vedno večji interes za ta šport; morda celo bolj za ragbi s sedmimi igralci. In države Balkana gledajo bolj na Italijo, kot na Romunijo ali države, ki so preveč oddaljene. Mislim, da bi morali v bodoče premisliti in predstaviti predlog skupne organizacije svetovnega prvenstva, saj ni mogoče igrati vse tekme v Rimu!« (I.F.)

NOGOMET - V A-ligi

V Vidmu Tesserjeva Novara Kje bo igral Del Piero?

ŠE NAPREJ BREZ LIDERJEV? - Odkar so uvedli dodatno točko v primeru zmage (do leta 1994 je zmagovalec prejel le dve točki), vodilna na lestvici ni še nikoli imela po šestih krogih le 12 točk. Letos je ravno ta izkupiček, ki sta ga zbrala Udinese in Juventus. To je nedvomno dokaz o izenačenosti prvenstva, ki nima še gospodarja, tudi zaradi nespodbudnega začetka tistih ekip, ki so bile v predprvenstvenih napovedih bolje kotirane. Če je Inter celo skoraj na dnu razpredelnice, se Milan po povratku nekaterih igralcev nekoliko povzpneja.

V ligi prvakov so doslej italijanske ekipe pozitivno presenetile, saj imajo najboljšo povprečje med vsemi ekipami iz najkakovostnejših prvenstev. Bomo videli, če bodo z uspešnimi nastopi nadaljevale tudi v domači konkurenci. Napoli se po spodrsrlaju proti Parmi seli v Cagliari, ki ima na lestvici točko več od Lavezzija in soigrancev. Mazzarri ne izključuje, da bi v začetno postavo vključil Mascaro in Cavanija izkoristil le med tekmo. V Interjevem taboru je zmaga proti sicer zelo organiziranemu Chievu imperativ, saj so črnomodri skorajda izrabili vse možne bonuse. Novi spodrsrlaji bi Ranierijeve varovance že izključili iz boja za naslov. Še najlažji nastop čaka Milan, ki bo igral v gosteh, a Lecce je morda v tem trenutku najbolj ranljiva ekipa. Moštvo iz Apulije ima hude težave zlasti v obrambi in napako branilcev sta Ibrahimović in Cassano pripravljena izkoristiti.

V tem krogu imata vodilna na lestvici lepo priložnost, da se nekoliko oddaljita od zasledovalcev. Furlani bodo gostili Novaro in trener Guidolin razmišlja, da bi okrepil napad in že od prve minute zaupal Floro Floresu. Proti Atleticu iz Madrida so v ligi Europa

Di Natale in soigranci dokazali, da ne popuščajo na nobeni od treh front. V Juventusovem taboru so med tednom debatirali izključno o tem, kaj bo v prihodnji sezoni naredil Del Piero. Potem ko je predsednik Andrea Agnelli napovedal, da bo to za posestnika številnih klubskih rekordov zadnja sezona v Turinu, so pobiralci stav že začeli razmišljati o njegovi bodočnosti: najbolj verjamejo v nadaljevanje kariere v ZDA, alternativa pa bi lahko bila kako bogato prvenstvo na Arabskem polotoku. Na današnji večerni tekmi proti Genoi ne bo igral vratar Buffona (zaradi poškodbe ključnice bo moral mirovati deset dni), medtem ko naj bi Conte znova začel tekmo s štirimi napadalci. Krašić, ki ima še težave razumeti Contejev sistem igre in je zaradi tega na prepihu, bo začel s klopi.

ZNOVA MED TEDNOM – V prenatrpanem kalendarju bodo A-ligaši znova igrali med tednom, saj so tekme 9. kroga na sporedu od torka, 26. oktobra, do četrtka, 28. oktobra.

NAŠA NAPOVED 8. KROGA A-LIGE - Drevi (ob 18.00) Fiorentina - Catania 2:1 (40%, 35%, 25%), (ob 20.45) Juventus - Genoa 3:1 (50%, 30%, 20%); v nedeljo (ob 12.30) Lecce - Milan 1:3 (25%, 35%, 40%), (ob 15. uri) Cagliari - Napoli 1:1 (30%, 35%, 35%), Inter - Chievo 1:0 (40%, 35%, 25%), Parma - Atalanta 1:1 (40%, 30%, 30%), Roma - Palermo 3:1 (45%, 30%, 25%), Siena - Cesena 2:2 (40%, 30%, 30%), Udinese - Novara 2:0 (50%, 30%, 20%), (ob 20.45) Bologna - Lazio 1:1 (30%, 35%, 35%). (I.F.)

DOMŽALE IN ROMA - Slovenski nogometni klub, ki je letos praznoval 90-letnico obstoja, je podpisal pogodbo o sodelovanju z Romo.

ALPSKO SMUČANJE

Bode Miller: »FIS uničuje naš šport!«

SÖLDEN - Ameriški alpski smučar Bode Miller je znan kritik Mednarodne smučarske zveze (Fis), tokrat pa se je obregnil na nova pravila, ki jih bo Fis uvedla v sezoni 2012/13. »Fis z novimi pravili uničuje naš šport,« je brez dlake na jeziku dejal 34-letni Američan. Miller meni, da daljše smuči z večjim stranskim lokom ne bodo pripomogle k večji varnosti, temveč bodo izničile vse tehnične spremembe v tem atraktivnem športu.

»To je še en korak nazaj. Prihodnje leto bo vsak rekreativec lahko v športni trgovini kupil smuči, ki bodo veliko boljše od tistih, ki jih bodo imeli tekmovalci v svetovnem pokalu,« je med drugim pikro pripomnil Miller.

TINA MAZE

»Sem bolj samozavestna«

»V tej sezoni ni svetovnega prvenstva ali olimpijskih iger, zato je moj cilj, da na vsaki tekmi nastopim dobro pripravljena in se vsaki tekmi posvetim na najvišji možni ravni,« je povedala Črnjanka Tina Maze, svetovna veslalomska prvakinja v tem današnji zahtevno prvo preizkušnjo v novi sezoni.

»Uvodna tekma v Söldnu je vedno nekaj posebnega, ker ne veš, kje si in kam sodiš ... Res pa je, da sem imela letos malo več primerjav s puncami kot lani. Približno vem, v kakšni formi sem. Jasno, da treningi nikoli niso primerljivi s tekmo. Na podlagi treningov si lahko narediš eno sliko, ne moreš pa napovedati, kaj se bo zgodilo. Razpolagam z informacijami, na podlagi katerih si lahko ustvarim določeno sliko, je pa tekma nekaj povsem drugega od treninga,« je še dejala slovenska šampionka in dodala: »Mislim, da sem dosti bolj samozavestna, zadovoljna s samo sabo in se lahko na progo podam malo bolj sproščeno, ker vem, da sem res dosegla v karieri tisto, za kar sem delala in me še vedno veseli in mi je všeč to, kar delam.«

KOŠARKA

V Trst prihaja Neapelj

V šestem krogu bo AcegasAps (jutri ob 18.00 v tržaški športni palači Pala Trieste) gostil ekipo BPMed iz Neaplja, ki še nepremagana vodi v jugozahodni skupini. Neapeljčani so ena izmed ekip, ki jim je košarkarska zveza podelila nastopanje v ligi z »wild card«. Društvo je med poletjem sklenilo pogodbe z nekaterimi odličnimi košarkarji, ki imajo veliko izkušenj v tej ligi: to so argentinski bek Musso (192 cm), trenutno drugi strelec lige (več kot 17 točkami na tekmo), krilo Rizzitello (198 cm), krilni center Gatti (202 cm) in organizator Simone Lenardon (189 cm), ki je dve sezoni igral tudi v Trstu. Pred petimi leti je bil pri Acegasu tudi center Iannilli (207 cm), zelo dobro garnituro pod košema pa dopolnjuje še Rotondo (207 cm). Neapeljčani so vseh pet zmag vknjižili proti ekipam, ki v svojih skupinahasedajo zadnja mesta in nikoli z visoko razliko, kar pomeni, da so premagljivi. Za Dalmassonovo ekipo bo pomemben doprinos mlajših igralcev: odsotnost Ruzzierja in Scutierja je bila namreč v Turinu v prejšnjem kolu usodna. (Marko Oblak)

Miljčanke v Žavljah

V ženski A2-ligi bo miljski Petrol Lavori nocoj (ob 20.30) v telovadnici v Žavljah gostil ekipo Lissoneinterni Biassono, ki je še brez zmage. Varovanke trenerja Matije Jogana bodo skušale osvojiti drugo prvenstveno zmago.

ROKOMET

Na Čarboli Mezzocorona

Tržaški rokometiši bodo v današnjem 4. krogu elitne A-lige v tržaški športni palači na Čarboli (ob 18.39, vstop je prost) gostili ekipo Metallsider Mezzocorona, ki je še brez točk na lestvici. Varovanci trenerja Marca Bozzole, po podvigu proti Conversanu, ciljajo na novo zmago.

HOKEJ NA LEDU - A-liga: Alleghe - Aquile FVG Pontebba 2:1 po podaljšku. Danes (20.30 v ledeni dvorani Pala-Vuerich v Tablji): Aquile - Ritten.

NOGOMET - V deželnih prvenstvih

Želijo se približati vrhu

V sedmem krogu deželnih amaterskih prvenstev bosta tako **Kras** v elitni kot Juventina v promocijski ligi skušala izkoristiti prednost domačih igrišč in se z novi tremi točkami povzpeti proti vrhu lestvice. Ekipa repenskega društva bo gostila solidni Pro Cervignano (11 točk na lestvici). Rdeče-beli ciljajo na vse tri točke. Trener Sergej Alejnikov ne bo imel težav s postavo, saj bo odsoten le poškodovani Božič. Sodil bo Pordenončan Santarossa. Vodilni Lignano bo gostoval v Buttriu.

V promocijski ligi prihaja v Štandrež novinec v ligi, tržaška Costalunga, ki ima osem točk na lestvici. »Po dveh zaporednih zmagah si želimo še tretje. Domače igrišče mora postati znova neosvojljiva trdnjava,« so želje športnega vodje Gina Vintija. Pri **Juventini** ne bosta na razpolago Cuzulin in Secl. V Štandrežu bo sodil Martino iz Latisane. Kriška **Vesna** odhaja na gostovanje v Reano del Rojale. »Reanese ima nepričakovano 14 točk na lestvici in je v zelo dobri formi (5 zmag in neodločen izid). Mi smo dvakrat zaporedoma izgubili, tako da moramo že v nedeljo prekiniti negativno serijo,« je odločno povedal Vesnin trener Andrea Massai. Pri plavih

sta zaradi poškodb manj trenirala Puric in Degrassi. Gajčanin se je vrnil s Srbije, kjer se je poročil, in bo jutri na razpolago. Na furlanskem gostovanju bo sodil Pordenončan Kapidani.

1. AL - »Proti Sistiani odločno ciljamo na zmago,« je jasno izjavil predsednik **Sovodenj** Zdravki Custrin. Ekipa iz Vižovelj ima na lestvici prav toliko točk kot belo-modri in bo gostiteljem prav gotovo nudila močan odpor. Sistiana je atipična ekipa, ki je doslej prejela in dosegla 12 golov (proti Pro Gorizii je izgubila kar 5:1, Domio pa je premagala 4:2, Villesse pa 3:2). Sovodenjski trener Cocceani bo imel znova na razpolago napadalno dvojico Reščič-Kovic. Eros Kogoj še ni okrevaj, medtem ko je pod vprašajem nastop Bernardisa in Visintina, ki je med tednom zbolel. Sodil bo Ferro iz Latisane.

Primorec - trener Corona bo imel na razpolago vse igralce - bo gostoval v Ronkah. Domača ekipa ima enajst točk na lestvici. Nogometaši trebenskega društva pa računajo, da bi se z gostovanja vrnili najmanj s točko. Sodil bo Videmčan Viola.

2. AL - V goste na prosoški Ervatti prihaja jutri Montebello Don Bosco (9 točk), proti kateremu želi **Primorje** (10 točk) osvojiti vse tri točke. »Odločilen bo drugi del prvenstva. Do takrat pa moramo zbrati čim večje število točk in obdržati stik z vrhom,« meni predsednik Primorja Roberto Zuppin. Trener Primorja Vitulič bo imel znova težave s postavo. Odsotni bodo: Puzzer, Ferluga, S. Cok, A. Čok, Colasuonno in Emili. Sodil bo Tržačan Pani.

Zarja (10), ki prav tako cilja na zmago, bo gostovala pri Mossi (4 točke). Odsoten bo diskvalificirani Jarc, nastop Vitomirja Križmančiča pa je pod vprašajem. Sodnik bo Mariotti iz Cervinjana.

Brežani (9 točk) bodo jutri v Dolini gostili Centro Sedia (4). Pri Bregu bosta odsotna poškodovani Romano (gleženj) in Sovic, ki je prejel dva kroga prepovedi igranja.

Vesnin kapetan Ferruccio Degrassi je ta teden zaradi poškodb bolj malo treniral

KROMA

3. AMATERSKA LIGA Mladost že danes v Rudi

Ekipa doberdobskega društva bo gostovala pri Rudi. Kot kaže bo Mladost še naprej igrala le v gosteh, saj doberdobsko igrišče še ni nared. Nasprotno: zadnji naliv je še dodatno oškodoval travnato površino. Trener Valentinuzzi tokrat ne bo imel na razpolago le Radetiča. »Ruda ima tri točke več na lestvici. Kljub temu sem prepričan, da lahko z dobrim nastopom odnesemo domov vse tri točke. V obrambi moramo igrati bolj zbrano, saj prejemamo preveč golov,« je dejal spremljevalec doberdobske ekipe Ezio Bressan. Mladost bo tudi prihodnji konec tedna igrala v soboto. Rdeče-beli bodo takrat gostovali v Zagraju. (jng)

Danes še, elitna liga: Manzanesse - Virtus Corno, **1. AL:** Isonzo - Pieris; **2. AL:** Muglia - Roianese, Romana - Fo.Re. Turriaco, Piedimonte - Mariano.

ŠAH - 13. mednarodni mladinski turnir Kras 2011 v Novi Gorici

Doberdobski Voranc in opensko didaktično ravnateljstvo na vrhu

V Novi Gorici je bil 13. Mednarodni šahovski turnir Kras 2011, namenjen šolarjem osnovnih šol, rojenih po letu 2001. Turnir sta organizirala Šahovski klub Nova Gorica in Circolo scacchistico goriziano, pod pokroviteljstvom Mestne občine Nova Gorica in Občine Sovodnje. V glavni dvorani mestne občine Nova Gorica so mali šahisti merili moči v pospešenem šahu (vsak igralec je imel 15 min. časa na tekmo, za skupnih 7 kol). Ekipno razvrstitev šol so določili z vsoto točk vseh predstavnikov posamezne šole, za vsako šolo je lahko nastopal eden do največ štirih učencev. Mladi zamejski šahisti so se tudi tokrat zelo dobro odrezali, saj so med šolami odnesli prvi dve mesti in odlične rezultate tudi posamično. Na lestvici najboljših šol je bila prva osnovna šola P. Voranca iz Doberdoba s 17 točkami,

le točko manj so dosegli učenci Didaktičnega ravnateljstva na Opčinah, ki so odnesli drugo mesto v konkurenci desetih šol. Tudi kot posamezniki so se naši predstavniki do-

ZSŠDI-UI - Danes V Gorici športni dan manjšin

Danes dopoldan (od 11.00 do okrog 13.00, nagrajevanje bo okrog 14.00) bo v Višješolskem centru v Gorici potekalo že tradicionalno športno srečanje manjšin. Organizator pobude je ZSŠDI v sodelovanju z goriškimi višjimi šolami in z Unijo Italijanov. Dijaki slovenskih šol v Italiji in dijaki italijanski šol v Istri in na Reki se bodo med sabo preizkusili v moški in ženski odbojki, moškem in ženskem malem nogometu, moški košarki in namiznem tenisu. Na balinišču v Štandrežu pa bo istčasno potekalo balinarsko srečanje članov ABK Mak in Unije Italijanov.

rekreacija

VANJA JOGAN »Z žogo lahko dodaš nekaj svojega«

Vanja Jogan iz Barkovelj, 44 let, je vsestranski rekreativce.

Ukvarja se povečini z ekipnimi športi: »Včasih sem igral biljard in se preizkusil v atletiki, vendar me to ni navdušilo. Če ni žoge, je vse preveč enolično in dolgočasno. Žoga omogoča, da dodaš še nekaj svojega, igro ustvarjaš lahko s kančkom fantazije. Obenem pa je z ekipo zabavno, s prijatelji se smeješ, se pogovarjaš, lahko se družiš pred tekmo in po njej, greš ven, tako da se ustvari prava klapa tudi zunaj športnih igrišč,« pravi bivši košarkar Bora in Cicibone, zdaj upravitelj biljardnice z barom v Barkovaljah.

S čim se ukvarjaš?

Igram nogomet, košarko in odbojko, občasno pa tenis.

Kolikokrat na teden?

Pozimi trikrat do štirikrat tedensko, poleti pa več, tudi deset dni zapored, ker imam več prostega časa. Odvisno je od delovnih obveznosti in tudi fizičnega počutja.

Kje igraš nogomet?

Nogomet igram dvakrat na teden s prijatelji v Rojanu 5 proti 5, enkrat na teden igram na turnirju Mesta Trst z ekipo Kosovel 7 proti 7, lani pa sem se pridružil še ljubiteljem Primorja.

Košarko?

S prijatelji, bivšimi košarkarji, igram košarko na Stadionu prvega maja, enkrat ali dvakrat na teden pa igram odbojko prav tako pri Sv. Ivanu. Včasih tudi treniram košarko pri kakem društvu. Poleti sem igral tudi veliko odbojke na mivki, največkrat v Portorožu, pa tudi v Ankaranu, Sežani in Nabrežini. Občasno igram tudi tenis, s katerim se name ravam resneje ukvarjati šele čez nekaj let, ko bo prišel na vrsto tudi golf.

Ali v vsem tudi tekmuješ?

Ne. Samo v nogometu: nogometnih turnirjev je veliko več kot košarkarskih ali odbojgarskih. Res je tudi, da je nogomet manj specifičen šport, tako da ga lahko igra tudi tisti, ki ga ni nikoli treniral. Drugače pa je s košarko, saj je težje igrati, če je nisi nikoli prej.

Zakaj pa izbiraš toliko rekreativnih dejavnosti?

Prestar sem za agonizem. Ob tem pa mi je všeč, omogoča mi, da vzdržujem formo in da se družim s prijatelji.

Ali si med igranjem zastaviš tudi cilj?

Cilj je, da prevlada športni duh. Seveda si bolj zadovoljen, če zmagаш tekmo ali turnir. Med prijateljskimi tekmami pa raje izgubim izenačeno tekmo kot da zmagam s preveliko lahkoto, ker se nasprotnik ni potrudil. (V.S.)

JUTRI - Pri telovadnici v Nabrežini ob 9.30 start okrog 8 kilometrov dolge 9. preizkušnje (Trofeja Generali) tekaške trofeje Pokrajine Trst.

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

OČALA ZA SONCE IN ZA VID

TUDI PRIZNANIH PROIZVAJALCEV S 50% POPUSTOM

Po velikem povpraševanju ponujamo

Jesenska darila!

**OB NAKUPU OČAL ZA VID S
PROTIREFLEKSNIM PREMAZOM PODARIMO
OKVIR ZA DODATNI PAR OČAL**

Celoten pravilnik je na razpolago v naših prodajnih mestih.
Ponudba velja do 31.12.2011

www.spacciocchialivision.it

VSE LEČE PO POLOVIČNI CENI

SUPER PONUDBA! PLASTIČNE OFTALMIČNE LEČE!

Nekaj primerov leč

Cena za posamezno lečo

Leča cr 1.500.....	€32	€16
Leča cr 1.500 proti dvojnim odsevom.....	€64	€32
Leča cr 1.500 korekcijska zatemnjena.....	€64	€32
Leča cr 1.500 korekcijska zatemnjena (vkrivljen okvir)	€110	€55
Leča cr 1.500 progresivna (standardna)	€120	€60
Leča cr 1.500 progresivna (za ožje okvirje)	€160	€80
Leča cr 1.500 progresivna (širše vidno polje)	€240	€120
Leča cr 1.600 (tanjša) proti dvojnim odsevom	€110	€55
Leča cr 1.560 fotosenzibilna	€90	€45

VSE VRSTE LEČ S 50% POPUSTOM!

**SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA
TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI**

**SPECIALIZIRANI ZA
PROGRESIVNA OČALA**
POZANIMAJTE SE V NAŠIH TRGOVINAH

BREZPLAČNI RAČUNALNIŠKI

PREGLED!

V VSEH NAŠIH PRODAJNIH MESTIH VAS ČAKAJO
DIPLOMIRANI OPTIKI, KI VAM BODO Z RESNOSTJO IN
PROFESIONALNOSTJO SVETOVALI NAJBOLJŠO REŠITEV

Codognè (TV) - Visnadello (TV)
Mestre (VE) - Portogruaro (VE) - Videm
Codroipo (UD) - Tavagnacco (UD) - Gorica
Montecchio M. (VI) - Sesljan (TS)
Treviolo (BG) - Capriolo (BS)
Fontanafredda (PN) - Jesolo (VE)

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I - Tel. +39 040 299516

Drž. Cesta 14 proti Trstu. ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

GORICA

Ulica Trieste 225/1 - Tel. +39 0481 520311

ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135 - Tel. +39 0432 660524

V TRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO

Najdete nas v prvem nadstropju (vhod iz športnega oddelka)

**400 KVM POVRŠINE Z VEČ KOT
7000 PAROV OČAL NA OGLED!**

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: 3,2,1...Orientirajmo se!
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Da Da Da **6.30** Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: Tg1 Dialogo **9.30** Dnevnik L.I.S. **10.05** Aktualno: Settegiorni **10.55** Aktualno: ApriRai **11.05** Vremenska napoved **11.10** Variete: Dreams Road 2011 **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Lineablu **15.10** Aktualno: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.50** Aktualno: Beato! **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.35** Kviz: Soliti ignoti **21.10** Variete: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici) **0.40** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **0.55** Aktualno: Cinematografo **1.55** Film: La terrazza (kom., Fr./It., '80, r. E. Scola, i. U. Tognazzi, V. Gassman)

Rai Due

6.00 Nan.: 7 vite **6.35** Aktualno: A ruota libera **7.00** Variete: Cartoon Magic **7.25** Aktualno: Art Attack **9.00** Nan.: Rebelde Way **9.45** Nan.: Summer in Transylvania **10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco **10.45** Vremenska napoved **10.50** Aktualno: Quello che **11.30** Aktualno: ApriRai **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **14.00** Film: Jump in! (kom., ZDA, '07, r. P. Hoen, i. C. Bleu, K. Palmer) **15.30** Variete: Sabato Academy **17.10** Aktualno: Sereno variabile **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Show: Crazy Parade **18.35** Nan.: Sea Patrol **19.30** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik

21.05 Nan.: Castle **21.50** Nan.: The Good Wife **22.40** Šport: Sabato Sprint **23.25** Dnevnik, sledijo rubrike

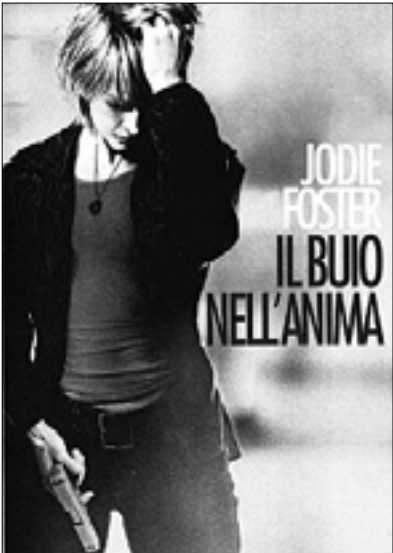
Rai Tre

7.00 Nan.: La grande vallata **7.50** Film: Ragazze d'oggi (kom., It., '55, r. L. Zampa, i. P. Stoppa, M. Allasio) **9.30** Nan.: Doc Martin **10.15** Glasba: Il gran concerto **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Aktualno: Tv Talk **16.40** Dnevnik - L.I.S. **16.45** Nan.: Un caso per due **17.45** Šport: Magazine Champions League, sledi 90' minuto **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Dok.: Speciale Superquark **23.25** Dnevnik in Deželni dnevnik **23.45** Dok.: Amore criminale **0.45** Dnevnik in rubrike

Rete 4

7.20 Nan.: Magnum P.I. **8.25** Aktualno: Vivere meglio **9.55** Nan.: R.I.S. 4 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Variete: Il tribunale di Forum

15.05 Film: Poirot non sbaglia (det., V.B., '92, r. R. Devenish, i. D. Suchet, P. Jackson) **17.00** Nan.: Psych **18.00** Dok.: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.10** Nan.: Siska

21.30 Film: Il buio nell'anima (triler, ZDA, '07, r. N. Jordan, i. J. Foster, T. Howard) **0.00** Film: Past Lies - Minaccia dal passato (dram., Kan., '08, r. T. Ingram, i. E. Andres, J. Benson) **2.00** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasba: Loggione **9.45** Aktualno: Superpartes **10.30** Nan.: Finalmente soli **11.00** Nan.: Finalmente arriva Kalle **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Il mammo **14.10** Variete: Amici **15.30** Aktualno: Verissimo (v. S. Toffanin) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio in E. Iacchetti) **21.10** Variete: C'è posta per te (v. M. De Filippi) **0.30** Nan.: The Tudors **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.55 Motociklizem: Grand Prix - SP Malezije, vaje 125 cc, Moto Gp in Moto2 **10.00** 19.00 Risanke **10.50** Film: Dragon ball Z - La minaccia del demone malvagio (ris., Jap., '93) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Ris.: Simpsonovi **14.30** Film: Scuola di ladri - drugi del (kom., It., '87, r. N. Parenti, i. P. Villaggio, M. Boldi) **16.30** Nan.: Robin Hood **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.20** Film: Il professore matto (kom., ZDA, '96, r. T. Shadyac, i. E. Murphy, J. Pinkett) **21.10** Film: Cambio di gioco (kom., ZDA, '07, r. A. Fickman, i. The Rock, K. Sedgwick)

23.25 Film: Tornado - La furia del diavolo (akc., ZDA, '03, r. G.M. Shilton, i. J. Lando, N. Eggert) **1.10** Šport: Studio Sport XXL

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Aktualno: FMI Magazine **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Talk show: Gli incontri al caffè de La Versiliana **12.00** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **12.30** Šport: Hard Trek **13.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Dai nostri archivi **14.20** Film: Four Play (kom., r. C. Bessai, i. M. Binder) **15.55** Variete: 80 nostalgia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.05** Variete: Videomotori **19.30** Dnevnik **20.00** Variete: Le perle dell'Istria **20.30** Deželni dnevnik

nik in športne vesti **21.05** Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera! **21.10** Lirika: Medea

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **14.05** Nan.: Diane, uno sbirro in famiglia **15.50** Nan.: MacGyver **17.45** Košarka **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Nan.: Crossing Jordan **0.20** Dnevnik **0.30** Aktualno: m.o.d.a. **1.15** Film: Investigazione letale (voh., V.B., '86, r. S. Langton, i. M. Caine, J. Gielgud)

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.15** Lutk. igr. nan.: Bine **7.30** Studio Kriškraš **8.20** Otr. serija: Ribič Pepe **8.35** Iz popotne torbe **9.00** Ris. nan.: Smrkci **9.25** Kviz: Male sive celice (pon.) **10.15** Igr. nan.: V dotiku z vodo **10.45** Polnočni klub (pon.) **12.00** Tednik (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.25** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.) **14.25** Film: Zvijazač **16.00** O živalih in ljudeh (pon.) **16.20** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip **20.00** Film: Komisar Rex **21.30** Dok. serija: Prašna dežela? **22.15** Poročila, vremenska napoved, športne vesti in Kultura **22.40** Nad.: Sinovi anarhije II **23.40** Dnevnik (pon.) **0.05** Dnevnik Slovencev v Italiji **0.30** Infokanal

Slovenija 2

7.50 Skozi čas **8.00** Pogledi Slovenije (pon.) **9.35** Alpsko smučanje: SP - Veleslalom (Ž), 1. vožnja **11.00** Slovesnost ob obletnici odhoda zadnjega vojaka JA iz Slovenije **12.00** Posebna ponudba (pon.) **12.35** Alpsko smučanje: SP - Veleslalom (Ž), 2. vožnja **13.45** Knjiga mene briga **14.10** Migaj raje z nami **14.40** Športni magazin **15.10** Rokomet (Ž), kvalifikacije za EP: Švedska - Slovenija **16.35** Film: Komisar Laurenti (pon.) **18.00** Alpsko smučanje: SP - Veleslalo, (Ž), 2. vožnja **18.55** Londonski vrtljak (pon.) **19.25** Šport: Športni izziv **20.00** Nogomet: Prva liga: Gorica - Domžale **22.00** Na lepše **22.25** Videozid (pon.) **23.10** Sobotna glasbena noč **0.35** Brane Rončel izza odra (pon.) **2.00** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.10** 9.40, 21.30 Žarišče **8.20** Beseda volilcev **10.10** Evropski premislek **12.30** 20.00 Satirično oko **13.30** 17.30, 18.00 Poročila Tvs1 **14.00** Poslanski premislek **15.40** Tedenski pregled **17.10** Aktualno **19.00** Tv Dnevnik Tvs1 **23.00** Na tretjem...

Koper

12.00 13.30 Dnevni program **12.15** Soelden: SP v alpskem smučanju (ž), 1. vožnja, neposredni prenos **12.45** Soelden: SP v alpskem smučanju (ž), 2. vožnja, neposredni prenos **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.30** Boben - glasb. odd. **15.30** Dok. odd.: K2 **16.00** Zoom **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.25 Vsedanes aktualnost **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.10 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.45** Jutri je nedelja - verska odd. **20.00** Tednik **20.30** Film: Foxtrot **22.15** Back stage live **22.35** »Q« - trendovska oddaja **0.25** Čezmejna TV

Pop Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** Medved Rupert (ris.) **7.10** Drobižki (sinhr. ris. serija) **7.15** Nal in Lili (sinhr. ris. serija) **7.25** Hobonavti (sinhr. ris. serija) **7.35** Balonar Oskar (sinhr. ris. serija) **7.50** Angelina Balerina (sinhr. ris. serija) **8.05** Čarobni vrtljak (sinhr. ris. serija) **8.15** Dežela konjičkov (sinhr. ris. serija) **8.40** Florjan, gasilski avto (sinh. ris. serija) **8.55** Profesor Baltazar (ris. serija) **9.15** Beyblade (sinh. ris. serija) **9.40** Bakugan (sinh. ris. serija) **10.05** Tv Čira čara (otr. zabavna odd.) **10.30** Nan.: Beverly Hills 90210 **11.25** Oprah show (pogovorne oddaje) **12.25** Film: Usodni sprožilec (ZDA) **14.10** Jamie - obroki v pol ure (kuharska serija)

14.45 Skrivno življenje ameriške gospodinjice (resn. serija) **15.45** Nan.: Grda račka **16.40** Film: Svet Diane Arbus (ZDA) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.00** Film: Ful gas (ZDA)

Kanal A

7.50 Tv prodaja **8.05** Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** Nan.: Najstniške zdrahe **9.20** Film: Mala slikarka **10.50** Svetovne plesne zvezde **11.50** Družina za umret (hum. nan.) **12.20** Dok. film: Cristiano Ronaldo: Do roba vzdržljivosti **13.00** Policisti New Yorka (nan.) **14.15** Dok. serija: Šef pod krinko (ZDA) **15.15** Film: Čudežna mreža (ZDA) **17.00** Top Gear (nan.) **18.00** Svet: Povečava **18.30** Volan - odd. o avtomobilizmu **19.05** Dok. serija: Najbolj nori špoti **20.00** Film: Sharpayina pustolovščina (ZDA)

21.45 Film: Valovi smrti (ZDA) **23.55** Terminator (nan.)

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Istrska srečanja; 11.25 Tedenski intervju Studia D; 12.00 Ta razjarski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Jaz vem, kjer si; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobotna in pol z Zdenko Tomulič; 12.00 Kulinarnični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 14.45 Du jes - humoristična oddaja; 15.30 DIO; 16.20-19.00 SMS z žogo ali brez, glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende; 21.00 Kantina v živo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - Jutranjik; 8.05 Horoskop; 8.10 Prireditve; 8.35 Nogometna kabala; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Programi radijo in tv; 10.35, 13.35, 22.30 Glasbena lestvica; 11.00 Per un'ora di radio; 11.35 Play list; 12.00 Kratke vesti; 12.01 Collezione musicale di RC; 12.30, 15.30 Tragikomi dneva; 13.00 Balardi di cultura e dodizioni; 14.00 Slot parade; 14.35 The Chillaut Zone; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih, Hot Hits; 18.00 London calling; 20.00 Proza; 20.30 L'Italia è fatta; 21.00 Radio Indie Music Like; 22.00 Glasba RC; 23.00 Etnobazar; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturni; 10.30 Gori, doli, naokoli; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nočno.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 7.40 Žurnal; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 10.45 Zapisi iz močvirja; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 18.50 Napoved sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.05 Operni večer; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Šibko območje nizkega zračnega pritiska, ki se nahaja v višjih plasteh ozračja med severno Italijo in Slovenijo bo ta konec tedna omogočil dotok suhega a precej hladnega zraka v prizemlju; zlasti v nedeljo pa nekoliko bolj vlažnega v srednjih plasteh.

Nad zahodno in srednjo Evropo ter delom vzhodne Evrope je območje visokega zračnega tlaka. Vremenska fronta s plitvim ciklonom se zadržuje nad Balkanom. V nižjih plasteh ozračja priteka nad naše kraje od vzhoda hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.30 in zatone ob 18.08
Dolžina dneva 10.38

LUNINE MENE

Luna vzide ob 1.53 in zatone ob 15.29

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.05 najnižje -50 cm, ob 8.30 najvišje 47 cm, ob 14.46 najnižje -32 cm, ob 20.32 najvišje 34 cm.
Jutri: ob 2.36 najnižje -53 cm, ob 8.56 najvišje 55 cm, ob 15.156 najnižje -45 cm, ob 21.11 najvišje 39 cm.

BIOPROGNOZA

Občutljivi ljudje bodo še imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo nekateri bolezenski znaki.

MORJE

Morje je razgibano, temperatura morja 16,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 5	2000 m	 -4
1000 m	 2	2500 m	 -6
1500 m	 -2	2864 m	 -8

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo zmerno oblačno do krajevno spremenljivo vreme. Nekaj več oblačnosti bo na območju Trbiža. Ob morju bo pihala okrepljena burja, po nižinah pa zmerna. V alpskih in predalpskih dolinah bo jutro kar mrzlo. Tudi ponekod po nižinah, kjer ne bo vetra bo lahko zmrzovalo.

Na Primorskem bo delno jasno, burja bo slabela. Drugod bo prevladovalo oblačno vreme. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 3, v alpskih dolinah do -5, na Primorskem okoli 6, najvišje dnevne pa od 4 do 9, na Primorskem do 14 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Na celotnem deželnem območju bo prevladovala spremenljiva oblačnost. Zjutraj bodo v hribovitem svetu temperature precej nižke; tudi ponekod po nižinah blizu ledišča. Na območju Trbiža bo verjetno več oblačnosti. Ob morju bo še pihala zmerna burja.

V nedeljo bo na Primorskem delno jasno, pihala bo šibka burja. Drugod bo pretežno oblačno. V ponedeljek bo pretežno oblačno, občasno bo ponekod rahlo deževalo. Še bo razmeroma hladno.

Srečanje za vse občane
NOVE ENERGIJE ZA STARE STAVBE
Učinkovito predelajmo svojo hišo

V četrtek, 27. oktobra 2011, ob 10. uri
Tržaška Trgovinska zbornica – Borzni trg 14, Velika dvorana

Energetsko varčevanje in uporaba energije iz obnovljivih virov bosta osrednji točki srečanja, ki ga prireja Tržaška Trgovinska zbornica ob pomoči Okenca za energijo in Okenca HišaKlima v Trstu.
Poročali bodo Fabio Dandri in Regina Ermacora (APE, Agencija za energijo Furlanije Julijske krajine) ter inž. Oscar Stuffer iz Študijske pisarne Solarraum iz Bocna (izvedenec v načrtovanju stavbnih predelav z zelo visoko energetsko učinkovitostjo). Na enostaven in jasen način bodo poglobili vsebine gradbenih obnavljanj in prikazali praktične primere ter ustrezne rešitve.

Za vpis:
Okenca za energijo / Sportello Energia (ASTBA)
Ulica San Nicolò 7 – III. nadstropje - 34121 Trst - Tel. (+39) 040.6701212
sportello.energia@astba.ts.camcom.it - www.ts.camcom.it/altri-servizi

Sodelujejo:

TEHNOLOGIJA - Evropski navigacijski sistem
V vesolje izstrelili prva satelita za sistem Galileo

Evropska satelita je v vesolje popeljala ruska raketa sojuz

ANSA

KOUROU - Iz vesolskega izstrelišča Kourou v Francoski Gvajani so včeraj ob 12.30 po srednjeevropskem času izstrelili prva dva satelita evropskega navigacijskega sistema Galileo, ki naj bi predstavljali konkurenco ameriški navigaciji GPS. V vesolje je satelita ponesla ruska nosilna raketa sojuz. Izstrelitev je po navedbah kontrolorjev potekala normalno.

Rusko nosilno raketo sojuz, ki je satelita ponesla v vesolje, so tako prvič izstrelili zunaj tradicionalnih izstrelišč Plesecka na severu Rusije ali Bajkonurja v Kazahstanu. Tokratna misija sojuza naj bi trajala tri ure in 50 minut. Po devetminutnem letu skozi atmosfero naj bi sojuz v zadnji etapi satelita pogнал na njun triurni polet proti njuni orbiti, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

5,4 milijarde evrov vreden projekt Galileo naj bi ob zaključku vzpostavljanja sistema obsegal 27 operativnih satelitov in tri rezervne, kar bo skupno šest več od sistema GPS. V orbiti sta sicer že poskusna satelita Giove a in Giove B, ki strokovnjakom pomagata pri preskušanju delovanja in zanesljivosti sistema.

Sateliti, ki bodo okoli Zemlje krožili na treh različnih orbitah na višini okoli 23.300 ki-

lometrov, bodo na Zemljo vseskozi pošiljali svoj položaj in čas, kar lahko potem sprejemniki signala preračunajo in določijo svoj položaj. Za to sicer potrebujejo najmanj štiri satelite, a več kot jih je, bolj natančen je podatek o položaju.

Evropski sistem satelitske navigacije naj bi za več kot dvakrat izboljšal zmogljivosti GPS ter signale na oddaljenih območjih na severu Evrope in v velikih mestih, kjer so motnje zaradi nebotičnikov. Prav tako naj bi bil Galileo natančnejši. Medtem ko je natančnost GPS trenutno od tri do osem metrov, naj bi evropski sistem omogočil določitev položaja do metra natančno.

Galileo naj bi polno operativen postal leta 2019, že 2014 pa naj bi bile mogoče že tudi prve storitve. Te bodo vključevale brezplačne javno dostopne storitve, namenjene široki uporabi, storitve z omejenim in plačljivim dostopom za podjetja, do storitev, namenjene institucijam EU ter organom držav članic (tudi vojski), kjer bodo podatki tajni in močno zaščiteni. Uporabljalo se ga bo lahko za določanje položaja na kopnem, v zraku in na vodi, zaradi natančnosti pa se ga bo lahko uporabljalo npr. tudi v geodeziji ali pa v industriji. (STA)